

From: morten.rytter@3f.dk <morten.rytter@3f.dk>
Sent: 20-01-2025 16:14:54 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar vedr. sagsnummer 2024/009897

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet

Hermed vedlægges 3F's høringssvar vedrørende sagsnummer 2024/009897, Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

De bedste hilsner

Morten Hofmann Rytter
Konsulent

3F Den Offentlige Gruppe
Kampmannsgade 4
1790 København V

Telefon 88 92 01 52
Mobil 60 25 34 54
www.3f.dk

Forsvarsministeriet

Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Sags-nummer 2024/009897

3F takker for muligheden for at afgive hørings svar omkring forsvarssamarbejdet med USA.

3F anerkender, at den urolige verden kalder på internationalt samarbejde herunder med USA. Vi hilser også altid udenlandsk arbejdskraft velkommen i Danmark uanset årsagen. På trods af det, finder vi alligevel loven og aftalen med USA en smule problematisk, når det drejer sig om rettigheder for lønmodtagerne.

Lønmodtagerrettigheder

Lønmodtagerrettigheder i USA og Danmark er ganske forskellige. På den måde giver det fin mening, at amerikanske soldater kan ansættes på amerikanske vilkår mens de er i Danmark og under hensyntagen til dansk gennemsnitsløn på området og samtidig skal leve op til amerikansk lovgivning.

Derimod er det problematisk, at andre opgaver og lønmodtagergrupper ikke er beskyttet. Hvis det amerikanske militær ønsker at udbyde opgaver som fx håndværkeropgaver, rengøring eller madlavning, så frafalder alle krav og regler (samarbejdsaftalen artikel 25), som ville gælde danske udbud.

De danske udbud, der i dag følger udbudsloven er allerede i dag undereguleret og mangler kontrol, hvorfor vi ser mange tilfælde af social dumping og udnyttelse af udenlandsk arbejdskraft. Selv den danske lov, som er ganske fleksibel, kan 3F se ikke yder lønmodtagerne tilstrækkelige rettigheder og derfor mener vi at samarbejdsaftalen åbner unødigt op for yderligere problemer ved helt at fraskrive sig alle regler og hensyn.

Internationale konventioner

Vi er med på, at hensynet er, at amerikanerne ikke skal forholde sig til et dansk/europæisk regelregime, men vil gøre opmærksom på at mange lønmodtagerrettigheder er internationalt anerkendt gennem ILO konventioner og det bør være muligt at tillade udenlandsk tilstedeværelse i Danmark uden at tilsidesætte alle gældende arbejdstagerrettigheder.

Som udgangspunkt mener vi, at alle køb af tjenesteydelser i Danmark bør være underlagt dansk lov og honorere lønmodtagervilkår, som på det øvrige danske arbejdsmarked. Selv hvis det ikke muligt, at det amerikanske forsvar skal følge al dansk lov, så kan der henvises til ILO konvention 94, som netop pointerer, at al arbejde udbudt af myndighederne skal underlægges samme vilkår, som er det gængse for landet og det arbejdsområde, som arbejdet udføres indenfor. Det bør også gælde i denne sag.

FAGLIGT FÆLLES FORBUND
Kampmannsgade 4
DK-1790 København V
tlf. +45 70 300 300
fax +45 70 300 301
e-mail: 3f@3f.dk
www.3f.dk
CVR-nr. 31 37 80 28

Præcedens for internationalt samarbejde

Netop fordi arbejdsmarkedet og reglerne er så forskellige fra USA til Danmark, mener 3F, at det er vigtigt at understrege, at arbejde udført for USA skal følge de vilkår, som gælder i Danmark for at undgå sager om underbetaling og social dumping. Vi kan være bekymrede for at denne lov og aftale kan danne en uheldig præcedens for at internationale samarbejder fraskriver sig anerkendte lønmodtagerrettigheder.

Med venlig hilsen

3F

På vegne af 3F

Nikolaj Hillemann
Forhandlingssekretær
3F Den Offentlige Gruppe
Tlf: 26 77 72 32
@: nikolaj.hillemann@3f.dk

Og

Claus von Elling
Gruppeformand
3F Byggegruppen
Tlf: 20 96 21 85
@: claus.elling@3f.dk

From: Tom Vilmer Paamand - AMK <Tom@AldrigMereKrig.dk>
Sent: 21-01-2025 00:45:56 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar om forsvarssamarbejde - Sagsnr. 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

[forkert adresse, gentager!]

Vedlagt Høringssvar om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas
Forenede Stater
Sagsnr. 2024/009897

mvh
Tom Vilmer Paamand
Aldrig Mere Krig
Klemstrupvej 5, 8550 Ryomgård. Mob: 5051 0328

Høringsvar om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater

Sagsnr. 2024/009897

20. januar 2025

Foreningen Aldrig Mere Krig vil hermed udtrykke sin utilfredshed med det planlagte voldsomt øgede forsvarssamarbejde mellem Danmark og USA. Som pacifister modarbejder vi enhver form for krig, og må derfor opfordre til at Danmark i stedet opruster sin kapacitet til fredelig konfliktløsning. Hvis et øget forsvarssamarbejde trods dette alligevel er på vej, vil vi særligt påpege disse uafklarede konsekvenser:

- Kan Folketinget sørge for beskyttelse af amerikanske soldater, der vil desertere under udstationering her? Danmark [tillod](#) fra 1969 under Vietnam-krigen, at hundredvis af amerikanske militærnægtere frit kunne rejse igennem Danmark til det neutrale Sverige, der så gav dem asyl. De storpolitiske vilkår har siden ændret sig, så her er det nødvendigt at forberede en tidssvarende løsning, før sådanne sager bliver akutte igen.

- Hvordan vil Folketinget sikre, at den frie ret til at demonstrere ikke indskrænkes på grund af disse baser? Amerikanske baser er et populært mål at markere modstand imod USAs krigsførelse mm ved. I andre lande er forsamlingsfriheden [stækket](#) omkring USAs baser for handlinger, der efter dansk kutyme er lovlige. Danmark må ikke tillade, at danske frihedsrettigheder indskrænkes, hvis sådanne baser opstår.

- Vil Folketinget afværge, at nabo-områder til de amerikanske baser bliver fyldt med [bordeller](#)? Verden rundt ses de sørgelige eksempler på udsendte soldaters forbrug af prostituerede kvinder. Udnyttelsen bliver generelt alligevel [fortsat](#), trods værtslandenes årelange protester. Det bør afklares på forhånd, at Danmark ikke tillader, at et sådant massemisbrug af kvinder får lov til at opstå.

- Kan Folketinget garantere, at dansk område ikke anvendes af USA til illegale [bortførelser](#) og [torturlejligheder](#)? Under den såkaldte "Krig mod terror" anlagde USA forhørslejligheder i [lande](#) som Polen, Rumænien og Litauen, hvor de anvendte metoder dokumenteret bestod af tortur og anden umenneskelig behandling. Danmark må stå [fast på](#), at menneskerettigheder skal [respekteres](#) på dansk område, inklusive USAs baser.

- Hvorledes vil Folketinget afværge, at Danmark bliver opmarchområde for angreb imod dansk ønske? USA benyttede fx i 2003 havne og flyvepladser i Tyskland til udskibning af tropper og materiel til Irakkrigen, på trods af at den tyske regering var [modstander](#) af denne krig. Danmark må konkret kræve retten til at nægte at lade sit område misbruges på måder, der strider imod Danmarks egen udenrigspolitik.

Præsident Trumps næste præsidentperiode vil skære ud i pap, hvor store modsætninger der er mellem USAs og Danmarks interesser, hvilket burde få den foreslåede baseaftale til helt at bortfalde. Med USAs krav om at overtage Grønland, er det ekstra pinligt at Pituffik Space Base omhyggeligt ikke er medtænkt i den ny aftale.

Som pacifister er vi naturligvis imod alle de ubehagelige problemer en sådan baseaftale vil medføre, og opfordrer derfor Folketinget til også grundigt at nærlæse de øvrige høringssvar fra fredsbevægelsen – skrevet i håb om en mere konstruktiv vej til en reelt øget fælles sikkerhed, for Danmark, Europa og verden.

Med fredelig hilsen og på AMKs vegne

Tom Vilmer Paamand

formand for foreningen Aldrig Mere Krig

Klemstrupvej 5, 8550 Ryomgård. Mobil: 5051 0328. Mail: Tom@AldrigMereKrig.dk

From: Tom Vilmer Paamand - AMK <Tom@AldrigMereKrig.dk>
Sent: 21-01-2025 00:00:41 (UTC +01)
To: mn@1net.fmn.dk <mn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar om forsvarssamarbejde - Sagsnr. 2024/009897

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Vedlagt Høringssvar om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas
Forenede Stater
Sagsnr. 2024/009897

mvh
Tom Vilmer Paamand
Aldrig Mere Krig
Klemstrupvej 5, 8550 Ryomgård. Mob: 5051 0328

Høringsvar om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater

Sagsnr. 2024/009897

20. januar 2025

Foreningen Aldrig Mere Krig vil hermed udtrykke sin utilfredshed med det planlagte voldsomt øgede forsvarssamarbejde mellem Danmark og USA. Som pacifister modarbejder vi enhver form for krig, og må derfor opfordre til at Danmark i stedet opruster sin kapacitet til fredelig konfliktløsning. Hvis et øget forsvarssamarbejde trods dette alligevel er på vej, vil vi særligt påpege disse uafklarede konsekvenser:

- Kan Folketinget sørge for beskyttelse af amerikanske soldater, der vil desertere under udstationering her? Danmark [tillod](#) fra 1969 under Vietnam-krigen, at hundredvis af amerikanske militærnægtere frit kunne rejse igennem Danmark til det neutrale Sverige, der så gav dem asyl. De storpolitiske vilkår har siden ændret sig, så her er det nødvendigt at forberede en tidssvarende løsning, før sådanne sager bliver akutte igen.

- Hvordan vil Folketinget sikre, at den frie ret til at demonstrere ikke indskrænkes på grund af disse baser? Amerikanske baser er et populært mål at markere modstand imod USAs krigsførelse mm ved. I andre lande er forsamlingsfriheden [stækket](#) omkring USAs baser for handlinger, der efter dansk kutyme er lovlige. Danmark må ikke tillade, at danske frihedsrettigheder indskrænkes, hvis sådanne baser opstår.

- Vil Folketinget afværgе, at nabo-områder til de amerikanske baser bliver fyldt med [bordeller](#)? Verden rundt ses de sørgelige eksempler på udsendte soldaters forbrug af prostituerede kvinder. Udnyttelsen bliver generelt alligevel [fortsat](#), trods værtslandenes årelange protester. Det bør afklares på forhånd, at Danmark ikke tillader, at et sådant massemissbrug af kvinder får lov til at opstå.

- Kan Folketinget garantere, at dansk område ikke anvendes af USA til illegale [bortførelser](#) og [torturlejligheder](#)? Under den såkaldte "Krig mod terror" anlagde USA forhørslejligheder i [lande](#) som Polen, Rumænien og Litauen, hvor de anvendte metoder dokumenteret bestod af tortur og anden umenneskelig behandling. Danmark må stå [fast på](#), at menneskerettigheder skal [respekteres](#) på dansk område, inklusive USAs baser.

- Hvorledes vil Folketinget afværgе, at Danmark bliver opmarchområde for angreb imod dansk ønske? USA benyttede fx i 2003 havne og flyvepladser i Tyskland til udskibning af tropper og materiel til Irakkrigen, på trods af at den tyske regering var [modstander](#) af denne krig. Danmark må konkret kræve retten til at nægte at lade sit område misbruges på måder, der strider imod Danmarks egen udenrigspolitik.

Præsident Trumps næste præsidentperiode vil skære ud i pap, hvor store modsætninger der er mellem USAs og Danmarks interesser, hvilket burde få den foreslåede baseaftale til helt at bortfalde. Med USAs krav om at overtage Grønland, er det ekstra pinligt at Pituffik Space Base omhyggeligt ikke er medtænkt i den ny aftale.

Som pacifister er vi naturligvis imod alle de ubehagelige problemer en sådan baseaftale vil medføre, og opfordrer derfor Folketinget til også grundigt at nærlæse de øvrige høringssvar fra fredsbevægelsen – skrevet i håb om en mere konstruktiv vej til en reelt øget fælles sikkerhed, for Danmark, Europa og verden.

Med fredelig hilsen og på AMKs vegne

Tom Vilmer Paamand

formand for foreningen Aldrig Mere Krig

Klemstrupvej 5, 8550 Ryomgård. Mobil: 5051 0328. Mail: Tom@AldrigMereKrig.dk

From: Allan Mygind Vokstrup <amvconsult@live.dk>
Sent: 19-01-2025 16:45:28 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Sagsnummer 2024/009897. ed
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Med venlig hilsen

Allan Mygind Vokstrup
Kildehaven 13
9520 Skørping

Vedrørende lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater.

Sagsnummer 2024/009897.

Hermed et par bemærkninger om mine bekymringer vedr. konsekvenserne af den foreslåede lov.

Det er for Danmarks nationale forsvar ikke en fordel, at amerikanske soldater og militært udstyr kan stationeres på baser i Danmark, da lovforslaget omhandler et bilateralt samarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater udover NATO-alliancen.

Lovforslaget omhandler et bilateralt samarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater som ikke er en del i NATO's forsvarspolitik, men derimod en styrkelse af et globalt amerikansk base-netværk, som på sigt er undergravende for forsvars-alliancen. Danmark og NATO har ingen muligheder for at kontrollere endsige forhindre, hvis USA vælger at sende bombefly på angrebstogter fra Danmark. Danmark kan dermed blive part i krigshandlinger, uden om den danske regering og Folketing og dermed blive bombemål i gengældelsesangreb.

Danmark og danske myndigheder vil ikke kunne opnå sikre garantier for, endsige kontrollere eller forhindre, at de amerikanske tropper medbringer og opbevarer atomvåben i kortere eller længere tid, på de baser, de udstationeres på. De amerikanske soldater vil også få ret til at anvende vold mod civile danskere f.eks ved demonstrationer eller blokader, hvis man anser det for nødvendigt.

Måtte udstationerede amerikanske soldater begå ulovligheder, giver base-aftalen ikke de danske myndigheder mulighed for anholdelse og retsforfølgelse efter dansk lovgivning.

Da det danske folketing i realiteten afgiver geografisk suverænitet og jurisdiktion til USA - Amerikas Forenede stater, burde et sådant forslag sendes til vejledende folkeafstemning inden et vedtagelse i Folketinget.

Danmark bør bl.a. af disse grunde IKKE indgå denne aftale med USA.

Med venlig hilsen,

Allan Mygind Vokstrup

Kildehaven 13

9520 Skørping

From: Paula Gabriela Larrain <plarrain@amnesty.dk>
Sent: 20-01-2025 22:23:16 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar vedr sagsnummer 2024/009897

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Vedhæftet er hermed Amnesty International Danmarks bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater.

Best regards/Bedste hilsner

Paula Larrain
Senior Policy Advisor / Seniorrådgiver
Amnesty International Danmark
Gammeltorv 8, 5. sal
1457 København K.
Tlf.: +45 24262623
Mail: plarrain@amnesty.dk

København, 20. januar 2025,

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

**AMNESTY
INTERNATIONAL**
DANSK AFDELING

Gammeltorv 8, 5.sal
1457 København K.
T: 33456565
F: 33456566

Amnesty International Danmarks bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Forsvarsministeriet har ved e-mail den 23. december 2024 anmodet Amnesty International Danmark (herefter Amnesty) om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater.

Indledende bemærkninger

Dette høringssvar har til formål at belyse Amnestys væsentligste bekymringer i relation til det fremsendte lovudkast. På grund af den korte høringsfrist har det ikke været muligt at foretage en fuldstændig gennemgang af de lovtekniske og lovgivningsmæssige aspekter i relation til menneskerettighederne og vores internationale forpligtelser. Amnesty har derfor valgt at afgrænse dette høringssvar til de overordnede problemstillinger. Set i lyset af lovudkastets omfattende karakter ville en længere høringsfrist have givet mulighed for en mere grundig vurdering af de foreslåede ændringer. Amnesty forholder sig derfor til lovudkastets indhold om eksportkontrol samt kort om Danmarks ansvar og forpligtelser over for FN's torturkonvention.

Lovudkastet indhold om eksportkontrol

Amnesty bemærker med bekymring, at Danmark gennem § 14 i den foreslåede lov agter at fravige sit ansvar for eksportkontrol og overlade det til Amerikas Forenede Stater, når genstande omfattet af våbenlovgivningen skal udføres af dansk territorium. Det fremgår af lovudkastet s.3:

§ 14. Amerikanske leverandører og danske leverandører kan i overensstemmelse med forsvarssamarbejdsaftalen til brug for de amerikanske styrker indføre, besidde, bære, transportere og udføre genstande omfattet af lov om våben og eksplosivstoffer m.v. og genstande omfattet af lov om knive og blankvåben m.v. uden en særlig tilladelse.

Stk. 2. Justitsministeren kan efter aftale med forsvarsministeren fastsætte nærmere regler til gennemførelse af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 4 og 18.

Det fremgår yderligere af bemærkningerne til lovudkastet s. 161, at:

”Efter fast praksis gælder våbenlovens § 8, stk. 2, 1. og 2. pkt., også for udenlandske militære styrker og militært personel, når de udfører deres materiel herunder våben, delkomponenter og reservedele fra dansk territorium som led i den militære tjenesteudøvelse. Det er en forudsætning, at det pågældende materiel er bragt til Danmark med Forsvarsministeriets godkendelse, og at de udenlandske styrker fortsat har ejerskabet over det pågældende materiel ved udførslen. Såfremt de udenlandske styrker efter udførslen fra dansk territorium lader ejerskabet til det pågældende materiel overgå til andre, f.eks. ved salg eller gave, så er det fast praksis, at det er staten til de udenlandske styrker, der har ansvaret for at foretage eksportkontrol. Danmark vil i sådanne situationer således ikke skulle foretage eksportkontrol efter dansk ret. Det afgørende i disse situationer er således – i overensstemmelse med våbenhandelstraktaten – hvornår ejerskabet til det pågældende materiel overgår. Det foreslås i § 8, stk. 1, og stk. 2, 1., 2. og 3. pkt., at indsætte: ”danske og udenlandske”, således at det eksplicit fremgår af bestemmelserne, at de gælder for både danske og udenlandske militære styrker, myndigheder og personel.”

Denne konkrete lovændring giver anledning til væsentlige problematikker og bekymringer om Danmarks ansvar, som nævnes forned.

Manglende transparens og ansvarlighed:

Lovudkastet omfatter, at når udenlandske styrker fører våben eller militært materiel ud af Danmark og efterfølgende overdrager ejerskabet (f.eks. via salg eller gave), så er det den udenlandske stat, der bærer ansvaret for eksportkontrollen – ikke Danmark. Dette kan betyde, at Danmark ikke sikrer, at eksport af våben fra dansk territorium lever op til internationale menneskerettighedsforpligtelser og FN's Våbenhandelstraktaten (ATT). Det er yderligere væsentligt at fremhæve, at USA ikke har ratificeret ATT'en, og dermed ikke er omfattet af samme forpligtelser, som Danmark er underlagt. Formålet med ATT'en er at forebygge potentielle eksporttilladelser, der kan bidrage og bruges til brud på menneskerettighederne. ATT'en som Danmark har ratificeret, kræver, at stater vurderer risikoen for, at våbeneksport kan føre til alvorlige menneskerettighedskrænkelser. Med denne lovændring, fralægger Danmark sig dette ansvar, hvilket strider imod og er en omgåelse af ATT'en samt EU's fælles holdningsforpligtelser.

I principperne for traktaten står videre, at alle stater har ansvar for i overensstemmelse med deres respektive internationale forpligtelser effektivt at regulere den internationale handel med konventionelle våben og forhindre, at de omdirigeres uretmæssigt, samt at alle stater har et primært ansvar for at etablere og gennemføre deres respektive nationale kontrolsystemer.

Amnesty mener ikke, at Danmark som medunderskriver af FN's Våbenhandelstraktat har ret til at fravige kontrol af våben eller våbendele, der indføres eller udføres gennem dansk territorium i en bilateral aftale med en anden stat, som ikke selv er omfattet af FN's våbenhandelstraktat. Amnesty fremhæver, at Danmarks suverænitet på dette område netop er en af hovedformålene med Våbenhandelstraktaten, hvori ovenstående står i indledningen om de underskrivendes staters forpligtelse, og at disse herved "på ny bekræfter enhver stats suveræne eneret til på eget territorium at regulere og kontrollere konventionelle våben i overensstemmelse med statens retlige eller forfatningsmæssige ordning."

Derfor anbefaler Amnesty, at denne paragraf enten fjernes eller omskrives, så det fremgår klart, at Danmark har en forpligtelse til at sikre, at våben og våbendele udført fra Danmark bliver underlagt dansk eksportkontrol uanset ejerskab ved indførsel og ved udførsel.

Ingen sikring imod tortur

I samme ånd kan nævnes, at USA's veldokumenterede anvendelse af tortur mod mistænkte kombattanter kan kompromittere Danmarks forpligtelser i FN's Torturkonvention (UNCAT), da aftalen i bemærkninger ikke tager højde for en situation, hvor amerikanske soldater benytter faciliteter i Danmark til afhøringer, som er udført ulovligt ifølge både dansk og international ret.

Amnesty opfordrer derfor til, at aftalen understreger Danmarks internationale forpligtelser i medfør af forbuddet mod tortur og en passus om, hvordan danske myndigheder vil sikre, at amerikanske styrker på dansk jord også overholder disse. Det er særligt bekymrende, at aftalen ikke gennemgår denne problemstilling i lyset af USA's gentagne brug af tortur i sine afhøringsmetoder, særligt under "krigen mod terror" efter 11. september 2001.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol konkluderede i 2014 i to sager vedrørende amerikanske såkaldte black sites i Polen, at Polen havde medvirket til tortur og ulovlig frihedsberøvelse, fordi amerikanske styrker havde tortureret og mishandlet personer under afhøring på et hemmeligt fængsel, som den amerikanske efterretningstjeneste CIA drev i Polen. Det er Amnestys vurdering, at Danmark risikerer at havne i samme situation som Polen, hvis ikke det fremgår klart af aftalen, at også amerikansk personel skal overholde forbuddet mod tortur.

Amnesty International anbefaler

- At Danmarks forpligtelser over for FN's våbenhandelstraktat (ATT) i forhold til eksportkontrol fastholdes og understreges som ufravigelige i både lovtekst og bemærkninger.
- At Danmarks strafferetlige og internationalt forpligtende forbud mod tortur i FN's Torturkonvention (UNCAT) skrives tydeligt ind i samarbejdsaftalen, og at det understreges i bemærkningerne, at Danmark i denne henseende både har ret og pligt til at sikre, at der ikke anvendes tortur på dansk territorium.

From: anette.boerger@familie.tele.dk <anette.boerger@familie.tele.dk>
Sent: 18-01-2025 13:07:48 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar sagsnummer: 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Jeg er imod udenlandske tropper på dansk.
Det har aldrig bragt noget positivt med sig.
Det er vigtigt at kunne bruge egne landområder til danske formål.

Venligst Anette Børger

From: APK i Østjylland <aarhus@apk2000.dk>
Sent: 19-01-2025 22:51:44 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar sagsnummer 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Høringssvar sagsnummer 2024/009897

Vedr. <https://www.ft.dk/samling/20241/almdel/FOU/bilag/48/2960933/index.htm>

NEJ til fremmede tropper og militære baser
NEJ til udsalg af dansk suverænitet og selvstændighed
Lovforslaget skal føre den aftale om "permanent amerikansk militær tilstedeværelse på udvalgte militære områder i Danmark" ud i livet, som udenrigsminister Lars Løkke Rasmussen og USA's udenrigsminister Antony Blinken underskrev den 21. december 2023 efter flere års hemmelige forhandlinger.

Det er en klar afgivelse af suverænitet til en udenlandsk magt med store konsekvenser for vores fremtid. Regeringen forsøger at berolige os med at USA er Danmarks nærmeste allierede – samtidig med dets præsident Donald Trump truer med at bruge militær magt mod Danmark, hvis han ikke får kontrol over Grønland.

Med aftalen binder regeringen Danmark ikke bare helt tæt til USA's imperialistiske interesser. Den betyder, at amerikansk militær reelt vil have råderum fra dansk jord og kan inddrage Danmark direkte i mulige kommende militære opgør, helt og fuldt efter amerikansk beslutning. Danmark kan blive brugt som springbræt i USA's krige og regeringen har givet dem carte blanche til dette.

Amerikanske fly vil operere fra de jyske flyvestationer i Skrydstrup, Karup og Aalborg. Vi vil aldrig kunne vide om de amerikanske fly medbringer atomvåben. Men vi ved med sikkerhed, at ønsker USA at stationere og bruge atomvåben i en kommende krig vil de ikke inddrage danske politikere i beslutningen.

De danske baser vil være en brik i den amerikanske kamp for verdensherredømme og militær kontrol i den indbyrdes rivalisering mellem USA, Rusland og Kina, en mulig slagmark hvor menneskeliv intet betyder.

Den danske regering følger i tidligere regerings fodspor, der siden 1949 med indlemmelsen i NATO har knyttet landet stadigt tættere til USA-imperialismen. Denne udvikling kulminerer med aftalen om at underlægge Danmark militært som en amerikansk trædesten i en kommende krig.

Aftalen er det modsatte af en sikring af fred. Tværtimod vil den med sikkerhed placere Danmark midt i orkanens øje i tilfælde af et stormagtsopgør. Danmark vil blive bombemål og centrum for angreb. For USA blot et strategisk landområde – hvis befolkning betaler krigens ofre.

Arbejderpartiet Kommunisterne, APK-Jylland

C/O

Oktober Bogsalg

Ny Munkegade 88, kld

8000 Århus C

From: Boligaktionen kontor <boligaktionen@outlook.dk>
Sent: 17-01-2025 00:53:21 (UTC +01)
To: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: DCA-aftalen og amerikanske militærbaser i Danmark!

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Januar 2035

Boligaktionen

Reference til sagsnummer 2024/009897

Til Folketinget og dets medlemmer

Stem nej til DCA-aftalen og amerikanske militærbaser i Danmark!

Danmark har forhandlet en bilateral forsvarssamarbejdsaftale (DCA, Defense Cooperation Agreement) med USA.

Ifølge medias 19. dec. 2023 er den nu klar til videre håndtering i Folketinget. En lignende aftale mellem Norge og USA trådte i kraft i juni 2022 efter en 2. genforhandling.

Finland og Sveriges tilsvarende aftale med USA er nået til samme stadie.

Hvis DCA implementeres, vil det være en mere bindende aftale end den nordatlantiske traktat, som er en forudsætning for Danmarks medlemskab af NATO.

Den bilaterale aftale vil garantere de amerikanske styrker i Danmark uhindret adgang til de lufthavne, havne og områder, der er specificeret i aftalen, og som de kan bruge til militære formål i deres egen indsættelse og uden forudgående sædvanlig tilladelse og betaling af omkostninger herved.

USA og Danmark vil have fælles adgang til og brug af de aftalte faciliteter og områder, men Danmark vil ikke have adgang til de dele af områderne, der specifikt er udpeget til eksklusiv brug af amerikanske styrker.

Den fremmede magt vil have ret til at prøve straffesager i henhold til sine egne love, selvom dødsstraf kan forbydes i aftalen. Traktaten vil således medføre en delvis overførsel af ressourcer og jurisdiktion til den fremmede magts styrker, som kan udføre militære missioner i deres egne

områder uden Danmarks vidende eller mulighed for at gribe ind. Denne mulighed ville blive opfattet som truende af Rusland og dermed reducere vores sikkerhed.

I Danmark har vi forbehold mod indførelse af kernevåben. Hvis Danmark skal indgå i DCA-aftalen, kan vi forbyde kernevåben på vores territorium, men problemet vil fortsat være, at Danmark gennem DCA ville blive nægtet inspektionsrettigheder, og at forbuddet ikke vil forhindre øvelser til kernevåbenkrig på dansk territorium.

USA har en politik om aldrig at annoncere eller besvare spørgsmål om, hvorvidt de medfører kernevåben.

DCA vil reducere Danmarks suverænitet.

Vil der kræves kvalificeret flertal, eller vil aftalen ikke blive betragtet som forfatningsstridig? Det er et presserende spørgsmål, vi også stiller her.

Et fremtidigt medlemskab af NATO forpligter ikke Danmark på nogen lovlig måde til at indgå i DCA-aftalen. Der er derfor ingen retslig hindring for at nægte at indgå aftalen.

En historisk drejning forberedes på trods af, at aftalen, hvis den bliver gennemført, vil give en fremmed magt adgang til militærbaser i Danmark og tillade dets væbnede styrker at komme og gå og bevæge sig på dansk territorium med deres egne våben og udstyr og at operere der under egen kommando.

Samtlige lande i Norden er i øjeblikket ved at forhandle en lignende DCA-aftale med USA. Som følge af DCA-aftalerne vil hele Norden, Østersøen og det vestlige Arktis kunne blive en fremmed supermagts militære operationsområde, hvilket vil øge den militære spænding mellem de to kernevåbenmagter og mindske Danmarks og Nordens muligheder for at spille en fredsskabende rolle i verdenspolitikken.

Vi appellerer til folketingets medlemmer om ikke at godkende en aftale, der ved at bringe udenlandske militærbaser til Danmark øger truslen om konventionel krig og kernevåbenkrig og reducerer Danmarks suverænitet.

Folketingsmedlemmer, stem nej til DCA-aftalen!

For arbejdsgruppen:

Nordisk Ansvar – Fredsinitiativet og Boligaktionen

Irrenne Peier – Kai Jensen

From: Berit Bro <bro.berit@gmail.com>
Sent: 17-01-2025 15:08:36 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JBH Holm, Jon Bach <JBH@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar fra Berit Bro - Sags nummer 2024/009897
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Nej til USA - baser
Med venlig og fredelig hilsen
Berit Bro

From: Birgit Petersen <petersenbirgit8@gmail.com>
Sent: 20-01-2025 12:34:24 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: Vedr. 2024/009897
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Er det rigtigt at Danmark ved at vedtage denne love fortsat kan være med i F35-Samarbejdet og derved medvirke til krigsforbrydelser ved at forsyne Israel med våben til brug for at udøve krigsforbrydelser i Palæstina herunder Vestbredden, Gaza og øst- Jerusalem?
VH Birgit Petersen

From: Birte Pedersen <birteuhre@gmail.com>
Sent: 17-01-2025 19:01:32 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar tilmail:fmn@fmn.dk med kopi til jhb@fmn.dk med sagsnummeret:2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Vedrørende næringssvar angående.USA-baser i Danmark!

Att:Folketinget til mail:fmn@fmn.dk med kopi til jhb@fmn.dk med sagsnummeret:2024/009897

Et Høringsvar vedrørende USA-baser i Danmark.

Nej til fremmede tropper og baser i Danmark!

USA baser i Danmark er ikke mere sikkerhed for Danmark. Tværtimod!

Hvis det er russerne, man er bange for, så bliver vi netop et bombemål med tre USA baser i Jylland.

Ikke engang under den kolde krig, sagde Danmark ja til fremmede baser.

Selvom det står i lovforslag, at USA ikke vil i bringe atomvåben med på dansk jord, har vi ikke mulighed for, at kontrollere det. Jævnfør Thule basen i 1968, hvor en brintbombe stadigvæk ligger på bunden af fjorden og endnu ikke fundet.

PS:Den offentlig debat omkring baseaftalen har stort set ikke været eksisterende, og nu skal aftalen igennem folketinget ved lov, som skal gælde i mindst ti år og ser ud til at bringe forlænget uden problemer.

Selv efterretningsvæsenet siger, at der ikke er nogen trussel fra Rusland p.t. Hvordan kan man udråbe fire lande: Rusland, Nordkorea, Kina og Iran som ondskabens akse, når de aldrig har truet Danmark?

Birte Pedersen
Burmeistersgade 30,2.tv.
Christianshavn
1429 K

From: Brian Lund <brianlund75@gmail.com>
Sent: 18-01-2025 22:48:43 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: Nej til U.S.A baser i Danmark
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Jeg stemmer helt klart Nej til U.S.A. Baser i Danmark

From: Christina Petterson <christina.petterson@gmail.com>
Sent: 18-01-2025 13:25:28 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Nej tak til permanent tilstedeværelse af fremmede tropper på dansk territorium. Danmark skal bevare sin suverænitet, og ikke være udpost for det amerikanske militær.

Med venlig, men bestemt hilsen

Christina

--

<https://skriverietvillagescribe.org/>

Latest!!

Christina Petterson, *Early Capitalism in Colonial Missions: Moravian Household Economies in the Global Eighteenth Century*, Empire's Other Histories, Bloomsbury, 2024. See more here: <https://www.bloomsbury.com/us/early-capitalism-in-colonial-missions-9781350122093/>

See also:

Felicity Jenz & Christina Petterson (eds), *Legacies of David Cranz's 'Historie von Grönland' (1765)*. Palgrave Macmillan, 2021

<https://www.springer.com/gp/book/9783030639976>

From: Dan Sørensen <2720dan@gmail.com>
Sent: 19-01-2025 19:30:29 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Vedr. aftalen om Amerikanske baser i Danmark sagsnummer 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Hermed hørings svar vedr. aftalen om Amerikanske baser i Danmark: sagsnummer 2024/009897

mvh

Dan Sørensen
Højstrupvej 17
2720 Vanløse

Hørings svar ang. sagsnummer 2024/009897: Baseaftalen med USA

Jeg har ikke tillid til at

”de amerikanske styrkers tilstedeværelse bidrager til at styrke sikkerheden og stabiliteten i Danmark og regionen”. (Bilag A)

Tværtimod vil aftalen bidrage til at eskalere konfliktniveauet. Oven i købet med hele 47 baser i Norden ! De rummer ikke en sikkerhed, men en risiko for, at DK bliver draget ind i en amerikansk udenrigspolitik. Det føler jeg særdeles utrygt, generelt men især nu med Trump som præsident i USA.

Baseaftalen bryder med en over 60 -årig dansk sikkerhedspolitik med ikke at have fremmede tropper på dansk jord i fremtiden.

Der er ikke grund til at bryde denne tradition. Ukrainekrigen har medført en spændt situation i Europa, men tryk avler modtryk og FE har gentagne gange understreget at der ikke foreligger nogen egentlig militær trussel mod DK eller Nato. Så den krig er ikke et argument for US-baser på dansk jord..

Aftalen rummer en fatal suverænitetssafgivelse fx

”uhindret adgang til og brug af de aftalte anlæg og områder” (§3).

Det er både politisk og juridisk et problem, at Danmark giver afkald på at kontrollere, hvad USA bringer ind og opmagasinerer i Danmark, fx antipersonel landminer, klyngebomber, kemisk/biologiske våben, ja Atomvåben. Apropos. Vi kan ikke forlade os på at USA toner rent flag cf 1980'erne. Og Vi må ikke glemme historien om A-våben på Thulebasen anno 1968 mod Danmarks vilje. Det er uhyggeligt.

I tilfælde af, at aftalens ophør, så hæfter DK for evt forurening og oprydning (”dog således at dette ikke må være forbundet med udgifter for USA”. (§5)

I § 30 stk 4 står der: ”Denne aftale gælder for en indledende periode på ti (10) år. Efter den indledende periode fortsætter aftalen med at være i kraft, men kan opsiges af en af Parterne med et (1) års skriftligt varsel”.

Jeg har min store tvivl på om denne høring fører til noget som helst. Al debat har været forsvundet fra pressen og Folketinget, hvilket desværre er et meget usundt tegn rent demokratisk. Men denne § om at DK ALENE kan ophæve aftalen er utrolig vigtig at bevare, og dog utilstrækkelig.

For historien om GRØNLAND viser at USA er villig til at bruge militær og økonomisk magt, selv overfor en allieret, og vride armen om, akkurat som i 2017 overfor Europa ang. Atomaftalen med Iran. Og Irak-krigen i 2003 viste at USA er parat til at bruge bevidst løgn for at fremme egne interesser. Vi mister vor selvbestemmelse./suverænitet.

Jeg er meget imod aftalen og synes at den bør sendes til folkeafstemning. Det ville ganske givet kunne råde bod på den manglende debat om baserne i samfundet.

Mvh

Dan Sørensen

Højstrupvej 17

2720 Vanløse

From: Dan Sørensen <2720dan@gmail.com>
Sent: 20-01-2025 23:20:52 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar ang. sagsnummer 2024/009895.

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet
Høringssvar ang. sagsnummer 2024/009895.

Med 1

alle de menneskelige lidelser og alle de materielle ødelæggelser af infrastruktur, som de israelske F-35 flys bombninger har givet anledning til i GAZA, og som vidner om en klar risiko for at de danske F-35 komponenter bliver brugt til at begå alvorlige overtrædelser af den humanitære situation i GAZA

samt under indtryk af 2

at det som udgangspunkt er forbudt at sende våben og andet militært udstyr ud af Danmark uden først at få en særlig tilladelse til eksporten fra Rigspolitiet i samarbejde med Udenrigsministeriet, således at det forhindres at der bliver eksporteret våben i strid med de internationale regler, som Danmark er forpligtet af

finder jeg det meget vigtigt at opretholde nuværende lovgivning, og ikke at tillade et smuthul for en mere løssluppen dansk våbeneksport

Det bør således i mine øjne ikke være "ejerskabet på tidspunktet for udførslen, der er afgørende for, om der skal gælde et krav om eksportkontrol efter våbenloven" (p.91) (eksport af amerikansk ejendom) men derimod om, at våbenkomponenterne overføres fra DK til Israel.

Der er en verden til forskel.

Det drejer sig om at bevare Danmarks gode ry og rygte, som er alvorlig kompromitteret af våbeneksporten direkte til Israel, eller med USA som mellemstation.

Med venlig hilsen

Dan Sørensen
Højstrupvej 17
2720 Vanløse

1 bilag: Høringssvaret som pdf-fil.

Høringsvar ang. sagsnummer 2024/009895.

Til:

fmn@fmn.dk

med kopi til

jhb@fmn.dk

Med 1

alle de menneskelige lidelser og alle de materielle ødelæggelser af infrastruktur, som de israelske F-35 flys bombninger har givet anledning til i GAZA, og som vidner om en klar risiko for at de danske F-35 komponenter bliver brugt til at begå alvorlige overtrædelser af den humanitære situation i GAZA

samt under indtryk af 2

at det som udgangspunkt er forbudt at sende våben og andet militært udstyr ud af Danmark uden først at få en særlig tilladelse til eksporten fra Rigspolitiet i samarbejde med Udenrigsministeriet, således at det forhindres at der bliver eksporteret våben i strid med de internationale regler, som Danmark er forpligtet af

finder jeg det meget vigtigt at opretholde nuværende lovgivning, og ikke at tillade et smuthul for en mere løssluppen dansk våbeneksport

Det bør således i mine øjne ikke være "ejerskabet på tidspunktet for udførslen, der er afgørende for, om der skal gælde et krav om eksportkontrol efter våbenloven" (bilag 48, s.91) (eksport af amerikansk ejendom) men derimod om at våbenkomponenterne overføres fra DK til Israel.

Der er en verden til forskel.

Det drejer sig om at bevare Danmarks gode ry og rygte, som er alvorlig kompromitteret af våbeneksporten direkte til Israel, eller med USA som mellemstation.

Med venlig hilsen

Dan Sørensen

Højstrupvej 17

2720 Vanløse

From: Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>
Sent: 03-01-2025 08:42:55 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: SV: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Ovennævnte falder uden for DA's virkefelt, og vi ønsker ikke at afgive bemærkninger.

Med venlig hilsen

Susanne Borvang
Chefsekretær

Fra: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>

Sendt: 23. december 2024 12:25

Til: horingshenvendelser@3f.dk; postkasse@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; dn@dn.dk; Dansk Arbejdsgiverforening <DA@da.dk>; hoeringssager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danishshipping.dk; regioner@regioner.dk; dkuni@dkuni.dk; danva@danva.dk; dt@datatilsynet.dk; dkr@dkr.dk; info@dignity.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; fh@fho.dk; mail@finansdanmark.dk; jl@nhglaw.dk; ff@faengselsforbundet.dk; ro@fo.stm.dk; hk@hk.dk; post@hoejesteret.dk; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org; kl@kl.dk; pt@strafferetsadvokaten.dk; ro@gl.stm.dk; post@vestrelandsret.dk; post@oestrelandsret.dk; info@retspolitik.dk; info@rodekors.dk; bornholm@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk; frederiksberg@domstol.dk; glostrup@domstol.dk; Helsingor@domstol.dk; herning@domstol.dk; hillerod@domstol.dk; hjorring@domstol.dk; holbaek@domstol.dk; holstebro@domstol.dk; horsens@domstol.dk; kobenhavn@domstol.dk; kolding@domstol.dk; lyngby@domstol.dk; naestved@domstol.dk; nykobing@domstol.dk; odense@domstol.dk; randers@domstol.dk; roskilde@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk; svendborg@domstol.dk; viborg@domstol.dk; aalborg@domstol.dk; aarhus@domstol.dk; post@shret.dk; post@teleindu.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET

Holmens Kanal 9, DK-1060 København K

Telefon + 45 72 81 00 00

Fax + 45 72 81 03 00

E-mail: fmn@fmn.dk

www.fmn.dk

From: Jeppe Nørregaard Krusager <JENK@DI.DK>
Sent: 20-01-2025 20:08:34 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: Joachim Finkielman <JOFI@DI.DK>; Peter Bay Kirkegaard <PBKI@DI.DK>
Subject: RE: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

DI's svar på Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Dansk Industri takker for muligheden for at afgive høringssvar og komme med bemærkninger til lovforslaget om forsvarssamarbejdet mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater.

Vi har to bemærkninger:

Den første omhandler lovforslagets §24, som omhandler ændringer i lov om våben og eksplosivstoffer. Vi kan fuldt ud støtte præciseringen af våbenlovens bestemmelser om, at der ikke er behov for udførselstilladelse for militært udstyr, som ejes af NATO, herunder amerikanske, militære styrker. Præciseringen bidrager til at skabe den nødvendige klarhed og forudsigelighed for håndteringen af militært materiel som led i det internationale forsvarssamarbejde.

Derudover noterer vi os at "De amerikanske styrker har til hensigt i videst muligt omfang og under forudsætning af at amerikansk lovgivning overholdes, at benytte sig af danske virksomheder som leverandører af varer, materiel, forsyninger, udstyr og tjenesteydelser."

Dette ser vi selvfølgelig meget positivt på og stilles os gerne til rådighed, såfremt der skulle være behov for at finde frem til danske virksomheder, der kan levere til de amerikanske styrker.

Vi står selvsagt til rådighed, hvis der måtte være spørgsmål til ovenstående.

Venlig hilsen

Jeppe

Med venlig hilsen

Jeppe Nørregaard Krusager
Chefkonsulent

(+45) 3377 3977
(+45) 2764 6507 (Mobil)

jenk@di.dk
di.dk/di-fos

 DI Forsvar & Sikkerhed

Læs, hvordan DI behandler og beskytter
persondata i **DI's Privatlivspolitik**

From: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>

Sent: 23. december 2024 12:25

To: horingshenvendelser@3f.dk; postkasse@advokatsamfundet.dk;
amnesty@amnesty.dk; dn@dn.dk; da@da.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk;
Høring <Hoering@DI.DK>; mail@danskeadvokater.dk; info@danishshipping.dk;
regioner@regioner.dk; dkuni@dkuni.dk; danva@danva.dk; dt@datatilsynet.dk;
dkr@dkr.dk; info@dignity.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; fh@fho.dk;
mail@finansdanmark.dk; jl@nhglaw.dk; ff@faengselsforbundet.dk; ro@fo.stm.dk;
hk@hk.dk; post@hoejesteret.dk; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org;
kl@kl.dk; pt@strafferetsadvokaten.dk; ro@gl.stm.dk; post@vestrelandsret.dk;
post@oestrelandsret.dk; info@retspolitik.dk; info@rodekors.dk;
bornholm@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk; frederiksberg@domstol.dk;
glostrup@domstol.dk; Helsingor@domstol.dk; herning@domstol.dk;
hillerod@domstol.dk; hjorring@domstol.dk; holbaek@domstol.dk;
holstebro@domstol.dk; horsens@domstol.dk; kobenhavn@domstol.dk;
kolding@domstol.dk; lyngby@domstol.dk; naestved@domstol.dk;
nykobing@domstol.dk; odense@domstol.dk; randers@domstol.dk;
roskilde@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk; svendborg@domstol.dk;
viborg@domstol.dk; aalborg@domstol.dk; aarhus@domstol.dk; post@shret.dk;
post@teleindu.dk

Subject: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem
Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET

Holmens Kanal 9, DK-1060 København K

Telefon + 45 72 81 00 00

Fax + 45 72 81 03 00

E-mail: fmn@fmn.dk

www.fmn.dk

From: Helene Burmeister Tejsner <HELBT@regioner.dk>
Sent: 17-01-2025 08:03:11 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Vedr. sagsnr. 2024/009897 - Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.
Categories: Christina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til rette vedkommende

Danske Regioner har ingen bemærkninger til høringen.

Venlig hilsen
Helene Tejsner
Teamleder, Chefrådgiver
Team Jura, Center for Jura og Medicin

Danske Regioner
Dampfærgevej 22
2100 København Ø
Telefon: +45 51 32 40 99
E-mail: helbt@regioner.dk
Officiel post bedes sendt til
regioner@regioner.dk

Fra: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>
Sendt: 23. december 2024 12:25
Til: horingshenvendelser@3f.dk; postkasse@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; dn@dn.dk; da@da.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danishshipping.dk; Regioner@regioner.dk; dkuni@dkuni.dk; danva@danva.dk; dt@datatilsynet.dk; dkr@dkr.dk; info@dignity.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; fh@fho.dk; mail@finansdanmark.dk; jl@nhglaw.dk; ff@faengselsforbundet.dk; ro@fo.stm.dk; hk@hk.dk; post@hoejesteret.dk; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org; kl@kl.dk; pt@strafferetsadvokaten.dk; ro@gl.stm.dk; post@vestrelandsret.dk; post@oestrelandsret.dk; info@retspolitik.dk; info@rodekors.dk; bornholm@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk; frederiksberg@domstol.dk; glostrup@domstol.dk; Helsingor@domstol.dk; herning@domstol.dk; hillerod@domstol.dk; hjorring@domstol.dk; holbaek@domstol.dk; holstebro@domstol.dk; horsens@domstol.dk; kobenhavn@domstol.dk; kolding@domstol.dk; lyngby@domstol.dk; naestved@domstol.dk; nykobing@domstol.dk; odense@domstol.dk; randers@domstol.dk; roskilde@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk; svendborg@domstol.dk; viborg@domstol.dk; aalborg@domstol.dk; aarhus@domstol.dk; post@shret.dk; post@teleindu.dk

Emne: {{regioner}} Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET

Holmens Kanal 9, DK-1060 København K

Telefon + 45 72 81 00 00

Fax + 45 72 81 03 00

E-mail: fmn@fmn.dk

www.fmn.dk

From: Susanne Vangsgård <sv@danva.dk>
Sent: 21-01-2025 11:39:26 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: Carsten Vejergang Haugaard-Christensen <cvhc@danva.dk>; Susanne Vangsgård <sv@danva.dk>
Subject: DANVA bidrag - Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.
Categories: Christina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Forsvarsministeriet
Att. Jakob Halkjær Brams

Sagnummer 2024/009897 - Høring - lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

På vegne af Dansk Vand- og Spildevandsforening, DANVA, takker jeg for telefonsamtalen i dag.

Foreningen organiserer danske vand- og spildevandsforsyninger, og vores interesse går på, hvorledes afgiftsfriheden for de amerikanske tropper skal håndteres i praksis – og om der vil være forskel på krigs- og fredstid.

Er det med andre ord gjort tanker, om hvorledes der konkret kan følges op på amerikanernes afgiftsfrihed i forhold til alle forsyningsarter?

DANVA vil gerne foreslå, at der udvises rettidigt omhu, og at der overvejes udformet et særskilt papir om ovenstående evt. med afsæt i et møde mellem flere ministerier og forsyningsorganisationer.

Baggrund – ganske overordnet

Efter vores opfattelse går emnet på tværs af flere ministerier og styrelser – som minimum Forsvarsministeriet, Miljøstyrelsen (sektormyndighed ift vand og spildevand), Energistyrelsen (sektormyndighed ift de øvrige forsyningsarter) samt Skatteministeriet.

På vand- og spildevandssiden afregnes militæret som alle mulige andre kunder – dvs inklusiv afgifter og moms. Vi antager, at militæret dernæst løfter afgifterne og momsen af med afsæt i regler udstedt af Skatteministeriet.

Bemærk dog at forsyningerne opkræver afgifter og moms på vegne af Skatteministeriet – og det sker automatisk. Så uanset om kunden betaler eller ej, så skal forsyninger betale til Skatteministeriet. I den forbindelse skal det også erindres, at afgifter og moms generelt udgør en markant del af forsyningernes faktureringsbeløb til kunderne.

Publikationen Vand i tal 2024 omtaler side 9 i et vist omfang.

Med venlig hilsen
Susanne Vangsgård
Chefkonsulent, cand.jur
D: +45 87 93 35 10
Email: sv@danva.dk

VANDHUSET | Godthåbsvej 83, 8660 Skanderborg |
KØBENHAVN | Vester Farimagsgade 1, 5. sal., 1606 København V |
Tlf. 7021 0055 | danva@danva.dk | www.danva.dk |

Fra: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>

Sendt: 23. december 2024 12:25

Til: horingshenvendelser@3f.dk; postkasse@advokatsamfundet.dk;
amnesty@amnesty.dk; dn@dn.dk; da@da.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk;
hoering@di.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danishshipping.dk;
regioner@regioner.dk; dkuni@dkuni.dk; DANVA <danva@danva.dk>;
dt@datatilsynet.dk; dkr@dkr.dk; info@dignity.dk; post@domstolsstyrelsen.dk;
fh@fho.dk; mail@finansdanmark.dk; jl@nhglaw.dk; ff@faengselsforbundet.dk;
ro@fo.stm.dk; hk@hk.dk; post@hoejesteret.dk; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org;
kl@kl.dk; pt@strafferetsadvokaten.dk; ro@gl.stm.dk;
post@vestrelandsret.dk; post@oestrelandsret.dk; info@retspolitik.dk;
info@rodekors.dk; bornholm@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk;
frederiksberg@domstol.dk; glostrup@domstol.dk; Helsingor@domstol.dk;
herning@domstol.dk; hillerod@domstol.dk; hjorring@domstol.dk;
holbaek@domstol.dk; holstebro@domstol.dk; horsens@domstol.dk;
kobenhavn@domstol.dk; kolding@domstol.dk; lyngby@domstol.dk;
naestved@domstol.dk; nykobing@domstol.dk; odense@domstol.dk;
randers@domstol.dk; roskilde@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk;
svendborg@domstol.dk; viborg@domstol.dk; aalborg@domstol.dk;
aarhus@domstol.dk; post@shret.dk; post@teleindu.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET
Holmens Kanal 9, DK-1060 København K
Telefon + 45 72 81 00 00
Fax + 45 72 81 03 00
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

From: Delaram Ostadian Lam <del@datatilsynet.dk>
Sent: 20-01-2025 19:13:01 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet

Se venligst vedhæftede.

Der henvises til Forsvarsministeriets sagsnr. 2024/009.

Med venlig hilsen

Delaram Ostadian-Lam
Fuldmægtig, cand.jur.

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 33 19 32 00
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

Forsvarsministeriet, Departementet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Sendt sikkert via e-mail til fmn@fmn.dk
Sendt i kopi til jhb@fmn.dk

20. januar 2025

J.nr. 2024-11-0253
Dok.nr. 685237
Sagsbehandler
Delaram Ostadian
Lam

Forsvarsministeriets sagsnr. 2024/0098: Udkast til lovforslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Ved e-mail af 23. december 2024 har Forsvarsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovenstående udkast til lovforslag.

Det fremsendte giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Delaram Ostadian-Lam

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

From: Elna Søndergaard <es@dignity.dk>
Sent: 20-01-2025 15:06:16 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: DIGNITYs høringssvar
Categories: Tino

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Kære Jakob Halkjær Brams

Tak for høringsbrev.

Vedhæftet DIGNITYs høringssvar om den nye forsvarsaftale mellem Danmark og USA.

Sig endelig til hvis du/l har nogle spørgsmål.

Med venlig hilsen

Elna Søndergaard
Senior Legal Advisor
Prevention & Accountability Department
DIGNITY – Danish Institute against Torture
Mobile: +45 20 34 40 94
Email: es@dignity.dk | www.dignity.dk

Forsvarsministeriet
Att: Jakob Halkjær Brams
Holmens Kanal 9
1060 København K
Email: fmn@fmn.dk og jhb@fmn.dk

København, 20. januar 2025

Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

DIGNITY ønsker at takke forsvarsministeriet for muligheden for at afgive bemærkninger til ovennævnte udkast til forslag til lov. Vores bemærkninger er begrænset til den del af lovforslaget, som vedrører DIGNITY's mandat, herunder forbuddet mod tortur og tilsyn med frihedsberøvede personer.

Det nye aftale mellem Danmark og USA blev underskrevet af de to regeringer i december 2023 og fastlægger rammerne for et styrket samarbejde mellem Danmark og USA på forsvars- og sikkerhedsområdet. Aftalen supplerer og udvider de vilkår, der er fastsat i NATO Status of Forces Agreement (SOFA),¹ og betyder, at amerikanske soldater kan blive udstationeret på dansk jord og opholde sig på danske militærbaser, hvor de vil have eksklusiv adgang til visse områder. Hvis de amerikanske soldater begår kriminelle handlinger, vil dansk strafferetlig jurisdiktion ikke gælde. Det rejser nogle vigtige og principielle juridiske problemstillinger bl.a. om Danmarks suverænitæt og folkeretlige og menneskeretlige forpligtelser, som efter vores mening kræver en grundig diskussion før og under Folketingets kommende drøftelse af lovforslaget.

Aftalen henviser helt generelt til, at "alle aktiviteter i henhold til denne aftale skal udføres med fuld respekt for Danmarks suverænitæt, grundlov og forfatningsmæssige sædvane, lovgivning samt folkeretlige forpligtelser", jf. artikel 1, stk. 2. Vi finder det betænkeligt, at aftalen og lovbemærkningerne ikke nærmere redegør for, hvorledes Danmark i den 10-årige aftaleperiode vil sikre overholdelse af den bestemmelse, herunder folkeretlige forpligtelser i medfør af FNs Torturkonvention og FNs valgfri protokol til konventionen (OPCAT-protokollen). Aftalen bør forholde sig til, hvad der vil ske, hvis Danmarks folkeretlige forpligtelser ikke overholdes, og hvilke mekanismer som vil træde til.

DIGNITY
Dansk Institut Mod Tortur
Bryggervangen 55
2100 København Ø

Tel. +45 33 76 06 00
Fax +45 33 76 05 10

info@dignity.dk
www.dignity.dk

CVR nr. 69735118
P-nr. 1002304764
EAN 5790000278114
LOK nr. 5790001376147

Danske Bank Nr.
4183-4310821209

¹ Agreement between the Parties to the North Atlantic Treaty regarding the Status of their Forces, June 1951.

Aftalens brede anvendelsesområde

Aftalen gælder for "amerikanske styrker", jf. artikel 2, stk. 1, som omfatter personer i "enheden bestående af styrken og det civile element". I lyset af denne ordlyd må vi gå ud fra, at aftalen ikke gælder for amerikanske sikkerhedsmyndigheder og medlemmer af CIA. Dette er vigtigt, bl.a. i forhold til at sikre forbuddet mod tortur under en afhøring, og bør derfor præciseres i aftalen.

Aftalen gælder også for amerikanske leverandører, som er bredt defineret i artikel 2, stk. 4, og som omfatter alle virksomheder, der opholder sig på dansk territorium i deres egenskab af leverandører eller underleverandører i henhold til kontrakt med det amerikanske forsvarsministerium om levering af varer og tjenesteydelser. Vi finder det bekymrende, at det begreb efter ordlyden også kan omfatte f.eks. private sikkerhedsfirmaer med mandat til at afhøre frihedsberøvede personer. Aftalen bør efter vores vurdering ikke gælde private sikkerhedsfirmaer.

Aftalen henviser endvidere til "tjenestelige" og "ikke-tjenestelige" lovovertrædelser uden at præcisere omfanget og sondringen mellem de to kategorier, og hvem som har kompetence til nærmere at definere de to begreber. Det bør præciseres i aftalen af hensyn til strafferetlig jurisdiktion (se nedenfor).

I lyset af ovenstående uklarheder opfordrer vi ministeriet til nærmere at præcisere og tydeliggøre aftalens anvendelsesområde.

Forbuddet mod tortur og umenneskelig og nedværdigende behandling

Ifølge aftalens artikel 1, stk. 2, skal alle aktiviteter i henhold til aftalen udføres med fuld respekt for Danmarks suverænitet, grundlov, lovgivning og folkeretlige forpligtelser (se ovenfor). Tortur er kriminaliseret i den danske straffelov, jf. § 118^{1,2} og Danmark har internationale forpligtelser til at opretholde forbuddet mod tortur og efterforske enhver begrundet mistanke og anklage om tortur, jf. FNs Torturkonvention artikel 1 og 12, og Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) artikel 3.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) konkluderede i 2014 i to sager, at Polen havde medvirket til tortur og ulovlig frihedsberøvelse, fordi USA

² For tortur straffes med fængsel indtil 12 år den, der virker i dansk, udenlandsk eller international offentlig tjeneste eller hverv, eller som udøver en funktion, der svarer til eller kan ligestilles hermed, og som påfører en anden person stærk fysisk eller psykisk smerte eller lidelse, eller som opfordrer til, samtykker i eller på lignende måde indvilliger i, at en sådan smerte eller lidelse påføres af en tredjeperson 1) for at skaffe oplysninger eller en tilståelse fra nogen, 2) for at afstraffe, skræmme eller tvinge nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, 3) på baggrund af enhver form for forskelsbehandling, herunder den pågældendes køn, race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, politiske overbevisning, sociale status, handicap, tro, seksuelle orientering, kønsidentitet, kønsudtryk eller kønskarakteristika, eller 4) af et formål af lignende karakter.

OPCAT-tilsyn med frihedsberøvede personer

Hvis aftalen også skal omfatte retten til at bringe frihedsberøvede personer til Danmark, bør Folketingets Ombudsmand og Den Nationale Forebyggelsesmekanisme i henhold til mandat efter OPCAT-protokollen som minimum have mulighed for uhindret at besøge frihedsberøvede personer, jf. Ombudsmandsloven §§ 7 og 19,⁵ med henblik på at styrke beskyttelsen mod og forebyggelsen af tortur og anden nedværdigende og umenneskelig behandling.⁶

Strafferetlig jurisdiktion vedr. ikke-tjenestelige lovovertrædelser

Danmark har klare juridiske forpligtelser i medfør af FNs Torturkonvention til at efterforske sager, som måtte falde indenfor anvendelsesområdet for FNs Torturkonvention, jf. artikel 12. Tilsvarende forpligtelser gælder i medfør af EMRK, jf. artikel 3, som også indebærer visse positive forpligtelser til at forebygge og beskytte mod tortur m.v., herunder ved at træffe foranstaltninger for retligt og faktisk at beskytte individer mod tortur. Dette aspekt af beskyttelsen mod tortur m.v. har fået stigende betydning, og for tre måneder siden blev Danmark dømt ved EMD for ikke at have truffet de nødvendige foranstaltninger i en sag om voldtægt, jf. EMRK artikel 3 og Daugaard Sorensen v. Danmark.⁷

Den nye aftale fraviger udgangspunktet om dansk strafferetlig jurisdiktion over amerikanske styrkers ikke-tjenestelige lovovertrædelser. Vi er bekymrede for, at Danmark ikke kan efterleve sine internationale forpligtelser, jf. ovenfor, når det almindelige udgangspunkt vedr. strafferetlig jurisdiktion fraviges, jf. artikel 12 i aftalen. Vi opfordrer derfor til, at Danmark fastholder straffemyndighed over amerikanske styrker i forhold til straffelovsovertrædelser, som måtte falde indenfor anvendelsesområdet for FNs Torturkonvention og EMRK artikel 3. Hvis nuværende aftaletekst fastholdes, bør det som minimum fremgå af lovbemærkningerne, at "konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark", hvor Danmark kan vælge at tilbagekalde frafaldelsen af strafferetlig jurisdiktion, omfatter sager vedrørende FNs Torturkonvention og EMRK artikel 3.

⁵ LBKG 2013-3-22 nr. 349. Se også Artikel 19 og 20 i OPCAT-protokollen: The national preventive mechanisms shall be granted at a minimum the power: (a) To regularly examine the treatment of the persons deprived of their liberty in places of detention as defined in article 4, with a view to strengthening, if necessary, their protection against torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment; (b) To make recommendations to the relevant authorities with the aim of improving the treatment and the conditions of the persons deprived of their liberty and to prevent torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, taking into consideration the relevant norms of the United Nations.

⁶ OPCAT artikel 4.2 definerer frihedsberøvelse som: "enhver form for tilbageholdelse eller fængsling eller anbringelse af en person i et offentligt eller privat forvaringssted, som den pågældende ikke har tilladelse til frit at forlade, ved en retskendelse eller afgørelse fra en administrativ eller anden myndighed. Artikel 4 er nærmere fortolket af FNs Sub-komité i General Comment nr. 1 af 4. juli 2024 (se g2409935.pdf).

⁷ Sag 25650/22, dom af 15. oktober 2024.

havde tortureret og mishandlet personer under afhøring i Polen.³ Vi er bekymrede for, at en lignende situation vil kunne opstå på dansk territorium.

Lovbemærkningerne tager ikke stilling til Danmarks internationale forpligtelser i medfør af forbuddet mod tortur, og hvorledes danske myndigheder vil sikre overholdelse af forbuddet mod tortur i forhold til amerikanske styrker på dansk jord, herunder i forhold til dansk ret, internationale forpligtelser og strafferetlig jurisdiktion. Vi er derfor bekymrede for, at der i aftaleperioden kan opstå situationer, hvor Danmark ikke kan sikre efterlevelse af forbuddet mod tortur på dansk territorium, bl.a. ved hurtigt at iværksætte en upartisk undersøgelse i ethvert tilfælde, hvor der er rimelig grund til at antage, at en torturhandling er begået på dansk territorium. Efter vores vurdering kan ministeriet og den danske regering ikke ved etablering af eksklusive amerikanske områder på militærbaser i Danmark fraskrive sig al ansvar i medfør af de internationale menneskerettighedskonventioner, jf. også ovennævnte to EMD-domme.

Vi opfordrer ministeriet til at tage stilling til ovennævnte og at redegøre i lovbemærkningerne for mekanismer og procedure til at sikre overholdelse af de internationale forpligtelser i forbindelse med implementering af aftalen.

Afhøring af frihedsberøvede personer på ”amerikanske områder”

Det er meget kritisabelt, at aftalen ikke tager stilling til, om amerikanske styrker er berettigede til at bringe krigsfanger eller andre frihedsberøvede personer til danske militærbaser og til at gennemføre afhøringer i Danmark. Så vidt vi forstår aftaleteksten, er der intet til hinder for, at det kunne ske, og at amerikanske styrker vil foretage afhøringer på ”deres områder”.

Det er veldokumenteret, at amerikanske styrker, under kampen mod terror i kølvandet på 11. september 2001, brugte tortur under afhøring af frihedsberøvede personer, jf. 2014 rapport fra det amerikanske Senatet, FNs Torturkomites afsluttende bemærkninger til USA i december 2014 og 2020 UPR rapport.⁴ Der er ingen garanti for, at et tilsvarende amerikansk styret program ikke kunne blive iværksat igen i fremtiden.

Vi opfordrer derfor ministeriet til at tydeliggøre, at amerikanske styrker ikke vil være berettigede til at bringe krigsfanger eller andre frihedsberøvede personer til danske militærbaser med henblik på at gennemføre afhøringer.

³ Al Nashiri v. Poland, no. 28761/11 og Husayn (Abu Zubaydah) v. Poland, no. 7511/13, 24. juli 2014.

⁴ www.congress.gov; CAT/C/USA/CO/3-5; og A/HRC/WG.6/36/USA/2.

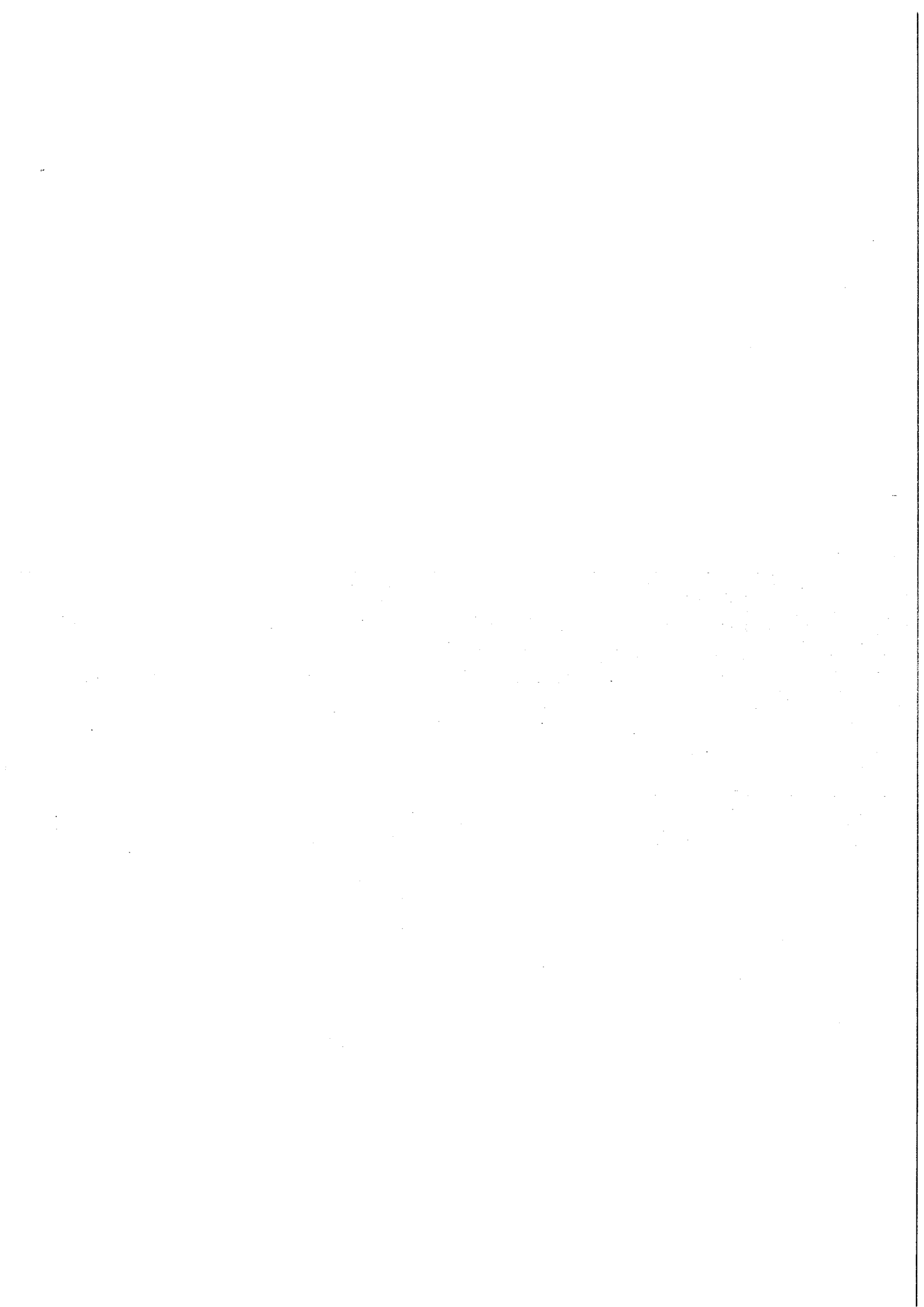
Afslutningsvis ønsker vi at tilføje, at det kan undre, at et udkast til et komplekst lovforslag med mange principielle juridiske problemstillinger om bl.a. Danmarks suverænitet og omfanget af folkeretlige og menneskeretlige forpligtelser udsendes til høring med en forholdsvis kort høringsfrist fra d. 23. december og med lovbemærkninger, som kun sporadisk tager stilling til Danmarks juridiske forpligtelser. En grundig høringsproces og udførlige lovbemærkninger er en forudsætning for en saglig drøftelse i Folketinget og i den offentlige debat.

Vi står naturligvis til rådighed for yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen

Rasmus Grue Christensen
CEO, DIGNITY

From: Irene Sørensen <0802irene@gmail.com>
Sent: 19-01-2025 17:12:01 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: sagsnr. 2024/009897 USA- baser på dansk jord
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Sagsnr.; 2024/009897

Udtalelse til høringssvar angående USA-baser på dansk jord.:

Kampagnen "Nej til fremmede tropper på dansk jord" startede for 1 1/2 år siden.

Den danske regering har underskrevet en aftale om amerikanske baser i Danmark, uden folkelig opbakning og debat.

Siden den 7. oktober 2023 har vi set situationen udvikle sig til folkemordet på palæstinenserne i Gaza, hvor USA har støttet Israel med hjælp fra NATO. Denne eskalering har betydet, at flere mennesker tør sætte spørgsmålstegn ved imperialismen i øst og vest, ligesom vores kampagne mod baserne har gjort.

Hvor befinder den danske befolkning sig i regeringens og folketingets beslutning om denne base-aftale.

Krigen i Ukraine har udløst ekstreme militære spændinger mellem stormagterne. USA og militærindustrien tjener stort på krigen og efterlader Ukraine i en håbløs situation.

USA's mere end 750 baser rundt om i verden er et håndgribeligt bevis på deres imperialisme.

Vi fordømmer den danske regering for

- Deres villighed til oprustning både i Ukraine og Israel.
- Deres støtte til NATO's udvidelser op til Ruslands grænse.
- Deres JA og underskrivelse til amerikanske baser på dansk jord, samt støtte til USA-baser globalt.

Med aftalen om USA-baser i Danmark, har regeringen givet mandat til afgivelse af Nordens suverænitet i Østersøen.

Den danske regering har skrevet under på en aftale, der betyder brud med det danske sikkerhedspolitiske princip "Ingen atomvåben på dansk jord".

Der er ingen garantier eller mulighed for kontrol med, om der opbevares atomvåben på baser eller krigsskibe i danske havne.

Den danske regering er nødt til at stoppe med sin krigsretorik og i stedet støtte diplomatiske indsatser for fred.

Vi kræver, at der sættes gang i en opbremsning i rustningsindustrien, samt en total politisk kursændring, så Danmark igen har en fredspolitik, hvor konfliktløsning og diplomati afløser polarisering og krig,

Det er endnu ikke for sent for den danske regering at standse den bilaterale aftale med USA og sige NEJ til fremmede baser på dansk jord.

Vi kræver på det kraftigste regeringen til at gentænke denne aftale, der på alle måder er udemokratisk og suverænitetets afgivende.

Nej til atomvåben og fremmede tropper på dansk jord.

Nej til danske soldater på fremmed jord.

Med fredelig hilsen

Doris Kruckenberg, Benjamin Gottberg og Irene Sørensen

V./FredsVagten ved Christiansborg og TIDTILFRED-aktivmodkrig

From: Egon Laugesen <egon.laugesen@gmail.com>
Sent: 19-01-2025 10:42:19 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Indsigelse mod baseaftalen med USA, sagsnummer 2024/009897.
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Hej,

Jeg vil hermed protestere mod den aftale, der giver USA ret til at bygge militærbaser i Danmark. Det er en farlig kurs, der vil gøre vores land til bombemål i en kommende krig. Baserne giver ikke mere sikkerhed, tværtimod vil det fremme oprustningen. Aftalen er desuden afgivelse af suveræniteten, derfor burde den sendes til folkeafstemning.

Venlig hilsen
Egon Laugesen
Østerdalsgade 14, 4 th.
2300 København S
24857317
egon.laugesen@gmail.com

Virusfri www.avast.com

From: insula@privat.dk <insula@privat.dk>
Sent: 19-01-2025 16:20:28 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Jeg ønsker at sige nej til amerikanske baser på dansk jord / sagsnummer 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Kære rette vedkommende

Jeg ønsker at sige nej til amerikanske baser på dansk jord / sagsnummer 2024/009897

Jeg elsker fred og gode relationer til alle vores naboer. Jeg mener det bedste forsvarsmiddel er dialog og gensidig forståelse, udveksling af personer og ideer, turisme, åbne grænser og en helt igennem florissant handel .

Danmark har ingen fjender for tiden (udover USA); selv om ganske stærke kræfter forsøger at skabe en fjende i Øst, der på ingen måde har potentiale til at bekrige Danmark.

Jeg tænker på Rusland - som vi aldrig har været i krig med

Jeg tænker også på, at udenlandske baser i meget høj grad vil kunne være med til at forstyrre den daglige, gode orden og fordragelighed, der i mange år har bidraget til en sikring af nationens sammenhængskraft.

Jeg kan ikke undlade at minde om, at fremmede baser medfører konkurrerende jurisdiktion. Ved i og omkring andre baser i det store udland har der løbende været begået kriminalitet, der har skadet værtslandet; men som landene ikke har kunnet retsforfølge.

Fremmede baser har en kedelig vane med at vælte ekstra udgifter over på værtslandet. En tradition der blev indført og godkendt af , så vidt jeg husker, Willy Brandt.

USA har i dag mere end 800 baser fordelt overalt på kloden; men flest omkring Ruslands grænser. Dette forhold finder jeg utilstedeligt.

Jeg vil på det kraftigste opfordre til, at vi ikke skal modtage fremmede baser eller tropper i Danmark.

Derfor siger jeg klart nej til Amerikanske baser i Danmark!

Tak for ordet!

Hav en rigtig, god dag!

Erik Insula
Carl Th. Dreyers Vej 110
2500 Valby

Tlf.: 40 14 93 35

Dialogforum:

<https://www.facebook.com/groups/2830670793700825>

From: pouleck <poul@peaceweb.dk>
Sent: 18-01-2025 22:21:38 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Til høring ang. amerikanske baser i Danmark, sagsnummer 2024/009897
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Kære ansat i Forsvarsministeriet
cc jhb

Til høring ang. amerikanske baser i Danmark, sagsnummer 2024/009897.

Fra Esbjerg Fredsbevægelse d. 18/1 - 2025

Se vedhæftede pdf-fil.

Mange fredshilsen

Poul

Poul Eck Sørensen
Formand Esbjerg Fredsbevægelse
mob: 61 67 82 49
poul@peaceweb.dk

Sendt med [Proton Mail](#) sikker e-mail.

**Høringssvar til
fmn@fmn.dk med
kopi til jhb@fmn.dk**

**Ang. sagsnummer
2024/009897.**

Esbjerg lørdag d. 18/1 - 2025

Til høring ang. amerikanske baser i Danmark, sagsnummer 2024/009897.

Fra Esbjerg Fredsbevægelse

Vi opfordrer hermed Folketinget til ikke at tillade amerikanske baser i Danmark.

Fordi:

- 1) Danmark er nødt til at tage Trumps udmeldinger alvorligt. Amerikanske præsidenter er meget uforudsigelige, og aftalen gælder i 10 år.
- 2) USA har under den første kolde krig vist, at de ikke fortæller, om de medbringer atomvåben til deres baser. ¹
- 3) Det er urimeligt, at gøre Danmark til bombemål på grund af amerikanske konflikter, som vi ikke nødvendigvis støtter.
- 4) Danmark er nødt til at vurdere, om USA har baser rundt om f.eks. Rusland, Iran og Kina for at beskytte os- eller om det er fordi, de ønsker at true Rusland, Iran og Kina.
- 5) Øget militarisering af Danmark bidrager til yderligere forværring af miljø og klima.
- 6) Baserne er ikke underlagt beslutninger fra NATO.

Kort om den situation beslutningen skal tages i.

Rusland har søgt om optagelse i NATO i 2000 ², men fik afslag.

Hvad er det for en situation, der har ødelagt et fredeligt forhold til Rusland, som bevirkede, at EU kunne få billig gas fra Rusland- til stor gavn for Europa og især Tysklands industris konkurrenceevne? ³

Hvis vi ønsker sikkerhed for Danmark, kan det kun lade sig gøre, hvis vi også vil skabe sikkerhed for vores modstandere.

Man kan ikke opnå sikkerhed på bekostning af andre.

I stedet for at skabe fælles sikkerhed, har NATO i strid med aftale med Gorbatsjov udvidet NATO østpå med 13 lande og i 2008 fremsat ønske om at udvide NATO yderligere med Georgien og Ukraine, selv om befolkningen i Ukraine ikke havde fremsat et ønske om dette.

Det var derfor katastrofalt at NATO ikke ville forhandle fælles sikkerhed med Rusland i 2008, efter Minsk2 i 2015 og i 2021 (det russiske forslag om fælles sikkerhed) ⁴, hvilket førte til Ruslands invasion i Ukraine.

Få måneder efter Ruslands invasion d. 24/2 2022, stoppede Vesten en fredsforhandling, der ville have skånet mange menneskers liv og givet Ukraine alle besatte områder fra d. 24/2 tilbage.

Under den første kolde krig blev der indgået en række tillidsskabende foranstaltninger, herunder afmontering af samtlige mellemdistanceraketter på begge sider. Det eneste der nu er tilbage er New START - forhandlingerne. ⁵

USA har et ønske om at nedbryde Rusland og derefter Kina for at kunne opretholde sit hegemoni, men ønsker vi en verden, hvor Vestens ca. 12 % af verdens befolkning bestemmer over kloden?

Biden har udtalt, at han leder Verden! Er det det, vi ønsker af USA?

Er vi ikke bedre tjent med en mere demokratisk verdensorden, hvor Det Globale Syd sidder med ved bordet, de udgør dog ca. 88% af verdens befolkning? I FNs sikkerhedsråd er 3 af 5 faste pladser tildelt Vesten med 12% af verdens befolkning.

Forhandlingerne om amerikanske baser startede inden Ukraine krigen, som nu er argumentet for at øge oprustningen, selv om Putin har udtalt, at han ikke ønsker at angribe et NATO land. ⁶

Dansk topdiplomat har udtalt, at der ikke er dokumentation for, at Rusland vil angribe et NATO land, selv⁷om Rusland har angrebet Ukraine. ⁸

Vi vil gerne understrege, at konflikten i Ukraine startede med et kup i 2014 med støtte fra USA ⁹ ¹⁰, hvor en lovligt valgt præsident blev afsat i strid med den ukrainske grundlov, som kræver 3/4 flertal, hvis man vil afsætte en præsident. Derefter blev borgere i Øst-ukraine udsat for terror. ¹¹ ¹²

Det kommunistiske parti blev forbudt og- senere 15 andre partier. Der har således ikke været afholdt reelle valg efter 2014, hvor alle partier var tilladt.

¹ <https://jyllands-posten.dk/international/ECE3276134/USA-skjulte-atomvåben-i-27-lande/>

² <https://www.trtworld.com/magazine/russia-could-have-joined-nato-but-why-didn-t-they-do-it-55561>

³ <https://www.ft.dk/samling/20081/almdel/uru/bilag/85/635299.pdf>

⁴ <https://nyheder.tv2.dk/udland/2022-01-22-rusland-naevner-dem-igen-og-igen-her-er-deres-17-krav-til-vesten>

⁵ <https://um.dk/udenrigspolitik/sikkerhedspolitik/vaabenkontrol-nedrustning-og-ikke-spredning>

⁶ https://www.dr.dk/nyheder/seneste/rusland-har-ingen-planer-om-angribe-nato-siger-putin?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR2e4fk8rhJBlliSbgS5ulTQGLCmecy7On5I53V8kZGNT2U7MfVpYeYbA5E_aem_ARV-elx_92HmPRuD1n2f_d32mChzhRaWsLB8DusMQ_VSj_4SOtb4Ox6-ehl5EizLMoUQ6KUNhYPuYjR-jfX2IUtS

⁷ <https://2009-2017.state.gov/p/eur/rls/rm/2013/dec/218804.htm>

⁸ https://www.altinget.dk/artikel/tidligere-topdiplomat-vi-skal-turde-forhandle-med-rusland-ligesom-vi-skulle-have-forhandlet-med-taleban?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAR1fOst3bNoCaH-4Btaa28HT_cnGJ14ByuiPFgBvyvVuYi_cdNr8n1PS4Tk_aem_ARVp5R6b8UALJyPRxtHTB_m3B81cdUrHBFnWvriQpBeamVdMj1gthYXG9nl9H_solLNcBoorl0vhUJES7GEOYDsr

⁹ <https://www.bbc.co.uk/news/world-europe-26079957>

¹⁰ <https://2009-2017.state.gov/p/eur/rls/rm/2013/dec/218804.htm>

¹¹ <https://partiet-for.no/2024/09/22/ukraine-2014-2024-the-hidden-story/>

¹² <https://www.youtube.com/watch?v=Ve1xadCgx8A>

From: pouleck <poul@peaceweb.dk>
Sent: 20-01-2025 19:35:34 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høring - Sagsnummer 2024/009895

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Kære ansat i forsvarsministeriet.

Hermed høringssvar til sagsnummer 2024/009895

Se vedhæftet pdf.

Mange fredshilsen

Poul Eck Sørensen
mob: 61 67 82 49
poul@peaceweb.dk
formand Esbjerg Fredsbevægelse.

Sendt med [Proton Mail](#) sikker e-mail.

**Hørings svar til
fmn@fmn.dk med
kopi til jhb@fmn.dk**

**Ang. sagsnummer
2024/009895.**

Esbjerg mandag d. 20/1 -2025

Til høring ang. våbenloven. Sagsnummer 2024/009895.

Fra Esbjerg Fredsbevægelse

Det må aldrig blive muligt på en fiks måde at omgå dette punkt i våbenloven:

§ 6.

1) udførsel af varer, der er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 af 27. juni 2005 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, til destinationer uden for EU's toldområde, jf. forordningens artikel 18,

Når Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalget 2024-25 i FOU Alm.del - Bilag 48 på s. 91 skrive:

"Det bør være ejerskabet på tidspunktet for udførslen, der er afgørende for, om der skal gælde et krav om eksportkontrol efter våbenloven, medmindre den udførende styrke på tidspunktet for udførslen er vidende om, at ejerskabet skal overdrages til en bestemt tredje stat, eller dette er formålet med udførslen."

"Forsvarsministeriet bemærker, at det må være op til ejerstaten at sikre, at der foretages eksportkontrol, hvis ejerskabet til det pågældende materiel overgår til andre på et senere tidspunkt efter udførsel fra dansk territorium."

fraskriver den danske stat sig et ansvar for at:

§ 6.

1) udførsel af varer, der er omfattet af Rådets forordning (EF) nr. 1236/2005 af 27. juni 2005 om handel med visse varer, der kan anvendes til henrettelse, tortur eller anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, til destinationer uden for EU's toldområde, jf. forordningens artikel 18, og <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1736>

får den forventede virkning og dermed kan Danmark bidrage til alle former for krigsforbrydelser.

Fra den første kolde krig ved vi, ud fra frigivne amerikanske kilder, at USA anbringer atomvåben i andre lande uden at spørge.

"USA skjulte atomvåben i 27 lande" JP d. 20/10 - 1999

<https://jyllands-posten.dk/international/ECE3276134/USA-skjulte-atomvåben-i-27-lande/>

Derfor er vi nødt til selv at være sikre på, hvordan våben produceret / solgt i Danmark bliver anvendt. Vi kan ikke regne med, at andre overholder reglerne, selv ikke medlemmer af NATO.

Høring:

<https://www.ft.dk/samling/20241/almindel/FOU/bilag/48/2960932.pdf>

Udkast:

<https://www.ft.dk/samling/20241/almindel/FOU/bilag/48/2960933.pdf>

Mvh. Esbjerg Fredsbevægelse

v/ formand Poul Eck Sørensen

poul@peaceweb.dk

From: Torleif Jonasson <tjo@fnforbundet.dk>
Sent: 20-01-2025 11:14:56 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: FN-forbundet <fnforbundet@fnforbundet.dk>
Subject: Hørings svar med henvisning til sagsnummer 2024/009897
Categories: Thomas

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v., sagsnummer 2024/009897

FN-forbundet er kort efter nytår blevet opmærksom på lovudkastet og undrer sig indledningsvis over at et udkast til et komplekst lovforslag udsendes til høring d. 23. december. Det gør udarbejdelsen af et grundigt høringssvar vanskeligt, også fordi der i en organisation som vores er beslutningsprocedurer, der skal følges.

En grundning høringsproces er jo også en forudsætning for den offentlige debat om ny lovgivning.

FN-forbundet udtrykker desuden overraskelse over ikke at være på den opstillede høringsliste. FN-forbundets arbejdsområde er bl.a. internationalt samarbejde, respekt for FN-konventioner og andre internationale forpligtigelser, hvilket lovforslaget i høj grad berører.

FN-forbundet er generelt betænkeligt ved indholdet i lovudkastet, som lægger op til at tildele en helt unik særstatus ved mulig militær USA-tilstedeværelse i Danmark: Vi har følgende bemærkninger, som vi opfordrer til bliver adresseret i det videre forløb:

1. Vi finder det betænkeligt, at amerikansk udstationerede militærpersoner i Danmark – samt familier og ansatte hos leverandører - ikke skal være omfattet af dansk lov på en række områder. Lighed for loven er globalt og europæisk et stadfæstet princip i et retssamfund. Dette skal der være tungtvejende grunde til at fravige og i stedet tillade et retligt ”parallelsamfund”.
2. Det er ligeledes et internationalt princip at ofre for forbrydelser på dansk territorium skal have mulighed for oprejsning, uanset hvem der måtte have begået forbrydelserne. Dette princip finder vi ikke kan blive efterlevet med det fremsatte lovforslag.
3. Danmark er forpligtet på FN-konventionen mod tortur og anden umenneskelig behandling. Ved mistanke om brud på konventionen på dansk territorium, skal danske myndigheder derfor kunne gribe ind. Det bør i lovforslaget sikres, at dette er muligt også på eventuelle ”amerikanske dele” af danske forsvarsfaciliteter.
4. Danmark er ligeledes forpligtet via internationalt politisamarbejde og via tilslutningen til Den Internationale Straffedomstol til at medvirke til arrestation af efterlyste personer. Eventuelle efterlyste personer, som måtte befinde sig på dansk territorium, skal derfor kunne arresteres af danske myndigheder. Dette uanset hvor i Danmark de måtte befinde sig eller om de skulle være blandt personer omhandlet af lovforslaget.
5. Danmark er via tilslutning til FN- og EU-aftaler forpligtet til ikke at medvirke til våbeneksport, herunder transport, hvor der er risiko for at våbnene vil blive anvendt til krigsforbrydelser. Det bør med

lovforslaget sikres, at danske myndigheder kan følge og handle i overensstemmelse med sine forpligtelser, hvis der måtte passere våben via eventuelle amerikansk benyttede transportfaciliteter i Danmark.

6. FN-forbundet minder også om, at det vil vanskeliggøre Danmark tilslutning til FN's traktat med forbud mod atomvåben – og også overholdelse af dansk politik vedr. atomvåben - hvis det ikke sikres i udmøntning af forsvarsaftalen med USA, at der ikke findes eller transporteres A-våben på dansk jord. Tilsvarende er Danmark forpligtet på konventionerne om forbud mod klyngebomber og landminer og at disse respekteres fuldt ud på dansk territorium.

Afslutningsvis ønsker FN-forbundet at tilkendegive en opbakning til høringssvaret afgivet af Dignity, Dansk Institut mod tortur.

Med venlig hilsen,
FN-forbundet

v.
Torleif Jonasson
Generalsekretær / Secretary General

FN-forbundet / Danish United Nations Association
Tordenskjoldsgade 25 st. th., 1055 København K, Denmark

Telephone: +45 3346 4690, mobile: +45 2494 9006
E-mail: tjo@fnforbundet.dk , homepage: www.fnforbundet.dk

Forsvarsministeriet
Att: Jakob Halkjær Brams
Holmens Kanal 9
1060 København K
fmn@fmn.dk, jhb@fmn.dk

København, 20. januar 2025

Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v., sagsnummer 2024/009897

FN-forbundet er kort efter nytår blevet opmærksom på lovudkastet og undrer sig indledningsvis over at et udkast til et komplekst lovforslag udsendes til høring d. 23. december. Det gør udarbejdelsen af et grundigt høringssvar vanskeligt, også fordi der i en organisation som vores er beslutningsprocedurer, der skal følges. En grundning høringsproces er jo også en forudsætning for den offentlige debat om ny lovgivning.

FN-forbundet udtrykker desuden overraskelse over ikke at være på den opstillede høringsliste. FN-forbundets arbejdsområde er bl.a. internationalt samarbejde, respekt for FN-konventioner og andre internationale forpligtigelser, hvilket lovforslaget i høj grad berører.

FN-forbundet er generelt betænkeligt ved indholdet i lovudkastet, som lægger op til at tildele en helt unik særstatus ved mulig militær USA-tilstedeværelse i Danmark: Vi har følgende bemærkninger, som vi opfordrer til bliver adresseret i det videre forløb:

1. Vi finder det betænkeligt, at amerikansk udstationerede militærpersoner i Danmark – samt familier og ansatte hos leverandører - ikke skal være omfattet af dansk lov på en række områder. Lighed for loven er globalt og europæisk et stadfæstet princip i et retssamfund. Dette skal der være tungtvejende grunde til at fravige og i stedet tillade et retligt ”parallelsamfund”.
2. Det er ligeledes et internationalt princip at ofre for forbrydelser på dansk territorium skal have mulighed for oprejsning, uanset hvem der måtte have begået forbrydelserne. Dette princip finder vi ikke kan blive efterlevet med det fremsatte lovforslag.
3. Danmark er forpligtet på FN-konventionen mod tortur og anden umenneskelig behandling. Ved mistanke om brud på konventionen på dansk territorium, skal danske myndigheder derfor kunne gribe ind. Det bør i lovforslaget sikres, at dette er muligt også på eventuelle ”amerikanske dele” af danske forsvarsfaciliteter.
4. Danmark er ligeledes forpligtet via internationalt politisamarbejde og via tilslutningen til Den Internationale Straffedomstol til at medvirke til arrestation af efterlyste personer. Eventuelle efterlyste personer, som måtte befinde sig på dansk territorium, skal derfor kunne arresteres af danske myndigheder. Dette uanset hvor i Danmark de måtte befinde sig eller om de skulle være blandt personer omhandlet af lovforslaget.

5. Danmark er via tilslutning til FN- og EU-aftaler forpligtet til ikke at medvirke til våbeneksport, herunder transport, hvor der er risiko for at våbnene vil blive anvendt til krigsforbrydelser. Det bør med lovforslaget sikres, at danske myndigheder kan følge og handle i overensstemmelse med sine forpligtelser, hvis der måtte passere våben via eventuelle amerikansk benyttede transportfaciliteter i Danmark.
6. FN-forbundet minder også om, at det vil vanskeliggøre Danmark tilslutning til FN's traktat med forbud mod atomvåben – og også overholdelse af dansk politik vedr. atomvåben - hvis det ikke sikres i udmøntning af forsvarsaftalen med USA, at der ikke findes eller transporteres A-våben på dansk jord. Tilsvarende er Danmark forpligtet på konventionerne om forbud mod klyngebomber og landminer og at disse respekteres fuldt ud på dansk territorium.

Afslutningsvis ønsker FN-forbundet at tilkendegive en opbakning til høringssvaret afgivet af Dignity, Dansk Institut mod tortur.

Med venlig hilsen,
FN-forbundet

v. Torleif Jonasson
Generalsekretær

From: tove jensen <tove158@gmail.com>
Sent: 19-01-2025 21:41:07 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Henvendelse vedr. sagsnummer 2024/009897.
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeren

Vedr. gennemlæsning af dokumentet- Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.-
Fra Fredsinitiativet i Danmark tillader vi os - at fremsætte flg. kommentarer - uden for Høringsretten.
Vi beklager den korte tidsfrist.

Lovforslaget tager udgangspunkt i den allerede indgåede aftale vedr. flg:

*** Amerikanske styrker kan udføre opgaver i Danmark efter aftale om forsvarssamarbejde af 21. december 2023 mellem regeringen i Danmark og regeringen i Amerikas Forenede Stater/**

som igen hviler på SOFA aftalen (Status of Forces Agreement (NATO)) fra 1951, der omhandler status for udstationerede styrker fra medlemslande i NATO (bl.a. jurisdiktionsspørgsmål) .

A. Vi har flg. kommentarer til udvidelsen af forsvarssamarbejdet med USA: I NATO samarbejdet, hvor Danmark har fået "en fremskudt position" hvilket udvider USA sin tilstedeværelse på danske havne, og presser på for oprustning på alle fronter.

Med de bilaterale forsvarsaftaler i de fire nordiske lande får USA imødekommet ønsket om, at udvide sit baseimperium, til at omfatte hele Norden. Danmark indgik aftalen dec. 2023.

Vi bemærker, at denne meget afgørende forsvarssamarbejdsaftale er underskrevet af den nuværende regering - uden Demokratisk debat forstået - som en folkelig og oplysende debat.

.....

Der henvises i indledningen til, at "**det er en naturlig udvikling i Danmarks og USA's langsigtede samarbejde på sikkerheds- og forsvarsområdet, og med aftalen sendes der et klart signal om, at Danmark tager et endnu større ansvar for den europæiske sikkerhed.**" Den europæiske sikkerhed er vel aktuelt et tema for et samlet Europa.

Aftalen indebærer som det tydeligt fremgår, at **amerikanske styrker kan udføre opgaver på/fra dansk jord.**

Bemærkninger:

1. Vedr. Styrkernes opgaver: Vi har flg. spørgsmål: Under hvis kommando? Opgavekarakterer? - Varighed og art? Hvor ligger ansvaret ? Vi udlover en del af dansk territorium til USAs militær. I hvilket omfang kan USA ,uden dansk accept, agere herfra? Vi mener ikke, at lovforslaget giver større klarhed end de tidligere indhentede bemærkninger fra Forsvarsministeriet. (se. svar ministeriets tidligere svar til Fredsinitiativet)

Vi spørger: Kan USA sende overvågningsfly eller andre fly fra Danmark til ubestemt mål uden accept fra Danmark? Kan danske sikkerhedsfolk undersøge flyet før start? Kan USA sende fly på angrebstogt fra basen placeret i Danmark uden accept fra den danske regering?

2. Vedr. varighed. Selve aftalen er uopsigelig, som det fremgår i 10 år. Herefter kan den opsiges af den ene part med et års varsel. Historisk erfaring viser at det er foruroligende naivt at vise USA den tillid, at en aftale med dem kan opsiges, hvis USA ikke selv ønsker det.

3 "Naturlig" er efter vores opfattelse en ringe beskrivelse af udviklingen. Betyder det automatisk, noget man ikke har styr på? Noget uafvendeligt, skæbnebestemt? Man kan ikke sige Nej!

Vi er i en meget omskiftelig verden. Vi mener, at denne aftale vil være et brud med en dansk fredspolitik.

En aftale, der underbygger USAs aktuelle strategiske behov for verdensdominans. Det er en udvidelse og forlængelse af vores eksisterende militære aftaler med USA, som har haft tragiske

Det er en ureflekteret ny handling i forhold til, hvad det eksisterende medlemskab har og vil koste Danmark i Udenrigs - Sikkerhedspolitisk- og International henseende.

4. Vi henviser videre til teksten som flg:

Alle USA's aktiviteter i henhold til aftalen skal udføres med fuld respekt for Danmarks suverænitet, grundlov og forfatningsmæssige sædvane, lovgivning samt folkeretlige forpligtelser, herunder i forhold til oplagring af visse våbentyper på dansk territorium. Danmarks indgåelse af forsvars samarbejdsaftalen vil desuden ikke ændre dansk atomvåbenpolitik, som indebærer, at der ikke må stationeres atomvåben i Danmark under de nuværende omstændigheder, dvs. i fredstid.

Vi vil bemærke flg:

Forventningen om fuld respekt fra USAs præsident er meget store forventninger at stille på samme tid, som vi flere år har oplevet at - USA som Vestens leder - selv definerer sin opfattelse af andre staters suverænitet og forfatningsmæssige sædvane - med det Det danske Kongerige som eksempel - må siges at være meget for optimistisk.

Yderligere vil vi nævne formuleringen om den forventede respekt for vores folkeretlige forpligtelser, når det omhandler udviklingen i Mellemøsten, som værende fejlvurderede.

De sidste bemærkninger om oplagring af våben (eks.vis atomvåben)... rejser spørgsmålet om hvem og hvornår vores "tid" defineres som "dvs. i fredstid". Vi vil anbefale, at lovforslaget bør afstå fra aktuel "afskrækkelsesretorik" - somlige om lidt, hvis der flere ledninger i Østersøen, der bliver skåret over, så.... Der tales her om et sikkerhedspolitisk princip. Vi anbefaler at stryge de sidste 3 ord i sætningen igen.

B. Afsluttende kommentar:

Aftalen vil, som den foreligger, indebære et alvorligt brud med 2 hovedprincipper i dansk forsvars-og sikkerhedspolitik: *Ikke at tillade fremmede tropper på dansk jord, eller atomvåben på dansk jord.*"

NATO medlemskabet har i hele perioden betydet, at fremmede tropper kunne medvirke i øvelser m.v, men ingen fast stationering med, hvad det indebærer af juridiske spindigheder om suverænitet og selvbestemmelse. Om USA's skibe eller medbragte atomvåben er danskerne ikke orienteret om.

Belært af historien ved vi, at USA fortsat hævder sin ret til aldrig at offentliggøre eller svare på spørgsmål om, hvorvidt de opbevarer atomvåben eller hvorvidt de findes på deres skibe eller på de militære baser. Det oplevede vi i Grønlands-sagen, hvor USA undlod at oplyse om kernevåben på Thule-basen. Selvom Danmark vil forsøge at forbyde atomvåben på dansk territorium i en eventuel aftale med USA, så har vi ingen mulighed for at kontrollere, at USA rent faktisk respekterer det forbud. Den foreliggende aftale omfatter ingen overbevisende garanti i det centrale spørgsmål.

Aftalen bryder med grundlæggende lovgivning og retsopfattelse i dansk sikkerhedspolitik. Vi opfordrer til fastholdelse af maksimal dansk udenrigs- og forsvarspolitisk handlefrihed i enhver og den aktuelle krisesituation.

C. Vedr. forberedelsen af aftalerne og det foreliggende lovforslag.

Regeringen har i henhold til grundlovens § 19, stk. 1, 2. pkt., anmodet om Folketingets samtykke til, at regeringen på Danmarks vegne indgår aftale om forsvarssamarbejde af 21. december 2023 med regeringen i Amerikas Forenede Stater.

Formålet med dette lovforslag er bl.a. at skabe det retlige grundlag for opfyldelse af forsvarssamarbejdsaftalen.

Vi opfordrer Folketingets medlemmer til at afvise forslaget ved at stemme Nej.

Regeringen har undladt at anvende Grundlovens § 20, stk 2. og efterfølgende udskrivning af en folkeafstemning om denne vidtgående udvidelse af det hidtidige samarbejde med USA. Et samarbejde, der i de sidste årtier har medført dansk deltagelse i USAs krige og konflikter bl.a i store dele af Mellemøsten.

En sådan afstemning kunne have givet tid til den fornødne debat og information om denne for Danmark så store sikkerhedspolitiske ændring.

Lovforslaget binder Danmark i lang tid fremover uden mulighed for ophør det næste årti - om USA vil!.

Med venlig hilsen Fredsinitiativet DK.

Talspersoner: Tove Jensen og Rosa Mørch Jørgensen.

From: kontakt@fred3000.dk <kontakt@fred3000.dk>
Sent: 20-01-2025 23:14:07 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar vedr. sagsnummer 2024/009897. Lov om forsvarssamarbejde med USA om baser i Danmark

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet.

Fredsinitiativet Helsingør sender her høringssvar vedr. sagsnummer 2024/009897. Lov om forsvarssamarbejde med USA om baser i Danmark.

Venlig hilsen på vegne af Fredsinitiativet Helsingør
Anne-Marie Nielsen
Mariehøj 45
3000 Helsingør

Til Forsvarsministeriet

fmn@fmn.dk

cc: jhb@fmn.dk

HØRINGSSVAR TIL LOV OM FORSVARSSAMARBEJDSAFTALE MELLEM DANMARK OG USA.

Med henvisning til sagsnummer 2024/009897.

Det er dybt foruroligende, at vi lige nu er vidner til et skred i dansk sikkerhedspolitik.

Vi ser med stor utryghed og bekymring på en fremtid hvor vi og vores børn kan se frem til en militarisering af Danmark på USA's præmisser.

Det er bl.a. følgende tvivlsomme vilkår som værtsland, der får os til at tage skarpt afstand fra baseaftalen, og som forhåbentlig vil få Folketinget til at stoppe lovforslaget og sige fra overfor implementeringen af USA-baser i Danmark.

- At Danmark er i gang med at forlade en 80 år gammel sikkerhedspolitik, hvor vi har sagt klart nej til baser, fremmede tropper og atomvåben på dansk jord – principper der blev fastholdt selv under den kolde krig, hvor sikkerhedssituationen var langt mere kritisk end i dag.
- At Danmark er i færd med at afgive land og suverænitet til stormagten USA, hvor den tiltrædende præsident har truet os med militær magt, hvis vi ikke lader USA få kontrol over Grønland.
- At suverænitet og land afgives til en stormagt, der har rekord i "militære løsninger" overfor stater, der ikke følger sig.
- At vi fremover skal leve med, at USA har fuld adgang og adgangskontrol over baserne samt omkringliggende faciliteter efter behov, incl havne, lufthavne o.lign.
- At USA (hvor den tiltrædende præsident har truet med at forlade NATO) dermed kan nægte NATO-allierede adgang til baserne, da baseaftalen er en bilateral aftale med USA udenom NATO.
- At Danmark kan nægtes adgang til USA's baser, køretøjer, skibe og fly, og at Danmark dermed er helt uden sikkerhed for, om der er atomvåben eller andre masseødelæggelsesvåben på dansk jord, eller om baserne bruges som "Guantanamo-lejre" eller transit lejre for fanger til tortur i udlandet.
- At DK er forpligtiget til at beskytte USA's baser – uden beskrivelse af, hvad det indebærer af ekstra dansk oprustning.
- At USA's militærpoliti har ret til at opretholde orden og disciplin, dér hvor der er USA-tropper tilstede, også udenfor baserne, og at det skaber tvivl om, hvorvidt USA-soldater griber ind – og hvordan, hvis vi som borgere markerer vores krigsmodstand ved baserne og ved militære øvelser/markeringer omkring baserne.
- At der mangler overblik over udgifter for DK, f.eks. ved etablering af infrastruktur som veje, elektricitet, vand, kloak, offentlig transport, kommunikation, sikkerhed m.m.
- At der i det hele taget mangler et budget over, hvilke udgifter Danmark forpligter sig til ved opførelse, drift og evt afvikling af baserne.

- At tilstedeværelsen af baserne kan påvirke det omgivende samfund på negativ vis. Vold, kriminalitet, våbenhandel, narkohandel og anden sortbørshandel er kendte problemer omkring USA's baser rundt på kloden.
- At lovovertrædelse af US-personel- og tilknyttede civile ikke kan retsforfølges i DK.
- At opsigeligheden på 10 år er falsk. Erfaringerne fra bl.a. Norge viser, der i USA's standardaftaler om baser i udlandet står, at "aftalen kan opsiges af begge parter efter 10 år med 1 års varsel, *med mindre det strider mod USA's interesser*".
- At samme problem er knyttet til USA's løfte om at overholde værtslandets/Danmarks interesser og lovgivning: det gælder kun, så længe det ikke strider mod USA's interesser.

Disse punkter er kun enkelte nedslag omkring den amerikanisering og militarisering, som vi med bekymring ser i kølvandet på USA-basernes indtog i Danmark.

De vilkår er helt uønskede for os og vores efterkommere som borgere i Danmark, og vi sætter vores lid til, at regeringen vil sætte en stopper for det aktuelle lovforslag om implementering af baserne.

Manglen på offentlig debat om denne helt centrale ændring af dansk sikkerhedspolitik er uhørt og dybt udemokratisk!

Hvis der etableres fremmede magters baser i Danmark, betyder det afgivelse af suverænitet, og det kræver en folkeafstemning.

Vi kræver derfor en folkeafstemning om selve etableringen af USA-baser i Danmark – ikke bare om implementeringen af en baseaftale. Det kræver en grundig forudgående orientering af befolkningen samt omfattende muligheder for debat om konsekvenserne af fremmede baser på dansk jord.

Vedtaget på medlems- og aktivistmøde i Fredsinitiativet Helsingør d. 20. januar

Venlig hilsen på vegne af forsamlingen og Fredsinitiativet Helsingør

Anne-Marie Nielsen

Mail: kontakt@fred3000.dk

Mariehøj 45

3000 Helsingør

From: Rene Larsen <rla@faengselsforbundet.dk>
Sent: 07-01-2025 10:04:54 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Sagsnummer 2024/009897 - høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.
Categories: Thomas

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. – sagsnummer 2024/009897.

Fængselsforbundet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

René Larsen
Forbundssekretær

Fra: Fængselsforbundet i Danmark <ff@faengselsforbundet.dk>
Sendt: 3. januar 2025 10:01
Til: Rene Larsen <rla@faengselsforbundet.dk>
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Med venlig hilsen
Pia Lilja
Fængselsforbundet
7255 9977

Vi passer på dine data - [læs her hvordan](#)

Fra: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>
Sendt: 23. december 2024 12:25
Til: horingshenvendelser@3f.dk; postkasse@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; dn@dn.dk; da@da.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danishshipping.dk; regioner@regioner.dk; dkuni@dkuni.dk; danva@danva.dk; dt@datatilsynet.dk; dkr@dkr.dk; info@dignity.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; fh@fho.dk; mail@finansdanmark.dk; jl@nhglaw.dk; Fængselsforbundet i Danmark <ff@faengselsforbundet.dk>; ro@fo.stm.dk; hk@hk.dk; post@hoejesteret.dk; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org; kl@kl.dk; pt@strafferetsadvokaten.dk;

ro@gl.stm.dk; post@vestrelandsret.dk; post@oestrelandsret.dk; info@retspolitik.dk;
info@rodekors.dk; bornholm@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk;
frederiksberg@domstol.dk; glostrup@domstol.dk; Helsingor@domstol.dk;
herning@domstol.dk; hillerod@domstol.dk; hjorring@domstol.dk;
holbaek@domstol.dk; holstebro@domstol.dk; horsens@domstol.dk;
kobenhavn@domstol.dk; kolding@domstol.dk; lyngby@domstol.dk;
naestved@domstol.dk; nykobing@domstol.dk; odense@domstol.dk;
randers@domstol.dk; roskilde@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk;
svendborg@domstol.dk; viborg@domstol.dk; aalborg@domstol.dk;
aarhus@domstol.dk; post@shret.dk; post@teleindu.dk

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET

Holmens Kanal 9, DK-1060 København K

Telefon + 45 72 81 00 00

Fax + 45 72 81 03 00

E-mail: fmn@fmn.dk

www.fmn.dk

From: Sverri Skaalum Joensen <SverriJ@mfa.fo>
Sent: 06-01-2025 13:55:09 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: Svein Magnason <SveinM@mfa.fo>; ro@fo.stm.dk <ro@fo.stm.dk>; FMN-JHB
Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Sagsnummer 2024/009897 Høring over udkast til forslag til lov om
forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (RIGS-FO Sagsnr.: 2024 - 945)
Categories: Christina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet,

Uttanríkis- og vinnumálaráðið har modtaget udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. i høring.

I den anledning skal jeg meddele, at Uttanríkis- og vinnumálaráðið ikke har bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Med venlig hilsen,

Sverri Joensen
Fuldmægtig, cand. jur.

Mobile: +298 555026
sverrij@mfa.fo

**UTTANRÍKIS- OG
VINNUMÁLARÁÐIÐ**

Ministry of Foreign Affairs, Industry and Trade

Uttanríkis- og vinnumálaráðið
Tinganes
Postrúm 64
FO-110 Tórshavn

+298 306 600
www.uvmr.fo

Fra: Anne Dannerfjord <abd@fo.stm.dk>
Sendt: fríggjadagur, 27. desember 2024 10:21
Til: VMR-Journal <uvmr-journal@uvmr.fo>
Cc: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>; jhb@fmn.dk
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (RIGS-FO Sagsnr.: 2024 - 945)

Til *Uttanríkis- og vinnumálaráðið*

Efter anmodning fra Forsvarsministeriet fremsendes i høring udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v., jf. nedenstående og vedhæftede materiale.

Der gøres opmærksom på, at loven ifølge udkastets § 25 ikke gælder for Færøerne (og Grønland).

Høringsfristen er den 20. januar 2025 og høringssvar kan sendes direkte til Forsvarsministeriet på e-mail til fmn@fmn.dk med kopi til jhb@fmn.dk samt med henvisning til sagsnummer 2024/009897. Rigsombuddet skal anmode om at få tilsendt kopi af eventuelt høringssvar på ro@fo.stm.dk.

Med venlig hilsen

Anne Dannerfjord

Juridisk chefkonsulent

Amtmanskansleren 6

FO-110 Tórshavn

Tlf.: +298 201200

E-mail: RO@fo.stm.dk

www.rigsombudsmanden.fo

Til: horingshenvendelser@3f.dk (horingshenvendelser@3f.dk), postkasse@advokatsamfundet.dk (postkasse@advokatsamfundet.dk), amnesty@amnesty.dk (amnesty@amnesty.dk), Danmarks Naturfredningsforening (dn@dn.dk), 'Da' (Da@da.dk), 'Dansk Erhverv' (hoeringssager@danskerhverv.dk), Emballageindustrien (hoering@di.dk), mail@danskeadvokater.dk (mail@danskeadvokater.dk), Danske Rederier (info@danishshipping.dk), 'regioner' (regioner@regioner.dk), 'dkuni@dkuni.dk' (dkuni@dkuni.dk), danva@danva.dk (danva@danva.dk), 'Datatilsynet' (dt@datatilsynet.dk), 'dkr@dkr.dk' (dkr@dkr.dk), info@dignity.dk (info@dignity.dk), post@domstolsstyrelsen.dk (post@domstolsstyrelsen.dk), fh@fho.dk (fh@fho.dk), mail@finansdanmark.dk (mail@finansdanmark.dk), jl@nhglaw.dk (jl@nhglaw.dk), ff@faengselsforbundet.dk (ff@faengselsforbundet.dk), Rigsombudsmanden på Færøerne (ro@fo.stm.dk), hk@hk.dk (hk@hk.dk), post@hoejesteret.dk (post@hoejesteret.dk), info@humanrights.dk (info@humanrights.dk), info@justitia-int.org (info@justitia-int.org), 'Kommunernes Landsforening' (kl@kl.dk), pt@strafferetsadvokaten.dk (pt@strafferetsadvokaten.dk), Rigsombudsmanden i Grønland (ro@gl.stm.dk), post@vestrelandsret.dk (post@vestrelandsret.dk), post@oestrelandsret.dk (post@oestrelandsret.dk), info@retspolitik.dk (info@retspolitik.dk), info@rodekors.dk (info@rodekors.dk), bornholm@domstol.dk (bornholm@domstol.dk), esbjerg@domstol.dk (esbjerg@domstol.dk), frederiksberg@domstol.dk (frederiksberg@domstol.dk), glostrup@domstol.dk (glostrup@domstol.dk), helsingor@domstol.dk (helsingor@domstol.dk), herning@domstol.dk (herning@domstol.dk), hillerod@domstol.dk (hillerod@domstol.dk), hjorring@domstol.dk (hjorring@domstol.dk), holbaek@domstol.dk (holbaek@domstol.dk), holstebro@domstol.dk (holstebro@domstol.dk), horsens@domstol.dk (horsens@domstol.dk), kobenhavn@domstol.dk (kobenhavn@domstol.dk), kolding@domstol.dk (kolding@domstol.dk), lyngby@domstol.dk (lyngby@domstol.dk), naestved@domstol.dk (naestved@domstol.dk), nykobing@domstol.dk (nykobing@domstol.dk), odense@domstol.dk (odense@domstol.dk), randers@domstol.dk (randers@domstol.dk), roskilde@domstol.dk (roskilde@domstol.dk), sonderborg@domstol.dk (sonderborg@domstol.dk), svendborg@domstol.dk (svendborg@domstol.dk), viborg@domstol.dk (viborg@domstol.dk), aalborg@domstol.dk

(aalborg@domstol.dk), aarhus@domstol.dk (aarhus@domstol.dk), post@shret.dk (post@shret.dk),
post@teleindu.dk (post@teleindu.dk)

Fra: Forsvarsministeriet (fmn@fmn.dk)

Titel: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Sendt 23-12-2024 12:25

:

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET

Holmens Kanal 9, DK-1060 København K

Telefon + 45 72 81 00 00

Fax + 45 72 81 03 00

E-mail: fmn@fmn.dk

www.fmn.dk

From: Gorm Winther <gorm.winther@agioconsults.com>
Sent: 19-01-2025 18:40:28 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Forsvaret af Grønland
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Vedrørende sagsnummer 2024/009897.

Den danske regering må træde i karakter og ophøre med at gemme sig bag grønlandske politikere med en begrænset indflydelse på Udenrigspolitiske, sikkerhedspolitisk og forsvars politiske spørgsmål. Det er på tide at vende tilbage til Lasse Budtz og 80'ernes fodnotepolitik i NATO regi.

Danmark må afvise ethvert tilløb til at oprette baser på dansk jord og i Grønland

Dette er for Grønlandsk vedkommende IKKE et grønlandsk anliggende. Jf. Selvstyrelovens bestemmelser om områder hvor Danmark har suverænitet er det den danske regering der skal holde op med ensidigt at agere i amerikansk interesse!

Se vedlagte.

Gorm Winther
Professor (em), Ph.D.

From: Asbjørn Thranov <asb@greenpowerdenmark.dk>
Sent: 17-01-2025 15:51:58 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (sagsnummer 2024_009897)
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet

Green Power Denmark fremsender hermed vores høringssvar til udkastet til lovforslag om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (sagsnummer 2024_009897).

Vi takker for muligheden for at afgive bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Asbjørn Thranov
Beredskabs- og sikkerhedskoordinator
m: +45 22 75 04 80

Green Power Denmark
København | Aarhus | Bruxelles
[Greenpowerdenmark.dk](https://greenpowerdenmark.dk)

[Green Power Denmarks persondatapolitik](#)

17. JANUAR 2025
GREEN POWER DENMARK
LANGEBROGADE 3H
1411 KØBENHAVN K

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Til: fmn@fmn.dk
Cc: jhb@fmn.dk

DOK. ANSVARLIG: ASB
SEKRETÆR:
SAGSNR.: S2025-069
DOKNR: D2025-188817-01-2025

Hørings svar til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (sagsnummer 2024/009897)

Green Power Denmark takker for muligheden for at afgive bemærkninger til udkastet til forslag om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Forsvarssamarbejdsaftalen får direkte betydning for danske energi- og forsynings selskaber, der handler med eller leverer strøm til de amerikanske styrker. Ifølge artikel 28, 1. led i aftaleudkastet skal de amerikanske styrker, amerikanske leverandører og danske leverandører have adgang til at bruge vand, elektricitet og andre offentlige forsyningstjenester på vilkår, herunder priser og takster, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for de danske væbnede styrker eller Danmark under tilsvarende omstændigheder.

Vi forstår artikel 28 i aftalen således, at amerikanske styrker skal betale almindelige forsyningstakster, herunder tariffer for brug af det kollektive elnet, i henhold til gældende danske regler. Vi forstår også, at de amerikanske styrker fritages for danske afgifter, herunder moms og elafgifter, og at de dermed kan tilbagesøge betaling af disse afgifter og moms fra SKAT.

Vi anmoder Forsvarsministeriet om, at denne forståelse bekræftes i høringsnotatet.

Ifølge artikeludkast 15 kan medlemmer af de amerikanske styrker, herunder det civile element, ikke gøres til genstand for civile retskrav, der udspringer af handlinger eller undladelser begået under udøvelsen af tjenstlige pligter.

Vi er især bekymrede for, om dette kan betyde, at forsyningsvirksomheder, der indgår i et kontraktforhold med de amerikanske styrker, risikerer ikke at kunne rejse krav i tilfælde af eksempelvis manglende betaling eller kontraktbrud. Der henvises i artikel 15 til artikel VIII i NATO SOFA, hvilket indikerer, at artiklen alene angår erstatningskrav uden for kontrakt, idet det bl.a. fremgår af artikel VIII, nr. 5, at "contractual claims" ikke er omfattet af artiklen.

Vi opfordrer derfor til, at det præciseres i artikel 15, at den ikke finder anvendelse på kontraktlige krav over for Amerikas Forenede Staters regering, hvilket bl.a. er en præcisering, der er anvendt i andre statusaftaler¹.

Vi anmoder også Forsvarsministeriet om i høringsnotatet at redegøre for, hvilke muligheder danske virksomheder har for at gøre kontraktretlige krav gældende over for de amerikanske styrker.

Ifølge artikel 25 skal der i forbindelse med indgåelse af aftaler med leverandører indhentes tilbud, og aftalerne skal indgås og administreres i overensstemmelse med amerikansk lovgivning. Det er uklart, om dette betyder, at danske virksomheder risikerer, at deres kontraktretlige forpligtelser er underlagt amerikansk ret og jurisdiktion.

Vi anmoder derfor om, at der i høringsnotatet redegøres for danske energivirksomheders juridiske retsstilling i forbindelse med handel og levering af elektricitet til de amerikanske styrker.

Med venlig hilsen

Green Power Denmark

Asbjørn Thranov

Beredskabs- og sikkerhedskoordinator

¹ Se eksempelvis artikel II, stk. 5 i bekendtgørelse af aftalememorandum af 20. februar 2003 med Amerikas Forenede Stater vedrørende udskillelsen af Dundas fra forsvarsområdet ved Thule ("[d]e ovennævnte paragraffer i denne artikel finder ikke anvendelse på kontraktlige krav over for De Forenede Staters regering".)

From: Hanne Micheelsen <hanne.micheelsen@gmail.com>
Sent: 20-01-2025 12:38:06 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Indsigelse mod baser 2024/009897
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til rette vedkommende,

Baseaftalen bør skrottes.

Hvordan er det muligt, at det officielle Danmark vil give en udenlandsk magt, der åbent og utilsløret udsender militære trusler mod Rigsfællesskabet, ret til at agere, som det passer den på dele af dansk territorium? Hvordan er det muligt, at man bukkende og skrabende vil åbne dørene på vid gab for, at USA kan udstationere mandskab, personel, militært udstyr og soldater på dansk jord, samtidig med at den kommende præsident udsteder trusler?

Med venlig hilsen
Hanne Micheelsen
Toldbodgade 15 A 3 th
1253 København K

From: Uffe Bloch <uffebloch@yahoo.dk>
Sent: 18-01-2025 10:40:04 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHH Hansen, Joan Houmark <JHH@1net.fmn.dk>
Subject: hørings svar
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Undertegnede tager hermed afstand til tilstedeværelse af fremmede militærbaser på dansk jord !

Hanne Bloch og Uffe Bloch
Fyrrevej 34
3650 Ølstykke

From: Hasse Schneidermann <hasse.schneidermann@gmail.com>
Sent: 17-01-2025 17:44:21 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Bemærkning Sagnr:: 2024/009897
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet.

Vedrørende lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater.

Sagsnummer 2024/009897.

Tak, for muligheden til at skrive et par bemærkninger om mine bekymringer, i fald den foreslåede lov bliver vedtaget og effektueret.

Først og fremmest mener jeg at det foreslåede bilaterale samarbejde, der betyder at amerikanske soldater og udstyr kan stationeres på baser i Danmark er en unødvendig militær optrapning af landets nationale forsvar.

Jeg konstaterer, at der blandt beslutningstagere og i den danske befolkning ikke er tilstrækkelig bevidsthed om, at lovforslaget omhandler et bilateralt samarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater som ikke er en del i NATO's almindelige afskrækkelsespolitik.

Det er stærk bekymrende, at Amerikas Forenede Stater går solo, og jeg er i tvivl om, hvad formålet er med denne hægten NATO af skal bruges til.

Min anke mod selve den foreslåede aftale falder i flere dele:

Jeg konstaterer at aftalen betyder en afgivelse af kontrol med og suveræniteten over store områder af Danmark, som – hvis aftalen føres ud i livet – overgår til Amerikas Forenede Stater.

- Danmark og danske myndigheder mister mulighed for anholdelse og retsforfølgelse i danske domstole af amerikanske udstationerede soldater, som begår ulovligheder i forhold til dansk lovgivning. De amerikanske soldater vil endda have ret til at anvende vold mod civile danskere, hvis det skønnes nødvendigt.
- Danmark og danske myndigheder vil ikke kunne få sikkerhed for, kontrollere eller forhindre, at Amerikanerne medbringer og opbevarer atomvåben i kortere eller længere tid, på de baser de udstationeres på. Danmark har erfaring fra den amerikanske flyvebase på Grønland og der er international bevidsthed om, at Amerika aldrig oplyser om de medbringer og opbevarer atomvåben på deres skibe, fly og på deres næsten 800 baser rundt om i verden.

Atomvåben på dansk jord er et sikkerhedsproblem på flere måder.

Dels vil der – i lighed med det amerikansk flystyrkt i Grønland, hvor brintbomber blev tabt – kunne ske uheld med våbnene, og dels vil andre lande kunne opfatte dem som en trussel mod deres befolkninger, og baserne, hvor amerikanerne opbevarer dem, vil kunne blive mål for angreb, i værste fald med atombomber. Både ved uheld eller angreb vil kunne få uoverskuelige humanitære og miljømæssige konsekvenser.

Min sidste anke mod forsvarssamarbejdet mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater, som det er beskrevet, understreger min indledende bemærkning om at aftalen er en *unødvendig militær optrapning af landets nationale forsvar.*

Med bombefly under amerikansk kommando på dansk jord, kan hverken Danmark eller NATO kontrollere og forhindre det, hvis Amerika vælger at operere på egen hånd - eller sammen med villige allierede - og sender bombefly på angrebstogter fra Danmark. Hvis dette sker risikerer Danmark at blive part i krigshandlinger, uden om den danske regering og Folketing.

Med fredelig hilsen

Hasse Birger Schneidermann

+45 2333 4460

Vestergade 30 A st.

8900 Randers.

Vedrørende lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater.

Sagsnummer 2024/009897.

Tak for muligheden til at skrive et par bemærkninger om mine bekymringer, i fald den foreslåede lov bliver vedtaget og effektueret.

Først og fremmest mener jeg at det foreslåede bilaterale samarbejde, der betyder at amerikanske soldater og udstyr kan stationeres på baser i Danmark er en unødvendig militær optrapning af landets nationale forsvar.

Jeg konstaterer, at der blandt beslutningstagere og i den danske befolkning ikke er tilstrækkelig bevidsthed om, at lovforslaget omhandler et bilateralt samarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater som ikke er en del i NATO's almindelige afskrækkelsespolitik.

Det er stærk bekymrende, at Amerikas Forenede Stater går solo, og jeg er i tvivl om, hvad formålet er med denne hægten NATO af skal bruges til.

Min anke mod selve den foreslåede aftale falder i flere dele:

Jeg konstaterer at aftalen betyder en afgivelse af kontrol med og suverænitet over store områder af Danmark, som – hvis aftalen føres ud i livet – overgår til Amerikas Forenede Stater.

- Danmark og danske myndigheder mister mulighed for anholdelse og retsforfølgelse i danske domstole af amerikanske udstationerede soldater, som begår ulovligheder i forhold til dansk lovgivning. De amerikanske soldater vil endda have ret til at anvende vold mod civile danskere, hvis det skønnes nødvendigt.
- Danmark og danske myndigheder vil ikke kunne få sikkerhed for, kontrollere eller forhindre, at Amerikanerne medbringer og opbevarer atomvåben i kortere eller længere tid, på de baser de udstationeres på. Danmark har erfaring fra den amerikanske flyvebaser på Grønland og der er international bevidsthed om, at Amerika aldrig oplyser om de medbringer og opbevarer atomvåben på deres skibe, fly og på deres næsten 800 baser rundt om i verden.

Atomvåben på dansk jord er et sikkerhedsproblem på flere måder.

Dels vil der – i lighed med det amerikansk flystyr i Grønland, hvor brintbomber blev tabt – kunne ske uheld med våbnene, og dels vil andre lande kunne opfatte dem som en trussel mod deres befolkninger, og baserne, hvor amerikanerne opbevarer dem, vil kunne blive mål for angreb, i værste fald med atombomber. Både ved uheld eller angreb vil kunne få uoverskuelige humanitære og miljømæssige konsekvenser.

Min sidste anke mod forsvarssamarbejdet mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater, som det er beskrevet, understreger min indledende bemærkning om at aftalen er en unødvendig militær optrapning af landets nationale forsvar.

Med bombefly under amerikansk kommando på dansk jord, kan hverken Danmark eller NATO kontrollere og forhindre det, hvis Amerika vælger at operere på egen hånd - eller sammen med villige allierede - og sender bombefly på angrebstogter fra Danmark. Hvis dette sker risikerer Danmark at blive part i krigshandlinger, uden om den danske regering og Folketing.

Med fredelig hilsen

Hasse Birger Schneidermann
+45 2333 4460
Vestergade 30 A st.
8900 Randers.

From: thbi@humanrights.dk <thbi@humanrights.dk>
Sent: 22-01-2025 12:58:16 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejdsaftale mellem Danmark og USA m.v.
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet

Se venligst vedhæftede høringssvar. Der henvises til ministeriets sagsnummer 2024/009895.

Instituttet beklager den sene fremsendelse.

Med venlig hilsen

Theis Thorbjørn Bigandt
Juridisk rådgiver

**INSTITUT FOR
MENNESKE
RETTIGHEDER**

thbi@humanrights.dk
<https://www.humanrights.dk/>

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL +45 91325743
PVK@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

Sendt pr. mail til fmn@fmn.dk og jhb@fmn.dk

DOK. NR. 25/00025-2

22. JANUAR 2025

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM FORSVARSSAMARBEJDE MELLEML DANMARK OG AMERIKAS FORENEDE STATER M.V.

Forsvarsministeriet har ved mail af 23. december 2024 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Instituttet giver i dette høringssvar bemærkninger til lovudkastet og til den forsvarssamarbejdsaftale mellem Danmark og USA, som er bilagt lovudkastet.

INDLEDNING

Lovforslaget skal ses i lyset af, at Danmarks deltagelse i internationale samarbejdsaftaler og -programmer på forsvarsområdet anses for afgørende for Danmarks, Nordens og Europas sikkerhed og tryghed.

Amerikanske styrker får med forsvarssamarbejdsaftalen og lovudkastet direkte adgang til at bruge bestemte militære anlæg og områder i Danmark for at kunne foretage en række konkrete aktiviteter som led i det militære samarbejde. Det drejer sig bl.a. om udstationering af personel, opbevaring af militært materiel og udstyr, vedligeholdelse, træning m.v. De omfattede anlæg er oplyst i forsvarssamarbejdsaftalens bilag A og er på nuværende tidspunkt de tre flyvestationer i Karup, Skrydstrup og Aalborg.

Forsvarssamarbejdsaftalen og lovforslaget giver amerikanske styrker adgang til – på de amerikansk kontrollerede områder og generelt på dansk territorium – at udøve alle rettigheder og beføjelser, der er nødvendige for at sikre brug, kontrol og forsvar af de aftalte anlæg og områder (artikel 6 i forsvarssamarbejdsaftalen).

Danmark giver samtidigt afkald på at udøve strafferetlig jurisdiktion over amerikanske styrker og medfølgende civile. Danske myndigheder kan således ikke retsforfølge amerikanske styrker mv. for handlinger begået på dansk territorium (artikel 12 i forsvarssamarbejdsaftalen). Ligesom der ikke kan gøres et civilt erstatningskrav gældende mod amerikanske styrker (artikel 15 i forsvarssamarbejdsaftalen).

Forsvarssamarbejdsaftalen dækker en række forhold, som allerede er reguleret i NATO's SOFA (Status of Forces Agreement), men overlader på en række områder mere vidtgående beføjelser til amerikanske styrker mv.

Institut for Menneskerettigheder har forståelse for forsvarssamarbejdsaftalens afgørende sikkerhedspolitiske betydning for Danmark.

Forsvarssamarbejdsaftalen og lovudkastet rejser en række komplekse retlige spørgsmål både ift. grundloven og i forhold til Danmarks folkeretlige forpligtelser ikke mindst i forhold til FN's Våbenhandelskonvention (ATT).

Forsvarssamarbejdsaftalen og lovudkastet rejser efter instituttets opfattelse navnlig væsentlige spørgsmål i forhold til det uskrevne grundlovsforbud, som forbyder andre stater, herunder USA, i at udøve myndighedsbeføjelser på dansk territorium.

Instituttet anbefaler bl.a., at lovudkastet først vedtages, når der er sikkerhed for, at forsvarssamarbejdsaftalen – og måden den fortolkes på – ikke er i strid med det uskrevne grundlovsforbud.

Instituttets bemærkninger knytter sig til de følgende seks hovedområder:

1. Forskelle mellem den danske forsvarssamarbejdsaftale og NATO's SOFA
2. Forskelle mellem den danske og den norske/svenske forsvarssamarbejdsaftale
3. De amerikanske sikkerhedsbeføjelser og det uskrevne grundlovsforbud
4. Amerikansk strafferetlig jurisdiktion
5. Behandlingen af frihedsberøvede personer på amerikansk kontrolleret område
6. Danske og udenlandske styrkers udførsel af våben m.v. fra dansk territorium

1. FORSKELLE MELLEM DEN DANSK FORSVARSSAMARBEJDS- AFTALE OG NATO'S SOFA (STATUS OF FORCES AGREEMENT)

Der henvises flere steder i forsvarssamarbejdsaftalen med USA og i lovudkastet til NATO's SOFA, som allerede anvendes af forsvaret. Ligesom det anføres i flere artikler i forsvarssamarbejdsaftalen, at den aftalte ordning eller bemyndigelse til amerikanske styrker er i overensstemmelse med NATO's SOFA.

Ikke desto mindre overlader flere bestemmelser i forsvarssamarbejdsaftalen mere vidtgående beføjelser til amerikanske styrker, end hvad der følger af NATO's SOFA.

Ligesom det følger af artikel 2 i forsvarssamarbejdsaftalen, at aftalen omfatter en betydelig større personkreds end NATO's SOFA bl.a. en række amerikanske og danske civile leverandører og pårørende.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Forsvarsministeriet nærmere redegør for, på hvilke områder forsvarssamarbejdsaftalen afskille sig fra NATO's SOFA, og begrunder de identificerede forskelle.

2. FORSKELLE MELLEM DEN DANSKE OG DEN NORSKE/SVENSK FORSVARSSAMARBEJDSAFTALE

Norge indgik den 2. februar 2024 en forsvarssamarbejdsaftale med USA.¹ Sverige indgik forsvarssamarbejdsaftale med USA den 18. juni 2024.²

Den danske forsvarssamarbejdsaftale med USA, som er vedhæftet lovudkastet, er baseret på og i vidt omfang identisk med den norske og svenske forsvarssamarbejdsaftale med USA.

Der synes dog på flere områder at være visse – ikke alene sproglige – forskelle på den danske forsvarssamarbejdsaftaler og de to samarbejdsaftaler med Norge og Sverige. Det understreges bl.a. i flere artikler i den norske forsvarssamarbejdsaftale – og ikke kun i artikel 1 som i den danske – at Norges suverænitet, norsk ret og folkeretlige forpligtelser skal overholdes.

¹ Den engelske version af aftalen kan ses her: [avtaltetekst-sdca-engelsk.pdf](#)

² Den engelsk version af aftalen kan ses her: [Defence Cooperation Agreement with the United States - Government.se](#)

Ligesom artikel 6 om sikkerhed i den danske forsvarssamarbejdsaftale på flere områder adskiller sig fra den tilsvarende artikel 6 om sikkerhed i den norske og den svenske forsvarssamarbejdsaftale, jf. nærmere herom afsnit 3.3. nedenfor.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Forsvarsministeriet nærmere redegør for, på hvilke områder den danske forsvarssamarbejdsaftale adskiller sig fra de tilsvarende norske og svenske forsvarssamarbejdsaftaler samt begrundet de identificerede forskelle.
- Mere specifikt anbefaler Institut for Menneskerettigheder, at Forsvarsministeriet redegør for og forklarer forskellene på ordlyden af artikel 6 om sikkerhed i den danske forsvarssamarbejdsaftale og den lignende artikel 6 i den norske og den svenske samarbejdsaftale, jf. afsnit 3.3. nedenfor.

3. DE AMERIKANSKE SIKKERHEDSBEFØJELSER OG DET USKREVNE GRUNDLOVSFORBUD

3.1. Det uskrevne grundlovsforbud

Det følger af folkeretten³ og af dansk statsret, at danske myndigheder er enekompetente til at udøve myndighedsbeføjelser inden for dansk territorium – det såkaldte uskrevne grundlovsforbud.

Det uskrevne grundlovsforbud er bekræftet af en række danske statsretlige forfattere. Max Sørensen anfører således at:

”Det er et fundamentalt og gennemgående princip i dansk forfatningsret, at retlig myndighed over for borgerne udøves af de organer der direkte er indsat ved grundloven, eller som i øvrigt er et led i det danske forfatningssystem. ..Ganske vist kan lovgivningsmagten inden for visse grænser overføre sin egen kompetence til andre organer, og den kan i et vist omfang forrykke kompetencefordelingen mellem domstole og administrationen, men heraf følger ikke, at den kan overføre beføjelser til organer der står uden for det danske forfatningssystem. En sådan kompetenceoverførelse ville ikke kunne lade sig gøre uden grundlovsændring, idet den vil stride mod det

³ Jf. bl.a. Den Internationale Domstols (ICJs) afgørelse i den berømte *Lotus*-sag fra 1927, s. 18, hvor det anføres: ”The first and foremost restriction imposed by international law upon a State is that – failing the existence of a permissive rule to the contrary – it may not exercise its power in any form in the territory of another State.”

nævnte fundamentale princip, at myndighed over for borgere udøves af danske organer.”⁴

Ligeledes anfører Jens Peter Christensen, at grundloven bygger på den forudsætning, at alene danske myndigheder har enekompetence til at udøve myndighedsbeføjelser inden for det danske territorium.⁵

Danske myndighedsbeføjelser kan efter § 20 i grundloven ved lov i nærmere bestemt omfang overlades til *mellempfolkelige myndigheder*, herunder EU og NATO. Men der kan ikke efter § 20 overlades beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder, til et andet *lands nationale myndigheder*, herunder USA. Det ville kræve en grundlovsændring.

Samme opfattelse er lagt til grund af Justitsministeriet i et notat fra 2019, hvori det anføres:

”Overladelse af beføjelser, der tilkommer rigets myndigheder, kan efter grundlovens § 20 ikke ske til et andet *lands nationale myndigheder*. Muligheden for at foretage en sådan overladelse af beføjelser vil derfor kræve en grundlovsændring.”⁶ (kursiv tilføjet).

Det er imidlertid anerkendt i statsretten, at Danmark i et vist begrænset omfang kan overlade myndighedsbeføjelser til et andet land ift. personer, som befinder sig på dansk territorium, såfremt de pågældende personer har særlig tilknytning til det pågældende land fx i et grænseområde.

Justitsministeriet anfører således i notatet fra 2019:

”Det antages, at grundloven, herunder det uskrevne grundlovsforbud, ikke er til hinder for, at et fremmed lands myndigheder efter folkeretlig aftale om afgrænsning af de indbyrdes jurisdiktionsforhold opnår adgang til dansk territorium til at udøve visse beføjelser i forhold til personer mv., som også har en særlig tilknytning til det pågældende andet land. Vurderingen af sådanne såkaldte jurisdiktionsaftalers forhold til grundloven beror på den enkelte aftales formål og nærmere indhold, herunder karakteren og omfanget af de udenlandske myndigheders beføjelser på dansk område. I overensstemmelse hermed er der i lovgivningspraksis mv. – både før og efter 1953-grundloven – flere eksempler på, at et fremmed lands myndighed

⁴ Jf. Max Sørensen, *Statsforfatningsret*, 1973, side 308 ff.

⁵ Jens Peter Christensen m.fl., *Grundloven med kommentarer*, 2015, side 173.

⁶ Jf. herved også Justitsministeriets [Notat om det uskrevne grundlovsforbud](#) af 4. december 2019, s. 4.

er tillagt beføjelser på dansk territorium, herunder som led i et særligt samarbejde i grænseområdet mellem de to lande.”⁷

3.2. Artikel 6 i forsvarssamarbejdsaftalen

3.2.1. Ordlyden af artikel 6 i forsvarssamarbejdsaftalen

Det fremgår af Forsvarssamarbejdsaftalens artikel 6, stk. 1, om sikkerhed, at Danmark skal træffe de foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre og beskytte de amerikanske styrker m.v. og det opmagasinerede materiel m.v.

Videre fremgår det af artikel 6, stk. 2:

”Danmark bemyndiger i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 10, hermed de amerikanske styrker til at udøve alle rettigheder og beføjelser, der er nødvendige for de amerikanske styrkers brug, drift og forsvar af samt kontrol over de aftalte anlæg og områder, herunder iværksætte forholdsmæssige foranstaltninger til at opretholde eller genoprette orden og beskytte amerikanske styrker, amerikanske leverandører, danske leverandører og pårørende. De amerikanske styrker skal koordinere sikkerhedsplaner, herunder etablere samarbejdsprocedurer vedrørende sikkerhedsforanstaltninger, med de relevante myndigheder i Danmark.” (kursiv tilføjet).

Artikel 6 i forsvarssamarbejdsaftalen overlader, som det fremgår, ganske vidtgående og upræcise myndighedsbeføjelser til amerikanske styrker. De kan udøve alle nødvendige rettigheder og beføjelser til at sikre amerikansk brug, kontrol og forsvar af de aftalte anlæg og områder i Danmark.

Det fremgår af bestemmelsen, at de amerikanske styrker skal koordinere sikkerhedsplaner og etablere samarbejdsprocedurer om sikkerhedsforanstaltninger med relevante danske myndigheder.

Artikel 6 i forsvarssamarbejdsaftalen sonderer ikke mellem amerikanske styrkers myndighedsudøvelse henholdsvis indenfor og udenfor amerikansk kontrolleret område (som NATO’s SOFA og den svenske og norske forsvarssamarbejdsaftale, jf. nedenfor).

Den amerikanske myndighedsudøvelse kan således efter *ordlyden* af artikel 6, stk. 2, ske både i de amerikansk kontrollerede områder pt. på de tre danske flyvestationer og udenfor på almindeligt civilt dansk territorium. Og myndighedsudøvelsen kan ske overfor såvel

⁷ Jf. som i ovenstående note.

amerikanske styrker m.v. – som overfor almindelige civile personer, herunder danske statsborgere, på dansk territorium.

3.2.2. NATO SOFA artikel VII, stk. 10

Artikel 6, stk. 2, i forsvarssamarbejdsaftalen, citeret ovenfor, henviser til *NATO SOFA artikel VII, stk. 10*, som har følgende ordlyd:

“10.a. Regularly constituted *military units or formations of a force* shall have the right to police any *camps, establishment or other premises which they occupy as the result of an agreement* with the receiving State. The military police of the force may take all appropriate measures to ensure the maintenance of order and security *on such premises*.

10. b. *Outside these premises, such military police* shall be employed *only subject to arrangements* with the authorities of the receiving State and in liaison with those authorities, and in so far as such employment is *necessary* to maintain discipline and order *among the members of the force.*” (kursiv tilføjet).

NATO SOFA artikel VII, stk. 10, skelner, som det fremgår, mellem NATO styrkers myndighedsudøvelse indenfor det kontrollerede område (“premises which they occupy”), jf. litra a, og myndighedsudøvelse udenfor det kontrollerede område, jf. litra b.

Mens både NATO styrker og militærpoliti har vidtgående adgang til myndighedsudøvelse indenfor det kontrollerede område, så er det alene militærpolitiet, som kan udøve nødvendige myndighedsbeføjelser udenfor det kontrollerede område. Og det kan kun ske efter særlig aftale (“only subject to arrangements”) med modtagerstaten og kun for at opretholde orden og disciplin i NATO-styrken (“maintain discipline and order among the members of the force”) – dvs. ikke overfor almindelige civile personer, herunder danske statsborgere, på dansk område.

3.2.3. Forskel på ordlyden af artikel 6 og NATO SOFA artikel VII, stk. 10

Ordlyden af artikel 6, stk. 2, i forsvarssamarbejdsaftalen overlader som nævnt ganske vidtgående og upræcise myndighedsbeføjelser til de amerikanske styrker til at udøve alle nødvendige beføjelser både indenfor og udenfor amerikansk kontrollerede områder på dansk territorium. Og mod såvel amerikanske styrker m.v. som mod almindelige civile personer, herunder danske statsborgere, på dansk territorium.

Modsat overlader *NATO SOFA artikel VII, stk. 10*, langt mere begrænset adgang til at udøve myndighed *udenfor* de kontrollerede områder på almindeligt dansk civilt område. For det *første* er det kun militærpolitiet – ikke amerikanske styrker – der kan udøve myndighed udenfor

amerikansk kontrolleret område. For det *andet* kan det kun ske efter særlig aftale med Danmark og for det *tredje* kun mod de amerikanske styrker for at opretholde orden og sikkerhed – ikke mod andre individer, herunder danske statsborgere.

3.2.4. Fortolkningen af artikel 6, stk. 2, i forsvarssamarbejdsaftalen

Det er uklart, og ikke nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovudkastet, hvordan artikel 6, stk. 2, i forsvarssamarbejdsaftalen skal fortolkes, herunder mere præcist hvad det betyder, at Danmark bemyndiger amerikanske styrker til at udføre myndighedsbeføjelser ”i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 10”.

Betyder det, at artikel 6, stk. 2, kun overlader de myndighedsbeføjelser, som er beskrevet i NATO SOFA artikel VII, stk. 10, til de amerikanske styrker?

Hvis det er tilfældet, overlades der som beskrevet ovenfor, alene mere begrænset adgang til amerikansk myndighedsudøvelse *udenfor* amerikansk kontrollerede områder. Det er *i*) kun militærpolitiet, der kan udøve myndighed; *ii*) kun overfor amerikanske styrker m.v. for at opretholde orden og sikkerhed; og *iii*) kun efter særlig aftale med Danmark.

Hvis artikel 6, stk. 2, skal forstås i overensstemmelse med *NATO SOFA artikel VII, stk. 10* – og kun overlader de myndighedsbeføjelser der følger af artikel VII, stk. 10 – vil der formentlig ikke opstå særlige problemer i forhold til det udskrevne grundlovsforbud.

Skal artikel 6, stk. 2, derimod forstås i overensstemmelse med *ordlyden* af bestemmelsen, er der tale om en mere vidtgående og upræcis adgang for amerikanske styrker til at udøve myndighed *udenfor* amerikansk kontrolleret område, herunder mod civile personer på almindeligt dansk territorium.

Det vil efter instituttets opfattelse rejse spørgsmål i forhold til det uskrevne grundlovsforbud. Spørgsmålet behandles ikke i bemærkningerne til lovudkastet.

3.3. Artikel 6 i den norske og den svenske forsvarssamarbejdsaftale

Institut for Menneskerettigheder bemærker, at den tilsvarende bestemmelse om sikkerhed i artikel 6 i både den norske og den svenske forsvarssamarbejdsaftale med USA har en anden ordlyd, og tilsyneladende giver amerikanske styrker mere begrænset adgang til at udøve myndighedsbeføjelser på norsk og svensk territorium.

Nedenfor gengives ordlyden af de tre forskellige versioner af artikel 6 om sikkerhed.

Den *danske artikel 6* om amerikanske myndighedsbeføjelser har – som tidligere gengivet – følgende ordlyd:

”Danmark bemyndiger i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 10, hermed de amerikanske styrker til at *udøve alle rettigheder og beføjelser, der er nødvendige for de amerikanske styrkers brug, drift og forsvar af samt kontrol over de aftalte anlæg og områder*, herunder iværksætte forholdsmæssige foranstaltninger til at opretholde eller genoprette orden og beskytte amerikanske styrker, amerikanske leverandører, danske leverandører og pårørende. De amerikanske styrker skal *koordinere sikkerhedsplaner, herunder etablere samarbejdsprocedurer vedrørende sikkerhedsforanstaltninger*, med de relevante myndigheder i Danmark.” (kursiv tilføjet).

Den *norske artikel 6* om amerikanske myndighedsbeføjelser har følgende ordlyd:

”2. Amerikanske styrker skal koordinere sikkerhedsplaner med norske myndigheter.

3. ... amerikanske styrker [har] rett til å utøve *nødvendige rettigheter og myndighet innenfor omforente områder for amerikanske styrkers bruk, drift, forsvar av eller kontroll over omforente områder ved å treffe egnede og forholdsmessige tiltak*, herunder tiltak som er nødvendige for å opprettholde eller gjenoprette orden og beskytte amerikanske styrker, amerikanske kontraktører, norske kontraktører og medfølgende.

4. I *umiddelbar nærhet av omforente områder og innenfor sivile deler av omforente områder*, skal norske myndigheter treffe nødvendige tiltak for å sikre amerikanske styrkers bruk, drift, forsvar av og kontroll over omforente områder. I *ekstraordinære tilfeller og i overensstemmelse med omforente sikkerhetsplaner* kan amerikanske styrker treffe nødvendige og forholdsmessige tiltak for å opprettholde eller gjenoprette sikkerhet, forsvar av og gjennomføring av amerikanske styrkers operasjoner.”⁸

Den *svenske artikel 6* om amerikanske myndighedsbeføjelser har følgende ordlyd:

”2. Consistent with Article 7, Paragraph 10 of the NATO SOFA, Sweden authorizes U.S. forces to exercise the rights and authorities necessary for U.S. forces’ use, operation, defense, or control of *Agreed Facilities and Areas*, by taking *necessary and proportionate measures*, including measures to maintain or restore order and to protect U.S. forces, U.S.

⁸ Den engelske version af aftalen kan ses her: [avtaltetekst-sdca-engelsk.pdf](#)

contractors, Swedish contractors, and dependents *within or in the immediate vicinity* of Agreed Facilities and Areas. U.S. forces shall coordinate security plans with the appropriate authorities of Sweden.

3. In *extraordinary circumstances, in accordance with mutually approved security plans*, U.S. forces may take *necessary and proportionate* measures *beyond the immediate vicinity* of Agreed Facilities and Areas to maintain or restore the security, defense, and continuity of operations of U.S. forces.”

De tre artikler sonderer, som det fremgår, mellem om den amerikanske myndighedsudøvelse sker *i)* på amerikansk kontrolleret område; *ii)* i umiddelbar nærhed af amerikansk kontrolleret område; eller *iii)* på det øvrige hele territorium.

Ved vurderingen af det uskrevne grundlovsforbud er det særligt afgørende, hvilke beføjelser amerikanske styrker gives til at udøve myndighedsbeføjelser på *iii)* hele territoriet.

Den *norske* artikel 6 er den mest restriktive ift. amerikansk myndighedsudøvelse. Det fremgår at artiklen, at amerikanske styrker kan udøve nødvendige og proportionale beføjelser *inden for* det amerikansk kontrollerede område (stk. 3).

Uden for det område kan amerikanske styrker kun udøve nødvendig og proportional myndighedsbeføjelse *i)* i ekstraordinære tilfælde *og ii)* i overensstemmelse med fælleskoordinerede sikkerhedsplaner (stk. 4).

Den *svenske* artikel 6 giver noget videre myndighedsbeføjelser til amerikanske styrker, idet den også tillader amerikansk myndighedsudøvelse i umiddelbar nærhed af amerikansk kontrolleret områder. Det fremgår af artiklen, at amerikanske styrker kan udøve nødvendige og proportionale myndighedsbeføjelser *inden for* det amerikansk kontrollerede område (stk. 2). Samme beføjelser tillægges amerikanske styrker som nævnt i *umiddelbar nærhed* af de amerikansk kontrollerede områder (stk. 2 - "immediate vicinity").

Uden for amerikansk kontrolleret område – og områder i umiddelbar nærhed heraf – dvs. på det øvrige svenske territorium kan de amerikanske styrker, ligesom efter den norske artikel 6, kun udøve nødvendige og proportionale myndighedsbeføjelser *i)* i ekstraordinære tilfælde *og ii)* i overensstemmelse med ("in accordance with") fælles vedtagne sikkerhedsplaner.

Den danske artikel 6 sonderer som tidligere nævnt ikke mellem amerikanske styrkers myndighedsudøvelse henholdsvis inden for og uden for amerikansk kontrolleret område. De amerikanske styrker

tillægges de samme myndighedsbeføjelser både inden for og uden amerikansk kontrollerede områder.

Det fremgår ikke af den danske artikel 6 – som det gør både af den norske og den svenske artikel 6 – at amerikanske styrker kun kan udøve myndighedsbeføjelser uden for amerikansk kontrolleret område, dvs. på det øvrige danske territorium, i ekstraordinære tilfælde i overensstemmelse med fælles vedtagne/koordinerede sikkerhedsplaner.

Amerikanske styrker skal koordinere sikkerhedsplaner og etablere samarbejdsprocedurer med danske myndigheder. Men det fremgår ikke af artikel 6, at amerikanske myndighedsbeføjelser *skal udøves i overensstemmelse med* de koordinerede sikkerhedsplaner.

Forskellene kan sammenfattes således:

- Den norske aftale tillader nødvendig og proportional amerikansk myndighedsudøvelse på amerikansk kontrollerede områder
- Den svenske aftale tillader nødvendig og proportional amerikansk myndighedsudøvelse på amerikansk kontrollerede områder og områder i umiddelbar nærhed heraf
- Den danske aftale tillader nødvendig og proportional amerikansk myndighedsudøvelse på amerikansk kontrolleret område og på øvrigt dansk territorium.

De amerikanske styrker kan herudover udøve myndighedsbeføjelser på almindeligt civilt norsk og svensk territorium i) i ekstraordinære tilfælde *og ii)* i *overensstemmelse* med fælles vedtagne/koordinerede sikkerhedsplaner.

De begrænsninger gælder ikke ift. Danmark.

Den danske artikel 6 giver således samlet set de amerikanske styrker betydeligt mere omfattende beføjelser til at udøve myndighed på dansk territorium, end tilfældet er med den tilsvarende artikel 6 i den norske og svenske forsvarsaftale.

3.4. Forsvarsministeriets – og instituttets – vurdering af det uskrevne grundlovsforbud

Det er Forsvarsministeriets vurdering i lovudkastet s. 57, at artikel 6 i den danske forsvarssamarbejdsaftale ikke rejser spørgsmål i forhold til det uskrevne grundlovsforbud, der forbyder fremmede stater at udøve myndighedsbeføjelser på dansk territorium.

Forsvarsministeriet henviser til tre forhold. Forsvarsministeriet lægger for det *første* vægt på, at de amerikanske styrker efter forsvarssamarbejdsaftalens artikel 6, stk. 2, skal *koordinere sikkerhedsplaner*, herunder etablere *samarbejdsprocedurer* vedrørende sikkerhedsforanstaltninger, med de relevante myndigheder i Danmark.

Instituttet for Menneskerettigheder bemærker hertil, at det forhold, at USA skal "koordinere sikkerhedsplaner" og "etablere samarbejdsprocedurer vedrørende sikkerhedsforanstaltninger" med danske myndigheder ikke kan ændre på, at der overlades vidtgående og upræcise myndighedsbeføjelser til USA til at agere på dansk territorium både inden for og uden for amerikansk kontrolleret område på de pt. tre danske flyvestationer.

Instituttet bemærker endvidere, at det ikke udtrykkeligt fremgår af den danske artikel 6, at amerikanske styrker kun kan udøve myndighedsbeføjelser uden for de amerikansk kontrollerede områder "i *overensstemmelse med de koordinerede sikkerhedsplaner*" – således som det udtrykkeligt fremgår af den norske og svenske artikel 6.

Forsvarsministeriet lægger for det *andet* vægt på, at en magtudøvelse ikke rejser spørgsmål i forhold til det uskrevne grundlovsforbud, hvis det sker inden for rammerne af nødret og nødværge, jf. straffelovens §§ 13 og 14.

Instituttet bemærker hertil, at det ikke fremgår af artikel 6 i forsvarssamarbejdsaftalen, at amerikanske styrker m.v. kun kan anvende magt inden for rammerne af dansk nødret og nødværge. Tværtimod fremgår det, at amerikanske styrker kan "udøve alle nødvendige rettigheder og beføjelser til at sikre amerikansk brug, kontrol og forsvar af de aftalte anlæg og områder i Danmark." Både indenfor og udenfor amerikansk kontrolleret område.

Endelig lægger Forsvarsministeriet for det *tredje* vægt på, at der *i praksis findes lignende ordninger på forsvarsområdet*, som bestemmelsen skal fortolkes i overensstemmelse med.

Forsvarsministeriets henviser herved til, at det fremgår af NATO SOFA artikel VII, stk. 10, *litra a*, (kursiv tilføjet) at en NATO-styrkes militærpoliti kan træffe alle behørig foranstaltninger til at sikre opretholdelsen af orden og sikkerhed i lejre, anlæg og andre områder, hvor en styrkes opstillede enheder eller formationer befinder sig.

Instituttet deler ikke denne opfattelse. Instituttet henviser til ordlyden af NATO SOFA artikel VII, stk. 10, *litra a og b*, (kursiv tilføjet) som tidligere gengivet:

“10.a. Regularly constituted *military units or formations of a force* shall have the right to police any *camps, establishment, or other premises which they occupy as the result of an agreement* with the receiving State. The military police of the force may take all appropriate measures to ensure the maintenance of order and security *on such premises*.

10. b. *Outside these premises, such military police* shall be employed *only subject to arrangements* with the authorities of the receiving State and in liaison with those authorities, and in so far as such employment is *necessary* to maintain discipline and order among the members of the force.” (kursiv tilføjet).

Det kan ikke med en henvisning til NATO SOFA artikel VII, stk. 10, *litra a* – der alene vedrører amerikansk myndighedsudøvelse *indenfor* amerikansk kontrollerede områder – anføres, at der findes lignende ordninger, som den der lægges op til i artikel 6 i forsvarssamarbejdsaftalen. Idet artikel 6 som nævnt vedrører amerikansk myndighedsudøvelse såvel inden for som *udenfor* amerikansk kontrolleret område på almindeligt dansk civilt område.

Der burde i givet fald være henvist til stk. 10, *litra b*, der vedrører fremmed myndighedsudøvelse uden for områder kontrolleret af en fremmed stats.

Instituttet bemærker endvidere mere overordnet, at der efter omstændighederne kan være tale om overførsel af myndighedsbeføjelser til en NATO-enhed – dvs. en mellemfolkelig myndighed – som ikke er omfattet af det uskrevne grundlovsforbud, jf. afsnit 2.1. ovenfor.

Samlet finder instituttet således ikke, at de forhold som Forsvarsministeriet henviser til, kan begrunde, at forsvarssamarbejdsaftalen, herunder navnlig artikel 6 i aftalen, ikke anses for at være i strid med det uskrevne grundlovsforbud.

Instituttet bemærker herudover, at den danske forsvarssamarbejdsaftale som nævnt ovenfor efter ordlyden af artikel 6, stk. 2, giver de amerikanske styrker mere omfattende beføjelser til at udøve myndighed, herunder magtanvendelse, uden for de amerikansk kontrollerede områder på dansk territorium, end tilfældet er med den norske og svenske forsvarssamarbejdsaftale. De amerikanske myndighedsbeføjelser er ikke – som i Norge og Sverige – begrænset til i) ekstraordinære tilfælde og ii) i overensstemmelse med koordinerede sikkerhedsplaner.

Endelig bemærker instituttet, at den amerikanske myndighedsudøvelse efter ordlyden af artikel 6, stk. 2, i Danmark ikke ses at være omfattet af

den ovenfor i afsnit 2.1. anerkendte statsretlige undtagelse til det uskrevne grundlovsforbud. De amerikanske myndighedsbeføjelser på dansk territorium er ikke begrænset til personer, som har en "særlig tilknytning til" USA fx i et grænseområde – men kan principielt vedrøre alle personer, som befinder sig på dansk territorium, herunder danske statsborgere.

På denne baggrund er det samlet Institut for Menneskerettigheders opfattelse, at forsvarssamarbejdsaftalen, herunder navnlig artikel 6, stk. 2, i aftalen, rejser væsentlige spørgsmål i forhold til det uskrevne grundlovsforbud.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at folkeretlige forpligtelser ikke har grundlovskraft efter dansk ret.⁹ Det betyder, at forsvarssamarbejdsaftalen mellem Danmark og USA – som efter folkeretten er en bilateral traktat – ikke kan fortrænge det uskrevne grundlovsforbud.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Forsvarsministeriet mere udførligt og detaljeret redegør for, hvorfor artikel 6 i forsvarssamarbejdsaftalen ikke er i strid med det uskrevne grundlovsforbud, herunder om artikel 6, stk. 2, skal forstås således, at bestemmelsen kun overlader de i NATO SOFA artikel VII, stk. 10, opregnede (mere begrænsede) beføjelser til de amerikanske styrker, jf. afsnit 3.2.4. ovenfor.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at artikel 6 i forsvarsaftalen præciseres, fx i lighed med den norske og svenske forsvarssamarbejdsaftale, så det klart fremgår, at amerikanske styrker kun kan udøve myndighedsbeføjelser på dansk territorium – udenfor de amerikansk kontrollerede områder – i ekstraordinære tilfælde i overensstemmelse med fælles vedtagne og koordinerede sikkerhedsplaner. Alternativt kan det præciseres i lovbemærkningerne.
- Endelig anbefaler Institut for Menneskerettigheder, at det udtrykkeligt fastsættes i forsvarssamarbejdsaftalen og i lovudkastet, at de amerikanske styrker alene kan anvende magt indenfor rammerne af dansk nødret og nødværge, jf. straffelovens §§ 13 og 14.

⁹ Som det bl.a. er fastslået i Højesterets domme gengivet i U2010.1547H og i U2013.3328H.

4. AMERIKANSK STRAFFERETLIG JURISDIKTION

4.1. Rækkevidden af det danske frafald af strafferetlig jurisdiktion

Det fremgår af artikel 12 i forsvarssamarbejdsaftalen, at Danmark frafalder fortrinsretten til at udøve strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af de amerikanske styrker, herunder af pårørende og civilt ansatte amerikanske statsborgere, jf. artikel 2, stk. 1 og 3.

Men det fremgår ikke udtrykkeligt, om jurisdiktionsfrafaldet både omfatter amerikanske styrkers m.v. handlinger både i og uden for tjenesten.

Det normale udgangspunkt i NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra a og b, for fordeling af den strafferetlige jurisdiktion mellem den sendende stat (her USA) og den modtagende stat (her Danmark) er, at den sendende stat har strafferetlige jurisdiktion over handlinger, som de udsendte styrker *udfører i tjenesten*. Modsat har den modtagende stat strafferetlig jurisdiktion over handlinger som styrkerne udfører *uden for tjeneste* - dvs. private handlinger. Den udsendende stat kan endvidere efter NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c, frafalde strafferetlig jurisdiktion i videre omfang.

Efter artikel 12 i forsvarssamarbejdsaftalen sker frafaldet af dansk jurisdiktion i henhold til NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c, der har følgende ordlyd:

“If the State having the primary right decides not to exercise jurisdiction, it shall notify the authorities of the other State as soon as practicable. The authorities of the State having the primary right shall give sympathetic consideration to a request from the authorities of the other State for a waiver of its right in cases where that other state considers such waiver to be of particular importance.”

Frafald af strafferetlig jurisdiktion efter litra c er, som det fremgår, ikke begrænset til handlinger, som udføres i tjenesten, men kan også omfatte private handlinger uden for tjenesten, herunder i fritiden.

Det fremgår som nævnt ikke udtrykkeligt af artikel 12 i forsvarssamarbejdsaftalen om frafaldet også omfatter private handlinger uden for tjenesten. Men da der henvises til NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c, må det antages at være tilfældet.

Spørgsmålet om rækkevidden af det danske frafald af strafferetlig jurisdiktion ses ikke nærmere beskrevet i bemærkningerne til lovudkastet.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Forsvarsministeriet nærmere præciserer rækkevidden af det danske frafald af strafferetlig jurisdiktion i bemærkningerne til lovudkastet, herunder om det omfatter både tjenestelige og ikke-tjenestelige dvs. private handlinger begået af amerikanske styrker mv.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det strafferetlige jurisdiktionsfrafald begrænses til tjenestelige handlinger i overensstemmelse med den normale ordning i NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra a og b. Således at danske myndigheder og domstole er ansvarlige for at retsforfølge private handlinger, som amerikanske styrker m.v. begår uden for tjenesten.

4.2. "Konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark" og retsforfølgning af tortur mv.

Det fremgår som nævnt af artikel 12 i forsvarssamarbejdsaftalen, at Danmark frafalder retten til at udøve strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af de amerikanske styrker mv.

Videre fremgår det af artiklen, at danske myndigheder i "konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark" kan vælge at tilbagekalde frafaldelsen ved at afgive skriftlig erklæring over for de kompetente amerikanske militære myndigheder.

Det er ikke nærmere præciseret i forsvarssamarbejdsaftalen eller i lovudkastet, hvad der menes med "konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark".

Det følger af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, som også fastslået af Højesteret i dom af 14. april 2021, at: "staten [Danmark] har pligt til at foretage en effektiv undersøgelse af en rimeligt begrundet klage om overtrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3."¹⁰

¹⁰ Jf. U.2021.3257 H.

Samme forpligtelse til at undersøge og retsforfølge rimeligt begrundet mistanke om tortur, umenneskelig og nedværdigende behandling følger af artikel 6 og 7 i FN's Torturkonvention.

I det omfang der er en rimeligt begrundet mistanke om, at amerikanske styrker m.v. begår tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling på dansk territorium, herunder i de amerikansk kontrollerede områder, er *danske myndigheder* således *folkeretligt forpligtet* til at gennemføre en undersøgelse, og hvis der er bevismæssigt grundlag herfor at indlede retsforfølgning af den ansvarlige person.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det præciseres i lovbemærkninger, at straffesager, som Danmark er folkeretligt forpligtet til at undersøge og retsforfølge, herunder rimeligt begrundet mistanke om tortur, umenneskelig og nedværdigende behandling, anses for sager af "særlig vigtighed for Danmark". Sådanne sager vil dermed skulle undersøges og retsforfølges af danske myndigheder og domstole.

5. BEHANDLINGEN AF FRIHEDSBERØVEDE PERSONER PÅ AMERIKANSK KONTROLLERET OMRÅDE

5.1. Dansk ansvar for eventuelle amerikanske menneskerettighedsbrud begået dansk territorium

Det følger af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD), at Danmark ikke må acceptere – og skal tage *positive skridt* til at sikre – at andre stater ikke udsætter personer, der befinder sig på dansk territorium for menneskerettighedsbrud, herunder for tortur, umenneskelig eller nedværdigende behandling i artikel 3 i EMRK.

Det gør sig også gældende i forhold til evt. menneskerettighedsbrud begået af amerikanske styrker på amerikansk kontrollerede områder på dansk territorium pt. tre danske flyvestationer.

Danmark kan endvidere efter EMD's praksis risikere at blive *direkte folkeretligt ansvarlig* for evt. menneskerettighedsbrud, som amerikanske styrker måtte foretage på de amerikansk kontrollerede områder i Danmark.

EMD fastslog således i *El-Masri* af 13. december 2012, *Al Nashiri* af 24. juli 2014 og i *Husayn (Abu Zubaydah)* af 24. juli 2014, at Makedonien og Polen var direkte ansvarlige for brud på EMRK, fordi de to lande havde accepteret, at CIA ulovligt frihedsberøvede personer på amerikansk kontrollerede områder/fængsler på deres territorium (såkaldte "black sites" og "CIA rendition"), og udsatte de frihedsberøvede for ulovlig

magtanvendelse bl.a. såkaldt udvidede afhørings teknikker ("enhanced interrogation techniques") og "waterboarding".

Begge stater blev fundet direkte ansvarlige for tortur efter artikel 3 i EMRK til trods for, at de ikke havde været direkte involveret i eller overværet den behandling de frihedsberøvede blev udsat for af amerikansk personel på de amerikansk kontrollerede områder/fængsler.

EMD lagde vægt på, at forholdet var foregået på de to deltagerstaters territorium, samt at de to stater havde bistået og faciliteret den amerikanske operation og måtte have vidst, hvilken behandling klagerne ville blive og blev udsat for.

Lovudkastet tager ikke stilling til, om Danmark har et menneskeretligt ansvar for eventuelle menneskeretlighedsbrud, som amerikanske væbnede styrker måtte udsætte personer for både i og uden for amerikansk kontrollerede områder på dansk territorium.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Forsvarsministeriet i lovudkastet redegør for og præciserer Danmarks menneskeretlige ansvar for eventuelle menneskeretsbrud, som amerikanske styrker måtte begå såvel i – som uden for – amerikansk kontrollerede områder i Danmark.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler endvidere, at Forsvarsministeriet nærmere redegør for, hvordan Danmark i praksis vil monitorere og sikre, at der ikke sker brud på EMRK-rettigheder på de amerikansk kontrollerede områder på dansk territorium.

5.2. Ombudsmandsbesøg hos frihedsberøvede på de amerikansk kontrollerede områder

Det fremgår af artikel 13 i forsvarssamarbejdsaftalen, at de amerikanske myndigheder kan anmode om, at et medlem af de amerikanske styrker m.v., som bliver efterforsket, placeres under de amerikanske militære myndigheders kontrol, indtil sagen er endeligt afsluttet. De danske myndigheder skal tage de nødvendige skridt for at sikre dette.

Amerikanske styrker kan således frihedsberøve amerikanske soldater m.v. på de amerikansk kontrollerede områder i Danmark dvs. pt. på de tre flyvestationer.

Folketingets Ombudsmand besøger og foretager inspektioner af steder i Danmark, hvor personer er eller kan blive frihedsberøvet. Det sker bl.a. i henhold til Tillægsprotokol til FN's Torturkonvention (OPCAT), som

Danmark har ratificeret, hvor Folketingets Ombudsmand er udpeget som såkaldt National Forebyggende Organ, jf. artikel 17 i protokollen.

Det følger af den engelske udgave af artikel 4, smh. artikel 19, i OPCAT, at Det Nationale Forebyggende Organ/Folketingets Ombudsmand skal have adgang til at besøge alle steder, hvor personer er eller kan blive frihedsberøvet inden for statens jurisdiktion *og* kontrol (kursiv tilføjet).

Efter den franske version af den samme artikel skal staten tillade besøg til alle frihedsberøvelsessteder inden for statens jurisdiktion *eller* kontrol. (kursiv tilføjet).

Mens den engelske version af artikel 4 sikrer adgang til besøg til alle frihedsberøvelsessteder inden for statens "jurisdiktion og kontrol" – så sikrer den franske version altså adgang til alle frihedsberøvelsessteder inden for statens "jurisdiktion eller kontrol".

FN's Subkomité har i deres general comment nr. 1 fra 2024 ud fra almindelige folkeretlige fortolkningsprincipper lagt til grund, at artikel 4 skal forstås som i den franske udgave af artiklen:

"Having regard to article 31 of the Vienna Convention on the Law of Treaties and therefore to the object and the purpose of the Optional Protocol and international obligations to prevent torture and other cruel, inhuman or degrading treatment or punishment, the interpretation that maximizes the preventive impact of the work of national preventive mechanisms and the Subcommittee should be applied: article 4 of the Optional Protocol should therefore be read as "jurisdiction or control". Any other interpretation would lead to unacceptable "grey areas" that cannot be reconciled with the absolute and non-derogable prohibition of torture and cruel, inhuman or degrading treatment or punishment in international law."¹¹

De amerikansk kontrollerede områder på de tre danske flybaser, som pt. indgår i aftalen, må antages at være inden for dansk "jurisdiktion", således som dette begreb forstås og anvendes i OPCAT. Derimod kan de pågældende områder ikke antages at være under dansk "kontrol".

Men da det er den franske version af artikel 4, der som anført af FN's Subkomité må lægges til grund, er det tilstrækkeligt, at frihedsberøvelsesstederne er inden for dansk "jurisdiktion".

¹¹ Jf. Subcommittee on Prevention of Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, [General comment No. 1](#), 4. juli 2024, para. 31.

Instituttet bemærker endvidere, at det følger af en kommentar til OPCAT, at:

”Article 4 OPCAT indisputably obliges States parties to allow visits to places of detention within their territory... Any effort to exclude the application of the OPCAT from airports, seaports, islands or borderposts – possibly by declaring them international zones – would thus be an act of bad faith not permitted by rules of international law.”¹²

Danmark vil således skulle sikre, at Det Nationale Forebyggende Organ dvs. Folketingets Ombudsmand har adgang til at besøge personer, som er eller kan blive frihedsberøvet på de amerikansk kontrollerede områder på de danske militærbaser.

Det må i særlig grad antages at være tilfældet, fordi USA ikke har tiltrådt OPCAT. Personer, der frihedsberøves på de amerikansk kontrollerede områder på dansk territorium, vil dermed ikke modtage uafhængige besøg og inspektion fra amerikansk side.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det fastslås i bemærkningerne i lovudkastet, samt i dialogen med de amerikanske myndigheder, at Folketingets Ombudsmand har adgang til at besøge personer, der frihedsberøves på de amerikansk kontrollerede områder på de danske militærbaser i overensstemmelse med artikel 19, jf. artikel 4, i OPCAT.

6. DANSKE OG UDENLANDSKE STYRKERS UDFØRSEL AF VÅBEN M.V. FRA DANMARK

Afsnit 3.2. i lovudkastet vedrører spørgsmålet om danske og udenlandske militære myndigheder kan udføre eller overføre militært udstyr, herunder dele og komponenter til militært udstyr, fra dansk territorium til udlandet.

Institut for Menneskerettigheder bemærker indledningsvist, at spørgsmålet om eksport af våben og militært udstyr ikke knytter sig til eller har nogen direkte forbindelse med den indgåede forsvarssamarbejdsaftale med USA.

Lovudkastet redegør ikke for, hvorfor afsnit 3.2. om udførsel af våben fra Danmark medtages i lovudkastet. Det forklares heller ikke, hvorfor det er nødvendigt at ændre praksis ift. den hidtidige praksis, der blev

¹² Manfred Nowak, m.fl., *The United Nations Convention Against Torture and its Optional Protocol, A Commentary*, second edition, 2019, Oxford, s. 749.

fastlagt, da Danmark ratificerede FN's Våbenhandelskonvention i 2013, jf. afsnit 6.2. nedenfor.

Instituttet bemærker, at afsnittet 3.2. i lovudkastet relaterer sig til det mere specifikke spørgsmål – som pt. verserer ved de danske domstole og som Forsvarsministeriet har orienteret Forsvarsudvalget om i 2024¹³ – om dansk eksportkontrol med overførsel af amerikansk ejede F-35 dele og komponenter fra et lokalt amerikansk lager i Danmark (på flyvestation Skrydstrup) til Israel. Her vil de overførte dele og komponenter angiveligt blive indsat i israelske F-35 kampfly, der bl.a. kan blive anvendt ved militære missioner i Gaza.

Flyvestation Skrydstrup er omfattet af bilag A til forsvarssamarbejdsaftalen og er dermed et af de områder, som USA opnår (delvis) kontrol over med forsvarssamarbejdsaftalen.

Instituttet bemærker endvidere, at en hollandsk landsret den 12. februar 2024 beordrede de hollandske myndigheder til at stoppe lignende eksport af amerikansk ejede dele og komponenter til F-35 kampfly fra et regionalt lager i Holland til Israel, da udførelsen fandtes at være i strid med FN's Våbenhandelskonvention og EU-regulering på området, idet der efter landsrettens opfattelse var en klar risiko for alvorlige overtrædelser af den humanitære folkeret.¹⁴ Sagen er indbragt for den hollandske Højesteret, hvor den pt. i januar 2025 verserer.

FN's Våbenhandelstraktat (UN Arms Trade Treaty, ATT) som Danmark har ratificeret, regulerer spørgsmålet om udførelse af militært udstyr m.v. fra Danmark. Det følger af artikel 4 og 7 i ATT, at stater ikke må give tilladelse til eksport og overførsel af militært udstyr og dele og komponenter til militært udstyr, hvis der er en klar risiko ("overriding risk") for, at det militære udstyr vil blive brugt til at begå eller facilitere alvorlige overtrædelser af den humanitære folkeret eller af menneskerettighederne.

¹³ Jf. Forsvarsministeriet orientering af Folketingets Forsvarsudvalg i 2024 i september 2024 [FOU Almdel Bilag 190 Orientering af FOU om F35reservedelslageret i Skrydstrup](#) og i december 2024 [FOU, Alm.del - 2024-25 - Bilag 47: Orientering om vurdering af de juridiske rammer for håndtering af F-35-reservedele på lageret i Skrydstrup, fra forsvarsministeren](#)

¹⁴ Afgørelsen drøftes i denne kommentar: [Dutch Court Halts F35 Aircraft Deliveries for Israel.pdf](#)

Det foreslås med lovudkastet, at amerikanske styrker kan indføre og udføre våben m.v. fra dansk territorium uden tilladelse, jf. den foreslåede § 14 i lovudkastet, der har følgende ordlyd:

”§ 14. Amerikanske leverandører og danske leverandører kan i overensstemmelse med forsvarssamarbejdsaftalen til *brug for de amerikanske styrker* indføre, besidde, bære, transportere og udføre genstande omfattet af lov om våben og eksplosivstoffer m.v. og genstande omfattet af lov om knive og blankvåben m.v. uden en særlig tilladelse.” (kursiv tilføjet).

Ligesom det fremgår af foreslåede ændring af § 8, stk. 2, i våbenloven, at danske – og nu også eksplicit – udenlandske militære styrker kan udføre *i) våben mv.* fra Danmark uden det normale krav om udførselstilladelse fra Justitsministeriet efter § 6 i våbenloven, *ii)* såfremt de pågældende våben m.v. forbliver den *udførende danske eller udenlandske stats ejendom.*

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Forsvarsministeriet nærmere redegør for, hvorfor afsnit 3.2. er medtaget i lovudkastet, og herunder hvorfor det er nødvendigt at justere udførselspraksis ift. den praksis, der blev fastlagt i 2013 ved Danmarks ratifikation af FN's Våbenhandelstraktat.
- Institut for Menneskerettigheder anbefaler endvidere, at Forsvarsministeriet konkret beskriver, hvad den nye udførselspraksis kommer til at betyde for amerikansk udførsel af amerikansk ejede dele og komponenter til F-35 kampfly fra Danmark til Israel.

De foreslåede ændringer rejser to mere specifikke spørgsmål, som også drøftes i bemærkningerne til lovforslaget: *i)* Hvad betyder ”våben m.v.”?; og *ii)* hvornår forbliver de pågældende våben m.v. i den udførende stats ejendom?

6.1. Hvad betyder ”våben m.v.”?

Våben m.v. omfatter det militære udstyr der opregnes i artikel 2, 3 og 4 i FN's Våbenhandelstraktat (ATT). Det vil bl.a. sige kampfly og helikoptere, krigsskibe, missiler, artillerisystemer, m.v. (artikel 2), ammunition hertil (artikel 3) og dele og komponenter til militærudstyr i artikel 2 (artikel 4).

ATT er gennemført i danske ret ved våbenloven. § 6 i våbenlov forbyder udførsel af militært udstyr omfattet af ATT fra Danmark uden tilladelse hertil fra Justitsministeriet. Efter den nuværende § 8 i våbenloven er militære styrker dog undtaget fra kravet om tilladelse, hvis det militære

udstyr forbliver i statens ejendom efter udførelsen, jf. herom nedenfor i afsnit 5.2.

Det er ikke alle dele og komponenter til militærudstyr opregnet i artikel 2 i ATT, der kræver udførselstilladelse. Det følger af artikel 4 i ATT, at det kun er dele og komponenter, der giver *mulighed for at samle de konventionelle våben* opregnet i artikel 2 i ATT, som skal kontrolleres. Det anføres således i lovudkastet s. 87:

”Formålet med artikel 4 er samtidig ikke, at en deltagerstat skal regulere udførsel af alle dele og komponenter og disses generelle cirkulation gennem forsyningskæder, uanset om de kan bruges i konventionelle våben, men derimod at undgå omgåelse af eksportkontrol ved bl.a. adskillelse i delkomponenter forud for en overførsel. Artikel 4 må således antages ikke at finde anvendelse i tilfælde, hvor der sker udførsel af dele og komponenter, som skal bruges i reparationer eller til vedligeholdelse af konventionelle våben, idet artikel 4 er begrænset til at regulere den form for udførsel, der giver mulighed for at samle de konventionelle våben i artikel 2, stk. 1.”

Tilsvarende anføres det i en kommentar til ATT:

”Article 4 does not require a State Party to regulate the export of all parts or components and their general circulation through the supply chain even where they might be used in conventional arms: for example, the export of parts and components to be used in repairs or for maintenance of conventional arms. Article 4 is confined to regulating the form of the export that provide the capability to assemble the conventional arms in Article 2(1).”¹⁵

Videre anføres det, at:

”Article 4 requires that a national export control system identifies where the export of parts and components ‘is in a form that provides the capability to assemble the conventional arms covered’. This requires a State Party to have the ability to judge whether an individual export licence application, or multiple applications if taken as a whole, would provide such a capability to assemble the conventional arm.”¹⁶

Det er således ikke muligt *generelt* at undtage alle dele og komponenter til militærudstyr omfattet af artikel 2 i ATT og § 6 våbenloven. Det kræves efter AAT, at det nationale eksportkontrollsystem *konkret og i hver enkel sag* tager stilling til, om der er tale om dele og komponenter til militærudstyr, der er omfattet af artikel 4 i ATT, og som dermed kun

¹⁵ Da Silva, Clare, et al. *The Arms Trade Treaty: Weapons and International Law*. Intersentia, 2021, p. 81.

¹⁶ Samme sted som ovenfor.

kan udføres fra Danmark, hvis Justitsministeriet konkret giver tilladelse til det.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at det præciseres i lovbemærkningerne, at de danske udførselsmyndigheder *konkret og i hver enkelt udførselssag* skal vurdere, om der er tale om dele og komponenter til militærtudstyr, som kun kan udføres af Danmark, hvis der er tilladelse hertil, jf. artikel 4 i ATT.

6.2. Hvornår forbliver de pågældende våben m.v. i den udførende stats ejendom?

Det fremgår af artikel 2, stk. 3, i ATT, at konventionen ikke finder anvendelse ift. en *deltagerstats* flytning af militært udstyr – til statens eget brug – til et andet land, såfremt det pågældende udstyr forbliver i statens ejerskab.

Det bemærkes, at USA ikke er en deltagerstat, idet USA ikke har tiltrådt FN's Våbenhandelskonvention. Undtagelse i artikel 2, stk. 3, gælder således ikke for amerikanske styrker ift. flytning af våben til og fra Danmark.

Det Internationale Røde Kors/ICRC anfører om bestemmelsen:

“This provision is meant to allow a State Party to send weapons to its armed forces deployed abroad without subjecting such movement to the Treaty’s transfer controls. The implication is that, should these weapons change ownership during or at any time after they have been sent abroad, such change of ownership would qualify as a “transfer” and would therefore have to comply with the Treaty’s transfer criteria. In addition, although Article 2 (3) refers to the arms remaining under the State Party’s “ownership”, a State Party could not circumvent the Treaty by loaning or leasing the weapons after it has moved them abroad, for the reasons explained above in relation to the interpretation of Article 2 (2).”¹⁷ (kursiv tilføjet).

Da Danmark ratificerede Våbenhandelskonventionen i 2013 blev våbenloven ændret. Betingelsen om, at det militære udstyr skal forblive i statens ejerskab efter overflytningen til et andet land blev indsat i våbenloven, jf. § 8. Den betingelse fremgik ikke af den daværende våbenlov, som derfor måtte ændres pga. ratifikationen.

Det anføres i lovbemærkningerne til ændringsloven fra 2013:

”Som det fremgår af pkt. 3.2.5, er militære styrker og militært personel undtaget fra eksportkontrolordningen i våbenlovens § 6, stk. 1, hvis de udfører våben mv. som led i den militære tjenesteudøvelse, jf.

¹⁷ [4252_002 Understanding-arms-trade WEB.pdf](#) s. 25-26.

våbenlovens § 8, stk. 2, 1. pkt... Det er i den forbindelse ikke en betingelse, at de pågældende våben mv. forbliver statens ejendom. Med henblik på at sikre overensstemmelse mellem dansk ret og våbenhandelstraktaten foreslås det derfor, at det tilføjes i lovteksten, at undtagelse fra våbenlovens § 6, stk. 1, forudsætter, at de udførte våben mv. forbliver statens ejendom.”¹⁸

Om udenlandske styrkers udførsel af våben m.v. fra Danmark til et andet land anføres det videre i lovbemærkningerne fra 2013:

“ .. Den gældende undtagelsesbestemmelse i § 8, stk. 2, 1. pkt., omfatter ikke kun danske, men i visse tilfælde også udenlandske militære styrker. Den foreslåede tillægsbetingelse om, at de pågældende våben mv. skal forblive statens ejendom, ændrer ikke herved. Hvis f.eks. en britisk NATO-styrke udfører sine egne våben mv. fra Danmark, *skal tillægsbetingelsen forstås således, at de pågældende våben m.v. skal forblive den britiske stats ejendom.* Det samme gælder, hvis f.eks. svensk politi udfører egne våben fra Danmark i forbindelse med fredsbevarende missioner i udlandet. Hvis ejerskabet til de våben mv., som militære styrker eller militært personel udfører fra Danmark som led i den militære tjenesteudøvelse, fremover *skal kunne overgå til andre, f.eks. til forsvarrets samarbejdspartnere i et missionsområde, skal udførslen være dækket af en udførselstilladelse udstedt af Justitsministeriet i henhold til våbenlovens § 6, stk. 1.* (kursiv tilføjet).

Det har således tidligere i 2013 været Justitsministeriets opfattelse, at danske og udenlandske styrker kun kan flytte våben mv. fra Danmark til et andet land, hvis det pågældende materiale forbliver i den udførende stats ejerskab. Såfremt materialet senere *”skal kunne overgå”* til en tredjestat, kræver det en udførselstilladelse fra Justitsministeriet.

Forsvarsministeriet lægger med bemærkningerne til lovudkastet tilsyneladende op til en justering af den beskrevne praksis i lovforslaget fra 2013.

Det anføres således i lovudkastet s. 91:

”Det bør være ejerskabet på tidspunktet for udførslen, der er afgørende for, om der skal gælde et krav om eksportkontrol efter våbenloven, medmindre den udførende styrke på tidspunktet for udførslen er *vidende om, at ejerskabet skal overdrages til en bestemt tredje stat, eller dette er formålet med udførslen.* Dette vil samtidig være i overensstemmelse med den nuværende praksis for ansøgninger om eksporttilladelser efter våbenlovens § 6, stk. 1, hvor der på ansøgningstidspunktet er en kendt slutbruger.” (kursiv tilføjet).

¹⁸ LFF 2013-10-02 nr. 9, *Forslag til lov om ændring af lov om våben og eksplosivstoffer*, 2. oktober 2013, afsnit 3.3.3.

Hvor der efter 2013-lovforslaget generelt kræves en dansk eksporttilladelse, hvis våben mv. der udføres fra Danmark, skal kunne overgå til en tredjestat, så lægges der nu op til, at der kun kræves en dansk eksporttilladelse, hvis den udførende styrke på udførselstidspunktet ved, at ejerskabet skal overdrages til en anden bestemt tredje stat, eller det er formålet med udførslen.

Det betyder, at der fremover ikke stilles krav om eksporttilladelse, hvis det er muligt – eller endda meget sandsynligt – at de pågældende våben mv. vil blive overdraget til en tredjestat efter udførslen fra Danmark. Så længe at overdragelse af våbnene mv. ikke er selve formålet med udførslen fra Danmark, stilles der ikke krav om dansk eksportkontrol.

Den nye praksis gør det således lettere både for danske og udenlandske styrker at udføre våben mv. fra Danmark uden dansk eksporttilladelse.

Den nye praksis synes endvidere at åbne op for øget risiko for omgåelse af kravet om dansk eksportkontrol og dermed øget risiko for omgåelse af FN's Våbenhandelstraktat. Udførende styrker kan på udførselstidspunktet hævde, at det ikke er formålet med udførslen at overdrage de udførte våben mv. til et tredjeland. Og derefter – efter udførslen – anføre, at der er opstået et uforudset eller ikke forventeligt behov for alligevel at overføre våbnene m.v. til en anden stat.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at den tidligere praksis beskrevet i 2013-lovforslaget fastholdes, således at der kræves dansk eksporttilladelse, hvis de udførte våben m.v. efter udførslen, skal kunne overgå til en tredjestat. Alternativt kunne der stilles krav om eksporttilladelse, hvis de udførte våben m.v. med overvejende/stor sandsynlighed vil blive overført til en tredjestat efter udførslen fra Danmark.

Der henvises til ministeriets sagsnummer: 2024/009895.

Med venlig hilsen

Louise Holck
Direktør

Peter Vedel Kessing
Seniorforsker, Ph.D.

From: Jesper Petersen <mose@paradis.dk>
Sent: 20-01-2025 21:36:21 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Vedr. sagsnummer 2024/009897

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

DJÆVLEN KOMMER IFØRT ENGLEVINGER

Regeringens lovforslag (sagsnummer 2024/009897) om tilladelse til oprettelse af permanente amerikanske baser i Danmark bemanded med amerikanske soldater bør kasseres. Fordi loven efter al sandsynlighed vil skabe det stik modsatte af dét, der er dens mål: (mere) krig og usikkerhed, i stedet for fred og sikkerhed.

Jeg skrev i 2006 en kronik om den omsiggribende krig-er-fred politik, der det sidste kvarte århundrede har redet verden som en mare; dræbt hundredetusinder samt sendt tæt ved *hundreder* af millioner på flugt. De menneskelige lidelser siden Vestens bedrageriske ”Krig(e) mod terror” fra 2001 af er astronomiske – ligesom krigsindustriens indtjening.

Læs min kronik via link herunder trykt i Kristeligt Dagblad 30. juni 2006 om ”fjenden indefra”, hvis frygtindgydende størrelse er mangedoblet siden da: <https://www.kristeligt-dagblad.dk/kronik/det-milit%C3%A6rindustrielle-kompleks-fjenden-indefra>

Venlig hilsen

Journalist

Jesper Petersen

Søtorupvej 5

4690 Haslev

Tlf.56 32 64 70, fastnet

From: Johnny Mortensen <johnnysrejser@gmail.com>
Sent: 19-01-2025 12:27:34 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: Baseaftale
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Kære alle

om sagsnummer 2024/009897.

Vi vil fred her til lands

Derfor **NEJ** til fremmede tropper og fremme militærbaser på dansk jord og Grønland.

For har man først sagt ja til amerikansk baser kommer man aldrig af med den igen

HUSK Guantanamo basen på Cuba, den base aftale lød på 100 år men den er mere end de 100 år aftalen lød på og USA er der stadig.

Skal amerikanske soldater have lov til at skyde på fredelige demonstranter?

Skal amerikanske soldater have lov til at voldtage danske kvinder uden retter gang?

Det er hvad der kan ske når man har amerikanske soldater på sin jord.

Med en amerikansk base på dansk jord for amerikanerne næsten en fuldmagt til at gøre hvad de vil med Danmark og på dansk jord. De vil aldrig oplyse om de har atomvåben.

HUSK Grønland og de 4 atombomber.

HUSK at en amerikanske præsident kandidat vil købe Grønland. Og truer med våbenmagt at få Grønland. Og mandag er han præsident.

I siger at russerne er fjenden, de sidste dage virker det som om det er USA uden at ministerne tør sige det åbenlyst. Og I vil give Danmarks demokratiske værdier for en USA base, tænk jer godt om for et ja kan ikke fortrydes.

Med en Fredlig og venlig hilsen

Johnny Mortensen

med henvisning til sagsnummer 2024/009897.

From: jorgen bitsch <jbbitsch@yahoo.dk>
Sent: 20-01-2025 23:43:19 (UTC +01)
To: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: Hoerings svar over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (sagsnummer 2024/009897)
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

att. Jakob Halkjær Brams

Forsvarsministeriet

Holmens Kanal 9

1060 København K

Kære medarbejder ved Forsvarministeriets Lovgivningsenhed

Hermed fremsendes høringssvar over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (sagsnummer 2024/009897):

Udkastet til lovforslaget er fra 2023. I betragtning af, at såvel NATOs fremtid som Danmarks fremtidige samarbejde med Amerikas Forenede Stater i lyset af de aktuelle udmeldinger fra sidstnævnte og den deraf følgende udenrigspolitiske krise, har ændret sig irreversibelt i negativ retning ifølge de fleste politiske analytikere, bør aftalen som udgangspunkt anses for forældet.

Intetsteds i aftalen fremgår det, at den har til formål at fremme danske strategiske interesser, hvorved man kan udlede - i kraft af at være en bilateral aftale mellem to parter - at aftalen har til formål at fremme amerikanske strategiske interesser.

Under hele den kolde krig sagde Danmark nej til fremmede militære baser på dansk jord til trods for, at USA gentagne gange udtrykte ønske om at etablere sådanne, og til trods for, at trusselsniveauet dengang var langt højere end i dag, idet en omfattende militær konfrontation med Sovjetunionen i perioder syntes nært forestående.

Som hovedregel afgiver selvstændige stater aldrig frivilligt territorial kontrol til en stormagts etablering af militærbaser. Den eneste begrundelse, der kan gives for alligevel at gøre det, er hvis landet står umiddelbart for at blive invaderet. Men der er ikke aktuelt nogen trusselsvurdering, der understøtter dette.

Det fremgår af en nylig redegørelse fra Forsvarets Efterretningstjeneste, hvor der godt nok bliver beskrevet et meget dårligt forhold til Rusland og udtrykt risiko for hybridkrige, angreb på kabler og så videre. Men hvor der ikke er en situation, hvor Rusland vil angribe NATO militært.

Danmarks forhold til USA er under transformation. De fleste politiske kommentatorer såvel som højt respekterede tidligere danske forsvarsministre sætter spørgsmålstegn ved USAs fremtidige loyalitet over

Danmark. Den politiske consensus ændrer sig i øjeblikket hastigt i forhold til vurderingen af USA som pålidelig og loyal samarbejdspartner, og der er et skifte, som entydigt peger i retning af, at Danmark fremover kommer til at prioritere militært samarbejde med de nordiske lande samt vore europæiske allierede, hvilket vil ske på bekostning af samarbejdet med USA.

For nylig udtalte den konservative formand for Folketingets Forsvarsudvalg i en kommentar på sociale medier: "I det omfang amerikanske aktiviteter har til formål at tage kontrol over dansk territorium, skal det forbydes og modarbejdes. Så kan de slet ikke være der."

Den forhandlede aftale med USA tager udgangspunkt i en politisk virkelighed og en international verdensorden, der ikke længere eksisterer.

I udkastet til lovforslaget hedder det sig: "Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at forbuddet mod transport af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse ("dual-use"), der er bestemt til masseødelæggelsesvåben, ikke gælder for amerikanske styrkers opgavevaretagelse efter aftale om forsvarssamarbejde af 21. december 2023 mellem regeringen i Danmark og regeringen i Amerikas Forenede Stater". Denne og andre formuleringer udvander fuldstændigt skiftende regerings princip om, at der ikke må deployeres atomvåben. Man har accepteret, at baserne ikke må inspiceres.

Med andre ord er der med de udeklarede amerikanske våben opbygget en skydeskive på dansk jord, som nødvendigvis må påkalde sig russisk interesse. Dette vil nødvendigvis vanskeliggøre det strategiske samarbejde med vore nabolande samt vort eget territorielle forsvar, idet den danske forsvarskommando ingen kontrol og intet overblik har over disse våben, som der heller ikke er nogen garanti for vil blive brugt i dansk interesse. Til gengæld er der garanti for, at Danmark vil være i den modtagende ende af en gengældelse eller et præventivt angreb fra fjendtligt hold.

Alt i alt udgør aftalen en forhindring for, at Danmark kan opbygge det territorielle forsvar, som der er et desperat behov for at opbygge i lyset af tidens sikkerhedspolitiske udfordringer, idet aftalen overlader vigtig militær infrastruktur til USA, frem for at den militære infrastruktur blev brugt til at tjene danske og nordiske sikkerhedspolitiske interesser.

Aftalen går således stik mod Danmarks sikkerhedspolitiske interesser, og bør ikke vedtages. Et kvalificeret ændringsforslag til aftalen ville lyde på, at hele indholdet slettes.

Med venlig hilsen

Jørgen Bitsch

Oehlenschlägersgade 22, 5.tv

1663 København V

Jørgen Bitsch er Cand.Mag. og medlem af Forbundskomitéen for Folkebevægelsen Nordisk Union. Folkebevægelsen Nordisk Union (FBNU) er en tværpolitisk organisation, der arbejder for øget nordisk samarbejde. Høringssvar sendes på vegne af FBNU.

Høringssvar fremsendt i email-tekst samt i vedlagt PDF-fil.

att. Jakob Halkjær Brams

Forsvarsministeriet

Holmens Kanal 9

1060 København K

Kære medarbejder ved Forsvarministeriets Lovgivningsenhed

Hermed fremsendes høringsvar over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (sagsnummer 2024/009897):

Udkastet til lovforslaget er fra 2023. I betragtning af, at såvel NATOs fremtid som Danmarks fremtidige samarbejde med Amerikas Forenede Stater i lyset af de aktuelle udmeldinger fra sidstnævnte og den deraf følgende udenrigspolitiske krise, har ændret sig irreversibelt i negativ retning ifølge de fleste politiske analytikere, bør aftalen som udgangspunkt anses for forældet.

Intetsteds i aftalen fremgår det, at den har til formål at fremme danske strategiske interesser, hvorved man kan udlede - i kraft af at være en bilateral aftale mellem to parter - at aftalen har til formål at fremme amerikanske strategiske interesser.

Under hele den kolde krig sagde Danmark nej til fremmede militære baser på dansk jord til trods for, at USA gentagne gange udtrykte ønske om at etablere sådanne, og til trods for, at trusselsniveauet dengang var langt højere end i dag, idet en omfattende militær konfrontation med Sovjetunionen i perioder syntes nært forestående.

Som hovedregel afgiver selvstændige stater aldrig frivilligt territorial kontrol til en stormagts etablering af militærbaser. Den eneste begrundelse, der kan gives for alligevel at gøre det, er hvis landet står umiddelbart for at blive invaderet. Men der er ikke aktuelt nogen trusselsvurdering, der understøtter dette.

Det fremgår af en nylig redegørelse fra Forsvarets Efterretningstjeneste, hvor der godt nok bliver beskrevet et meget dårligt forhold til Rusland og udtrykt risiko for hybridkrige, angreb på kabler og så videre. Men hvor der ikke er en situation, hvor Rusland vil angribe NATO militært.

Danmarks forhold til USA er under transformation. De fleste politiske kommentatorer såvel som højt respekterede tidligere danske forsvarsministre sætter spørgsmålstegn ved USAs fremtidige loyalitet over Danmark. Den politiske consensus ændrer sig i øjeblikket hastigt i forhold til vurderingen af USA som pålidelig og loyal samarbejdspartner, og der er et skifte, som entydigt peger i retning af, at Danmark fremover kommer til at prioritere militært samarbejde med de nordiske lande samt vore europæiske allierede, hvilket vil ske på bekostning af samarbejdet med USA.

For nylig udtalte den konservative formand for Folketingets Forsvarsudvalg i en kommentar på sociale medier: "I det omfang amerikanske aktiviteter har til formål at tage kontrol over dansk territorium, skal det forbydes og modarbejdes. Så kan de slet ikke være der."

Den forhandlede aftale med USA tager udgangspunkt i en politisk virkelighed og en international verdensorden, der ikke længere eksisterer.

I udkastet til lovforslaget hedder det sig: "Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at forbuddet mod transport af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse ("dual-use"), der er bestemt til

masseødelæggelsesvåben, ikke gælder for amerikanske styrkers opgavevaretagelse efter aftale om forsvarssamarbejde af 21. december 2023 mellem regeringen i Danmark og regeringen i Amerikas Forenede Stater". Denne og andre formuleringer udvander fuldstændigt skiftende regeringers princip om, at der ikke må deployeres atomvåben. Man har accepteret, at baserne ikke må inspiceres.

Med andre ord er der med de udeklarede amerikanske våben opbygget en skydeskive på dansk jord, som nødvendigvis må påkalde sig russisk interesse. Dette vil nødvendigvis vanskeliggøre det strategiske samarbejde med vore nabolande samt vort eget territorielle forsvar, idet den danske forsvarskommando ingen kontrol og intet overblik har over disse våben, som der heller ikke er nogen garanti for vil blive brugt i dansk interesse. Til gengæld er der garanti for, at Danmark vil være i den modtagende ende af en gengældelse eller et præventivt angreb fra fjendtligt hold.

Alt i alt udgør aftalen en forhindring for, at Danmark kan opbygge det territorielle forsvar, som der er et desperat behov for at opbygge i lyset af tidens sikkerhedspolitiske udfordringer, idet aftalen overlader vigtig militær infrastruktur til USA, frem for at den militære infrastruktur blev brugt til at tjene danske og nordiske sikkerhedspolitiske interesser.

Aftalen går således stik mod Danmarks sikkerhedspolitiske interesser, og bør ikke vedtages. Et kvalificeret ændringsforslag til aftalen ville lyde på, at hele indholdet slettes.

Med venlig hilsen

Jørgen Bitsch

Oehlenschlägersgade 22, 5.tv

1663 København V

Jørgen Bitsch er Cand.Mag. og medlem af Forbundscommitéen for Folkebevægelsen Nordisk Union. Folkebevægelsen Nordisk Union (FBNU) er en tværpolitisk organisation, der arbejder for øget nordisk samarbejde. Høringssvar sendes på vegne af FBNU.

Høringssvar fremsendt i email-tekst samt i vedlagt PDF-fil.

From: Kirsten Skovmand <kirstenskovmand@gmail.com>
Sent: 20-01-2025 23:53:21 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: Sagsnr 2024/ 009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Vedr Høringssvar til militær baseaftale med USA
-sagsnr 2024 /009897

Undertegnede Kirsten Skovmand protesterer på det kraftigste mod denne aftale - at tillade amerikanske baser i Danmark.

For 1. gang at tillade fremmede tropper vil gøre Danmark udsat for diverse fremmede magter og ikke fremme fred - en , det er konfliktoptrappende, frygt -skabende.

Vi har over for verden en forpligtelse i Danmark til at bringe konflikt-løsere på banen. De findes, folk, der har arbejdet med FRED i årevis.

Det er dem, der er brug for bliver konsulteret.

Vi skylder --ikke - USA - hverken før eller efter idag 20.juni 25

”eksklusiv adgang og brug ”af flyvestationer i Jylland.

Danmark vil blive et farligere sted at være.

Mvh

Kirsten Skovmand,

med fin fin amerikansk - nu også meget dansk svigerdatter.

From: Kit Mosegaard Bruun <musvitten51@hotmail.com>
Sent: 20-01-2025 23:36:51 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: Annemette Leth Nielsen <annem79@hotmail.com>; Morten Schjøtt <mortenschjoett@live.dk>; sigridnypo@gmail.com <sigridnypo@gmail.com>; evam.terkelsen@gmail.com <evam.terkelsen@gmail.com>; Vibeke sypli enrum <vse@live.dk>; Poul Eck Sørensen <poul@peaceweb.dk>; Rolf Czeskleba-Dupont <rcd@cnas.dk>
Subject: Høringssvar angående de amerikanske baser I Danmark
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

fmn@fmn.dk
jhb@fmn.dk

Sagsnummer: 2024/ 009897

Høringssvar angående de amerikanske baser I Danmark.

Danmark havde tidligere/tilbage i tiden en politik, hvor fred var målet, hvor man ikke lige gik ind i angrebskrige uden videre.

Det har været yderst uheldigt, når Danmark senere hen fik for vane at traske i hælene på USA og sammen skabe et hav af flygtninge og elendighed til tider på usandheder. Nogle af disse sager er mørklagt.

Men i hvert fald blev vores freds- og konflikts forsknings Center nedlagt i Danmark af Anders Fogh Rasmussen - og er ikke siden blevet genoprettet. Der er tilsyneladende kun interesse for optrapning.

Der er tale om tre amerikanske baser i Danmark. Lars Løkke Rasmussen og Antony Blinken har underskrevet aftalen den 21. december 2023, og der har været hemmelige forhandlinger desangående forud for dette.

Inden længe skal denne aftale så effektueres i Folketinget, og der skal ændres i Suverænitets-aftalen mht de tre baser, hvor der udelukkende gælder amerikanske love. Man ved ikke, om de har atomvåben med sig eller hvad.

Der er ingen sikkerhedsaftale, som skulle beskytte Danmark i sammenhængen, og det har intet at gøre med NATO, det er en bi-lateral aftale.

Tværtimod ville det kunne gøre Danmark til oplagt bombemål for tredjeparter.

USA har før misbrugt sådanne baser til at dræbe uskyldige i tredjelande med droneangreb fx. Så har disse lande, hvori baserne lå, skullet stå til ansvar for disse ofre i tredjelande.

Tysk forfatningsdomstol skal således dømme i sag mod USA's dronedrab fra Ramsteinbasen, hvorfra USA laver dronedrab i Afrika og Mellemøsten. Således bliver Tyskland medskyldig i USA's udenretslige drone-drab.

Det kan have alvorlige juridiske konsekvenser at lægge jord til amerikanske baser.

En stat, der stiller sit territorium til rådighed for militære operationer, skal håndhæve folkeretten og menneskerettighederne

Storbritannien, Tyskland, Holland og Italien har i årevis bidraget til hemmelige amerikanske udenoms-retslige drab ved at dele infrastruktur og efterretninger, hvilket har kostet civile tab og resulteret i krigsforbrydelser rundt omkring i Verden ifølge Amnesty's afdeling for våbenkontrol.

Danmark risikerer også at komme på anklagebænken, hvis USA overtræder international ret fra de danske baser og dræber civile rundt omkring i Verden med fx droner sendt fra dansk territorium.

USA's domstole tillader ikke sager om civile drone-ofre, som de kalder for politiske sager, så derfor må sådanne sager holdes i de respektive lande, som har huset USA's baser, i ovenstående eksempel i Tyskland. Så sådant skal Danmark altså også være parat til ved at sige ja til at huse amerikanske baser.

Nu er USA jo fx også som bekendt ude efter Grønland, hvortil de nødigt skulle gøre indgreb fra dansk jord.

Mange danskere og befolkninger rundt omkring i Verden har været dybt rystet over folkedrabet mod Palæstina, hvor USA uafvendeligt har fodret aggressorerne med våben i al den tid, håber våbenhvilen holder.

Så det virker ikke naturligt at invitere USA ind i landet med små amerikanske "øer" af militært happengut og soldater med deres helt egne love og regler - og uden at skulle oplyse Danmark om noget som helst.

Bliver en kvinde fx voldtaget af en amerikansk soldat, er det amerikanske love, som gælder og ikke danske.

Strafferetsudvalget i Advokatrådet er dybt bekymret - og synes, vi gør køb på de helt grundlæggende principper og sætter danske domstole ud af kraft.

Med venlig hilsen fra

Kit Mosegård Bruun
Kit.m.bruun@gmail.com musvitten51@hotmail.com

Sendt fra [Outlook til Android](#)

From: Landskontor Kommunistisk Parti <landskontor@kommunister.dk>
Sent: 20-01-2025 12:51:25 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Vedr. sagsnummer 2024/009897
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Hermed fremsendes høringssvar vedr. Lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

--

Landskontoret

Frederiksborgvej 11, 1. sal - 2400 København NV

Kommunistisk Parti

Frederiksborgvej 11 1. sal

2400 København NV

kommunister.dk

landskontor@kommunister.dk

København 20. januar 2025

Til Forsvarsministeriet

Vedrørende lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater.

Sagsnummer 2024/009897.

Dette er et høringssvar vedrørende Lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Kommunistisk Parti er dybt bekymret over aftalen, som vil medføre afgivelse af suverænitet og kontrol over dansk territorium til USA, endda på et tidspunkt, hvor USA's præsident truer Danmark med økonomiske sanktioner og væbnet angreb, hvis Danmark ikke giver USA territoriale indrømmelse over Grønland.

Aftalen vil medføre, at amerikanske soldater kan anvende magt mod danske borgere, hvis de oplever, at amerikanske interesser er truede. Dette er særligt bekymrende, fordi det ikke samtidig er nedfældet i aftalen, hvornår man som dansk borger "truer amerikanske interesser," og der herved i stedet for er tale om et skøn foretaget af en tilfældig amerikansk soldat.

Ligeledes betyder aftalen, at amerikanske soldater bevæbnet kan bevæge sig rundt i Danmark. Der er tilfælde fra eksempelvis Tyskland på, at det har haft fatale konsekvenser i nattelivet.

Det er en forringelse af dansk retssikkerhed, at jurisdiktionen, med forsvarsaftalen, overgår til amerikansk myndighed. En dansker, som udsættes for en forbrydelse begået af en amerikansk soldat, vil herved være særdeles dårligt stillet. Dels fortæller danske jurister, at de ikke har forstand på amerikansk lov og at de dermed får meget svært ved at hjælpe og dels kan det være et vilkår for offeret, at retssagen føres i USA.

I aftalen hedder det:

”Intet i denne aftale ændrer dansk politik i forhold til oplagring eller deployering af atomvåben på dansk territorium.”

Samtidig har Danmark, ifølge aftalen, ingen ret til inspektion af baserne eller af materiel, der transporteres til eller fra baserne. Danmark er herved henvist til at have tillid til, at USA overholder aftaleteksten, selv om vi ved, at USA af principielle, forsvarsstrategiske grunde, aldrig vil oplyse, hvor de opbevare deres atomvåben.

Vi vil herved aldrig kunne vide, om USA's militære interesser konkret vægtes højere, end deres aftale med Danmark.

Set i det lys bringer aftalen i praksis den danske atomvåbenpolitik i fare.

Den manglende mulighed for inspektion af baserne betyder også, at vi aldrig kan vide, hvad USA foretager sig dér, og om danske interesser bliver overtrådt. For eksempel vides det, at der på en USA-base i Polen er foregået overgreb af fanger ved brug af tortur, og en tysk base er blevet brugt til droneangreb ind i Yemen, som har kostet civile livet.

Kommunistisk Parti opfordrer til at baseaftalen afvises og ikke implementeres i dansk lovgivning

På vegne af Kommunistisk Parti

Birgit Sørensen

Kommunistisk Parti

Frederiksborgvej 11 1. sal

2400 København NV

kommunister.dk

landskontor@kommunister.dk

From: Ida harsløf <ida@harslof.dk>
Sent: 18-01-2025 21:49:18 (UTC +01)
To: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>; FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar Sagsnummer 2024/009897.
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet Sagsnummer 2024/009897.

Solrød Strand 19.1.2025

Vedrørende lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater.
Sagsnummer 2024/009897.

Jeg vil gerne udtrykke min overraskelse og bekymring over, at så omsiggribende og alvorlig en beslutning, som at indgå en bilateral militær aftale med USA, uden at høre, endside informere den danske befolkning, har fundet sted.

Vi er allerede i militær alliance med USA i NATO, hvilket burde være beskyttelse og hjælp nok. At tillade baser på dansk jord, kan altså ikke være af sikkerhedshensyn for Danmark, men snarere som en sikkerhedsforanstaltning for USA, så en evt. krig med Rusland, kan ske fra Dansk jord, og altså langt fra Amerika.

Når det er sagt, så er de vilkår som USA får, ikke bare en suverænitetsafgivelse for Danmark, hvilket er imod vores grundlov, men også uhyggeligt farlige for Danmark og danskerne. Vi har intet at skulle have sagt, når det gælder evt. atomvåben på dansk jord, da USA ikke vil hverken be- eller afkræfte deres tilstedeværelse. Dette kan kun opfattes som en trussel fra Ruslands side, og vi bliver bombemål.

Vi kan ikke retsforfølge evt. forbrydelser begået af amerikansk personel. Ser vi på nogen af de ca. 900 andre baser USA har placeret rundt om i verden, ved vi, at det er et stort problem med drugs, prostitution osv.

Danske arbejdere på baserne skal arbejde efter amerikanske regler, og de danske fagforeningsbestemmelser er sat ud af kraft.

Hvordan kan vi tillade, at en stat, som har truet med våben, hvis vi ikke makker ret, at have militær stationeret på dansk jord. Har vi overhovedet fælles militære interesser med en USA, som anser Kina som fjende.

Det er bare få af de mange bekymringer og problemer jeg ser baserne vil betyde for Danmark og danskerne.

Lad så vigtig en beslutning blive ordentligt belyst og komme til en ordentlig høring blandt danskerne.

Lad beslutningen blive taget på et reelt grundlag, som bygger på en tilbundsgående viden om alle aspekter af aftalen, før lovforslaget kommer til valg i folketingsalen.

Med venlig hilsen

Ida Harsløf

Ida Harsløf
Solrød Byvej 34
DK 2680 Solrød Strand
Denmark

Kvindernes internationale Liga for Fred og Frihed
Forkvinde
www.wilpf.dk

1. **Danmark bør ratificere FN's traktat om forbud mod atomvåben**

Den 7. juli 2017 vedtog et overvældende flertal af verdens nationer en epokegørende global aftale om at forbyde atomvåben, officielt kendt som Traktaten om forbud mod nukleare våben. Den trådte i kraft den 22. januar 2021.

From: Lars Emanuel <lars.amargut@gmail.com>
Sent: 20-01-2025 06:06:48 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: sagsnummer 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Undertegnede ønsker ingen fremmede tropper/baser på dansk jord.

Der er ingen kontrol med at der ikke er atomvåben på dansk jord.

Dansk lovgivning er sat ud af kraft herunder straffeloven, arbejdsmiljøloven og derudover er danske overenskomster ikke gældende på baserne.

Udenlandsk militærpoliti kan operere på dansk jord, hvilket er uacceptabelt.

Med venlig hilsen

Lars Emanuel

Nålemagerstien 87

2300 København S

From: Lizette Lassen <lizettelassen@gmail.com>
Sent: 19-01-2025 12:17:16 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar, sagsnummer 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til rette vedkommende

Høringssvar vedrørende de amerikanske baser på dansk jord.

Det er med stor ærgrelse og skuffelse at jeg er vidne til hvordan den danske regering i disse dage opildner til krig.

At regeringen ydermere arbejder på en endelig aftale om at amerikanske baser skal placeres på dansk jord, er i mine øjne en skandale.

Jeg har to drenge på 8 og 15 år, denne aftale vil have store konsekvenser for deres fremtid. Vel at mærke negative konsekvenser.

Regeringen overgiver reelt den militære magt over landet til USA. De kan operere og føre krig fra dansk jord med de våben de selv ønsker. USA giver ingen garantier. Vil dette styrke freden? Afgjort ikke. Enhver krigsopbygning og krigsforberedelse, enhver oprustning bringer kun krigen nærmere. Med USA- baser i landet bliver vi endnu mere udsatte for at blive krigsdeltagere og bombemål.

Desuden må vi ikke glemme, at NATOs strategi bygger på brug af atomvåben, der kan benyttes via disse baser i Danmark. Selvom det står i aftalen at der ikke må være atomvåben på baserne, har vi reelt set ikke en chance for at kontrollere det. Med tanke tilbage på Thule-basen er det naivt at tro at USA vil respektere den del af aftalen, hvis de finder fordel i andet.

Jeg citerer her Tove Jensen, forkvinde for Demos: ”Danmark, Norge, Sverige og Finland afgiver suveræniteten til USA’s skiftende regeringer og til det ”militærindustrielle kompleks”. Alle fire lande

er for første gang siden Anden Verdenskrig i færd med at afgive suverænitet til en anden stat med henblik på målrettet militær aktivitet. En stat, verdens største militærmagt, der til stadighed arbejder på at udvide sin dominans.

De nordiske landes regeringer har igennem nogle år accepteret USA's plan eller nærmere krav om, at Norden skulle indgå i det amerikanske baseimperium. Den 27. december 2023 underskrev udenrigsminister Lars Løkke aftalen på Danmarks vegne.

De fire lande risikerer at skulle følge politiske strategier, som de siddende regeringer i USA måtte lægge eller stræbe efter for at bevare deres geopolitiske position.

De amerikanske styrker vil gøre, hvad de finder geopolitisk nødvendigt, også fra de 47 baser i de fire nordiske lande. Der er ikke aftalt national kontrol med udledninger, øvelser eller oplagring på baserne. Regeringen mister myndigheden over dansk sikkerhedspolitik og har underlagt os amerikansk statsmagt.

Baseanlæggene i Norden vil, som i den øvrige verden, udgøre et lille stykke USA med egne forsyninger og egen arbejdskraft, nødvendige institutioner med egne standarder.” (<https://arbejderen.dk/udland/nordens-indlemmelse-i-usas-baseimperium/>). Læs i øvrigt gerne hele hendes debatindlæg.

Denne beslutning om amerikanske baser er ikke hvad jeg ønsker for hverken mig selv, mine børn eller resten af den danske befolkning. Vi burde stå helt anderledes i denne sag og arbejde for nedrustning og global sameksistens.

Med håbet om, at denne aftale ikke føres ud i livet, Lizette Lassen

Folmer Bendtsens Plads 4, 2200 København N.

From: Marie Louise Bistrup <musbistrup@gmail.com>
Sent: 15-01-2025 22:51:44 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Vedr. sagsnummer 2024/009897
Categories: Tino

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Jeg protestere hermed i mod:

"Udkast - Forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem, Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v."

Tiden er ikke til med USA - med Donald Trump som president - at indgå særaftaler vedr. militære forhold. Derfor må Forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem, Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. stoppes, eller udskydes.

Begivenheder siden Trumps udtalelser om eventuelt at anvende militær magt til at besætte/besidde Grønland gør, at det ikke er hensigtsmæssigt at tillade amerikanske styrker på dansk jord, inklusiv angivne væsentlige suverænitetssafgivelser.

Jeg vil pege på, at det for Danmarks vedkommende er vedtaget - og i overensstemmelse med FN Traktaten - at IKKE have atomvåben på dansk jord. §14 i forslaget angiver at USA-partneren kan medbringe, oplagre og anvende hvilke som helst våben man ønsker. FN's traktat med forbud mod atomvåben trådte i kraft i januar 2021, og indtil nu har 70 lande ratificeret og 93 lande underskrevet traktaten. Danmark har underskrevet, men kræver i lovforslaget ikke garanti for, at USA-partneren IKKE må medbringe, oplagre og anvende atomvåben.

s. 10, vedr. "...parterne som anerkender, at de amerikanske styrkers tilstedeværelse bidrager til at styrke sikkerheden og stabiliteten i Danmark og regionen"., Donald Trump, kommende præsident i USA, har truet med at ville besidde Grønland, evt. ved brug af militær magtanvendelse. Dette er en trussel, man i Danmark må tage alvorligt og bogstaveligt. En sådan præ-presidentiel udtalelse kan vanskeligt kan ses som en styrkelse af Danmarks sikkerhed, tværtimod. Jeg ser for mig, at USA bruger magtanvendelse i Grønland, og samtidig har styrker i Danmark, på de 3 planlagte baser, I USA såkaldte Defence Cooperation Agreement (DCA), i Skrydstrup, Ålborg og Karup. Fra disse USA-baser vil det være nemt for udstationerede amerikanske militære tropper med våben, køretøjer, fly og andet materiel og personel at agere i Danmark, netop for at gennemtrumfe den proklamerede overtagelse af Grønland. I det perspektiv vil baserne udgøre en trussel mod sikkerheden og stabiliteten i Danmark og regionen.

Jeg protesterer derfor mod hele lovforslaget og ideen bag. Ideen har måske været opfattet som nyttig, men med Trumps udtalelser er det blot at forbedre USAs adgang til Danmark, Norden, Europa, som og springbræt til østeuropa.

Jeg protesterer mod suverænitetsafgivelse, som udtrykkes om flere forhold. Suverænitetsafgivelse kommer til udtryk bl.a.i §§ 19-21, som omhandler at USA-partneren får ret til anvendelse af radiofrekvenser, uden dansk godkendelse.

Lovforslaget bygger ikke på at være en del af NATO-samarbejdet, men ville være en bilateral aftale mellem Danmark og USA. USA som globalt set skulle have mere end 900 DCA's, som tjener USAs taktiske og strategiske interesser.

Donald Trump indsættes - efter planen - som president i USA, samme dag som er høringsfristen for dette lovforslag, 20.01.2025. Tiden er ikke til med USA at indgå særaftaler vedr. militære forhold. Derfor må Forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (hvad betyder m.v.?) stoppes, eller udskydes.

Med venlig hilsen
Marie Louise Bistrup
Margrethevej 23A
2900 Hellerup

From: Martin Larsen <martin@skolerneiboserup.dk>
Sent: 19-01-2025 20:00:42 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: SV: sagsnummer 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Klagebrev vedrørende USA's militære tilstedeværelse på dansk jord

Kære regering

Jeg skriver dette brev for at udtrykke min dybe bekymring over USA's militære tilstedeværelse i Danmark, og jeg vil gerne fremføre nogle overvejelser og argumenter, som jeg mener bør tages i betragtning, når man overvejer fremtidige aftaler om udenlandske militærbaser på dansk jord.

Jeg er grundlæggende imod krig og alle former for militær intervention, da jeg tror, at krig sjældent, hvis nogensinde, fører til noget godt. Ingen nation, uanset om de "vinder" eller "taper", går ud af en krig uden at lide store tab – både på mennesker og ressourcer.

Mit synspunkt er, at vi som nation ikke bør tillade fremmede magter at have militære installationer på dansk jord. Jeg vil gerne fremføre følgende 10 argumenter imod USA's militære tilstedeværelse i Danmark:

1. Kompromittering af vores suverænitet

Når fremmede magter får lov til at etablere militære baser i Danmark, undermineres vores suverænitet. Det kan føre til, at beslutningstagning om vores eget lands forsvar og udenrigspolitik i høj grad bliver påvirket af eksterne interesser.

2. Øget risiko for at blive involveret i udenlandske konflikter

En fremmed militær tilstedeværelse på vores jord øger risikoen for, at Danmark bliver en målskive i internationale konflikter, som vi måske ikke selv har interesse i at deltage i. Det kan føre til, at vi bliver draget ind i krige, der ikke vedrører os direkte.

3. Strid med FN's principper om ikke-indblanding i andre landes anliggender

Danmark bør være et forbillede for fred og diplomati. At tillade fremmede magter at bruge dansk territorium til militære operationer er i strid med FN's principper om ikke-indblanding i andre landes anliggender.

4. Klimamæssige konsekvenser

Militære installationer kræver store ressourcer og udleder betydelige mængder CO₂. Hvis Danmark skal nå sine klimamål, bør vi ikke understøtte aktiviteter, der øger vores klimaaftryk.

5. Økonomisk belastning

At opretholde udenlandske militære baser på dansk jord kan medføre store økonomiske omkostninger, både direkte og indirekte. Det koster penge at

bygge, vedligeholde og sikre disse baser, og i sidste ende er det de danske skatteydere, der betaler.

6. Undertrykkelse af diplomati

Militær tilstedeværelse kan føre til en forarmelse af diplomatiske løsninger på konflikter. Ved at tillade en fremmed magt at være militært til stede, risikerer vi at styrke militaristiske løsninger på problemer frem for at fremme fred og diplomati.

7. Fremmed kontrol af danske forsvarskapaciteter

Ved at have fremmede styrker på vores jord giver vi også udenlandske magter kontrol over en del af vores forsvarskapacitet. Dette kan være problematisk i tilfælde af politiske spændinger eller konflikt, hvor vi ikke selv har fuld kontrol over vores eget forsvar.

8. Menneskerettigheder

Den militære tilstedeværelse kan også føre til, at vi får en forringelse af menneskerettighederne i vores eget land, da der er rapporteret om, at militære baser fra fremmede nationer kan føre til øget overvågning og kontrol af både borgere og territorium.

9. Skadelig indflydelse på vores internationale relationer

USA's udenrigspolitik er ofte præget af aggression og indblanding i andre lande. At tillade deres militære styrker på vores jord kan skade vores forhold til andre nationer, især de lande, som er modstandere af USA's politik.

10. Skabe en farlig præcedens

Hvis vi tillader en fremmed magt som USA at have baser på dansk jord, kan det sende et signal om, at vi er villige til at acceptere endnu flere udenlandske styrker i fremtiden, hvilket kan underminere vores nationale selvbestemmelse yderligere.

Jeg opfordrer den danske regering til at overveje disse argumenter nøje og tage et skridt tilbage i forhold til USA's militære tilstedeværelse i Danmark. Vi skal arbejde hen imod et Danmark, der er en stærk, selvstændig nation, der prioriterer diplomati, fred og menneskerettigheder.

Jeg ser frem til at høre jeres overvejelser i denne sag og håber, at regeringen vil handle i overensstemmelse med de interesser og værdier, som mange danskere deler.

Med venlig hilsen,

Martin Larsen

Englerupgade 5B
4060 kirke sønderup

61313890
Martin@skolerneiboserup.dk

From: Maja Touzari J. Greenwood <MGR@ms.dk>
Sent: 22-01-2025 15:01:29 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: Oliver De Mylius <odm@ms.dk>; Tim Whyte <trw@ms.dk>
Subject: MS bemærkninger til udkast til lovforslag om forsvarssamarbejde mellem DK og USA
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til rette vedkommende,

Venligst find vedhæftet Mellempfolkeligt Samvirkes bemærkninger og anbefalinger til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og USA.

Mellempfolkeligt Samvirke fremlægger heri sine kommentarer til det foreslåede lovudkast om forsvarssamarbejdet mellem Danmark og USA. Kommentarerne sigter mod at fremhæve vores væsentligste bekymringer vedrørende lovforslagets bestemmelser om eksportkontrol samt Danmarks forpligtelser og ansvar.

Det anbefales, at Danmarks forpligtelser i forhold til FN's Våbenhandelstraktat (ATT) vedrørende eksportkontrol forbliver ufravigelige og tydeligt fremgår både i lovteksten og bemærkningerne. Desuden udtrykker Mellempfolkeligt Samvirke bekymring over, at Danmark ifølge § 14 i det foreslåede lovforslag vil fravige sit ansvar for eksportkontrol og overlade denne opgave til USA.

For spørgsmål eller yderligere drøftelser er I velkomne til at kontakte os.

Med venlig hilsen

Maja Touzari J. Greenwood
Policy Advisor | PhD

Tel: +45 7731 0151 | Mob: +45 5377 3719
Email: MGR@ms.dk | Web: www.ms.dk
Fælledvej 12 | 2200 København N

**MELLEMPFOLKELIGT
SAMVIRKE**

Til:
Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Side 1 af 1

København, 22-01-2025

Mellemfolkeligt Samvirkes bemærkninger og anbefalinger til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og USA

Mellemfolkeligt Samvirke fremlægger hermed sine kommentarer til det foreslåede lovudkast om forsvarssamarbejdet mellem Danmark og USA. Kommentarerne sigter mod at fremhæve vores væsentligste bekymringer vedrørende lovforslagets bestemmelser om eksportkontrol samt Danmarks forpligtelser og ansvar. Desuden anbefales det, at Danmarks forpligtelser i forhold til FN's Våbenhandelstraktat (ATT) vedrørende eksportkontrol forbliver ufravigelige og tydeligt fremgår både i lovteksten og bemærkningerne.

Mellemfolkeligt Samvirke udtrykker bekymring over, at Danmark ifølge § 14 i det foreslåede lovforslag vil fravige sit ansvar for eksportkontrol og overlade denne opgave til USA. Dette gælder, når våben eller andet materiel omfattet af våbenlovgivningen udføres fra dansk territorium. Ifølge lovforslagets tekst (side 3) står der i § 14:

"Amerikanske leverandører og danske leverandører kan i overensstemmelse med forsvarssamarbejdsaftalen til brug for de amerikanske styrker indføre, besidde, bære, transportere og udføre genstande omfattet af lov om våben og eksplosivstoffer m.v. og genstande omfattet af lov om knive og blankvåben m.v. uden en særlig tilladelse. Stk. 2. Justitsministeren kan efter aftale med forsvarsministeren fastsætte nærmere regler til gennemførelse af forsvarssamarbejdsaftalens artikel 4 og 18."

Yderligere bemærkes det i lovforslagets bemærkninger (side 161), at når udenlandske styrker udfører våben og militært materiel fra Danmark som en del af deres tjeneste, er det praksis, at Danmark ikke udfører eksportkontrol, hvis ejerskabet overgår til en anden stat efter udførelsen. Det anføres, at ansvaret for eksportkontrol i sådanne tilfælde ligger hos den udenlandske stat, hvilket indebærer, at Danmark ikke nødvendigvis sikrer, at eksporten er i overensstemmelse med internationale forpligtelser og ATT.

Mellemfolkeligt Samvirke understreger, at denne praksis skaber betydelige problemer, især fordi USA, som Danmark indgår aftalen med, ikke har ratificeret ATT. Dette kan føre til eksport, som potentielt medvirker til krænkelse af menneskerettighederne, hvilket strider mod ATT's formål om at forhindre sådanne situationer. Traktaten, som Danmark har ratificeret, kræver en grundig vurdering af risikoen for, at våbeneksport kan føre til alvorlige krænkelse af menneskerettighederne.

Lovforslagets nuværende udformning kan også være i konflikt med EU's fælles holdning og principperne i ATT, hvor det understreges, at stater har et ansvar for at regulere international våbenhandel og opretholde nationale kontrolsystemer. Danmark bør derfor, ifølge Mellemfolkeligt Samvirke, ikke opgive sin kontrol over våben og materiel, der transporteres gennem landet, selv hvis ejerskabet overgår til en anden stat.

Mellemfolkeligt Samvirke anbefaler derfor, at §14 fjernes eller ændres, så det klart fremgår, at Danmark har en forpligtelse til at sikre eksportkontrol over våben og våbendele, der udføres fra dansk territorium, uanset ejerskabet ved både indførelse og udførsel.

From: Michael Johnson <m.johnson@live.dk>
Sent: 15-01-2025 17:35:17 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar. sagsnummer 2024/009897.
Categories: Christina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Høringssvar. sagsnummer 2024/009897.

Hvis USA igen vil i krig, kan de gøre det hjemme hos dem selv.

USAs baser i Europa vil kun øge risikoen for endnu en krig i Europa.

Derfor et meget klart NEJ til baser fra USA i Danmark.

Hilsen

Michael Johnson

From: Nanna Kagan <nannakagan@yahoo.dk>
Sent: 18-01-2025 10:21:41 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Sagsnummer 2024/009897
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Vi, undertegnede, er meget i mod fremmede baser, deriblandt USA, overhovedet på dansk territorium.

Vh. Nanna Kagan og Flemming Kramer

[Sendt fra Yahoo Mail til iPhone](#)

From: Henning Salling Olesen <hso@ruc.dk>
Sent: 20-01-2025 09:01:14 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar vedr 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Hermed fremsendes høringssvar vedr baseaftalen, sagsnummer 2024/009897.

For Nej til Oprustning – Ja til Bæredygtig Udvikling

Henning Salling Olesen
Professor, dr.hc.
ROSKILDE UNIVERSITY
Editor: Eur J f Research in the Education and Learning of Adults (RELA)

Postbox 260, DK-4000 Roskilde
Tel +45-29634553
www.ruc.dk/~hso
www.rela.ep.liu.se
<https://orcid.org/0000-0002-0984-9057>

Høringsvar om DCA-aftalen med USA vedrørende amerikanske baser på tre jyske flyvestationer

Afgivet af 'Nej til Oprustning – Ja til Bæredygtig Sikkerhedspolitik' d. 20. januar 2025

Vi finder det stærkt problematisk, at regeringen reelt intet har gjort for at fremme en demokratisk debat om aftalen, som blev underskrevet i Washington lige før jul i 2023 og først offentliggjort herefter.

Men heller ikke siden er der gjort noget for at inddrage befolkningen i debat om denne aftale, der indebærer et alvorligt opgør med årtiers dansk sikkerhedspolitik. Nu er den sendt til høring, men her har man undgået at inddrage organisationer, som kunne tænkes at have en kritisk holdning til aftalen, herunder vores. Vi vil alligevel her indsende vores kommentarer.

Aftalen foregiver at styrke Danmarks sikkerhed. Men dens reelle og faktiske virkning vil være den modsatte. Med amerikanske baser på dansk territorium risikerer vi at blive involveret i krige, som USA finder det nødvendigt at engagere sig i.

Den tiltrædende præsident Trumps udtalelser om, at han ikke vil udelukke at bruge militær magt mod Danmark for at tiltvinge sig kontrol med Grønland, har blot sat sagen på spidsen. Velkommen til amerikanske tropper og fly i Jylland. Men selv med en mere tilregnelig amerikansk præsident er der risiko for, at Danmark bliver inddraget i krige, vi ikke har interesse i at være med i.

I den forbindelse er det en vigtig detalje, at aftalen er uopsigelig i 10 år. I denne periode kan Danmark altså ikke slippe ud af aftalen, hvis USA modsætter sig det.

Et andet meget alvorligt element er, at aftalen ikke giver sikkerhed for, at amerikanske fly på de jyske flyvestationer ikke medbringer atomvåben. Der står, at "intet i denne aftale ændrer dansk politik i forhold til oplagring og deployering af atomvåben på dansk territorium". Men det fremgår *ikke*, om USA agter at respektere den danske politik om ikke at tillade atomvåben i fredstid.

Det er velkendt, at USA generelt afviser at oplyse, om dets fly, skibe og køretøjer medbringer atomvåben. Aftalens artikel 11 indeholder en afgørende sætning herom :

"Der kan ikke ske ombordstigning eller inspektion af sådanne (altså amerikanske) luftfartøjer, skibe og køretøjer uden USA's samtykke". Det vil altså ikke være muligt for danske myndigheder i praksis at kontrollere, om der faktisk medbringes atomvåben.

Dette er en kendsgerning, som USA's fjender selvfølgelig også er opmærksomme på, og det vil indebære øget sårbarhed og risiko for Danmark snarere end øget sikkerhed.

Aftalen indeholder andre problematiske elementer. Vi har her påpeget de alvorligste. I realiteten er der med aftalen tale om en indskrænkning af dansk suverænitet, herunder at amerikanske soldater i Danmark vil være under amerikansk jurisdiktion (domsmyndighed).

På den baggrund vil vi anbefale Folketingets partier ikke at vedtage lovforslaget og i stedet igangsætte en proces hen imod annullering af aftalen.

Venlig hilsen

Steen Folke, Susanne Possing og Henning Salling Olesen

Talspersoner, Nej til Oprustning – Ja til Bæredygtig Sikkerhedspolitik

From: Palle Bendsen <pnb@ydun.net>
Sent: 20-01-2025 23:48:15 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: HØRINGSSVAR til Forslag til Lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v., Sagsnummer 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet

Jeg sender her mine bemærkninger til Forslag til Lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.,

Sagsnummer 2024/009897

Med venlig hilsen

Palle Bendsen

--

Palle Bendsen
Kærmindestien 7
DK-3390 Hundested
Denmark

mob.: (+45) 30 13 76 95

pnb@ydun.net

palle@noah.dk

palle.bendsen@gmail.com

NOAH Friends of the Earth Denmark <https://noah.dk> <https://noah.dk/ccs>

Forbyd Atomvåben - ICAN i Danmark <https://www.atomvaabenforbud.nu/>

Palle Bendsen
Kærmindestien 7
3390 Hundested
Tlf. 30 13 76 95
pnb@ydun.net

Til Forsvarsministeriet

fmn@fmn.dk

cc jhb@fmn.dk

Hundested, den 20. januar 2025

HØRINGSSVAR til

[Forslag til Lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.](#)

Sagsnummer 2024/009897

Mine bemærkninger falder i to grupper:

- A. Bemærkninger af overordnet, politisk karakter.**
- B. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.**

Indledning

Mine bemærkninger til lovforslaget er skrevet efter den pressekonference, som den tiltrædende amerikanske præsident afholdt for nylig, hvor han på foranledning af et spørgsmål fra en journalist udtalte, at han hverken ville udelukke økonomiske repressalier eller militært indgreb, hvis USA ikke kunne få kontrol over Grønland (og Panamakanalen). Det sætter det nærværende lovforslag i et nyt lys. Den belysning vil jeg gøre brug af undervejs, selvom det måske ikke er helt fair over for teksten. Men mit syn på den bilaterale aftale om USA's adgang til danske militære faciliteter i fredstid er kun blevet skærpet af den nye situation.

Man kan spørge, om den danske regerings beredvillighed til at imødekomme USA's ønske om en bilateral baseaftale (DCA) ville se anderledes ud, hvis det blev præsenteret i dag og ikke i 2021 eller 2022?

Men nu står sagerne, hvor de står, og spørgsmålet er så, hvordan Danmark kan spille de kort, der er tilbage på hånden.

Som ikke-jurist er det svært at gennemskue, hvilke muligheder § 30, især stk. 1, giver Danmark for at undgå at komme længere ind i beslutnings-rusen.

- Jeg opfordrer Folketinget til ikke at vedtage det foreliggende lovforslag og indlede en proces, der kan føre til en hurtig annullering af DCA-aftalen.

A. Bemærkninger af overordnet, politisk karakter.

I de almindelige bemærkninger til lovforslaget står i indledningen (s. 37)

“Det er regeringens holdning, at Danmarks deltagelse i internationale samarbejdsaftaler og -programmer på forsvarsområdet er afgørende for Danmarks, Nordens og Europas sikkerhed og tryghed. Et tæt sikkerhedssamarbejde med USA i NATO samt et stærkt bilateralt forhold er i den forbindelse helt centralt.”

Det første punktum i dette afsnit udtrykker vel de forsvarspolitiske flertals grundholdninger gennem mange årtier. At indgå i et eksklusivt, bilateralt forhold til USA ser derimod for mig ud som et nybrud, der ikke mindst i den nye belysning forekommer temmelig risikabelt - for Danmark altså.

Fordelen er helt på USA's side, hvilket også afspejles både i forsvarssamarbejdsaftalen (Defence Cooperation Agreement, herefter DCA) (bilag 1) og i nærværende lovforslag.

Supermagten USA kan langt lettere få sin vilje med bilaterale aftaler med småstater. NATO er i princippet en konsensus-organisation, og det har sine fordele, også for USA. Ingen er dog i tvivl om, hvem der bestemmer, men de bilaterale aftaler giver supermagten et nyt lag af fordele.

USA's baseimperium

USA havde over 750 baser uden for sit eget territorium i 2021 [1]. Med de bilaterale aftaler med Finland, Sverige, Norge og Danmark bliver der nu lagt 47 nye baser til.

Ser man på et verdenskort med alle disse baser, er det tydeligt, at Rusland er omringet. Den bufferzone, som USSR havde med de østeuropæiske Warszawa-pagtlande er for længst væk, og NATO er udvidet til klos op ad Rusland. Det er ikke klogt, selvom det er meget forståeligt, at de baltiske lande m.fl. har ønsket at være med i NATO. Det havde været klogere at følge Oluf Palme kommissionens filosofi: "... nationer og befolkninger kan kun føle sig sikre, når deres modparter føler sig sikre."

Militær og klima

Truslen om fortsatte katastrofale klimaforandringer overskygger i mine øjne de militære trusler, som Danmark/Europa hævdes at stå overfor. Militære udledninger af CO2 indberettes ikke til UNFCCC, som resultat af et krav fra USA i 1997, da Kyoto-Protokollen blev forhandlet. Men atmosfæren tæller dem. Verdens samlede militær skønnes at udlede mere end lande som Rusland og Japan, og kun overgået af Kina, USA og Indien. [2]

Med DCA er Danmark med til at forøge det i forvejen uansvarligt store klimaaftryk fra de globale militærapparater. Den stadige oprustning er udtryk for en "konflikt-analfabetisme", der kun har død og ødelæggelse i sit spor. Der er andre veje til sikkerhed end oprustning.

Suverænitetsafgivelse

DCA Artikel 12,1: "Danmark gør derfor, på USA's anmodning og som følge af den fælles forsvarsforpligtelse, brug af sin suveræne ret til at frafalde fortrinsretten til at udøve strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af de amerikanske styrker i overensstemmelse med NATO SOFA

artikel VII, stk. 3, litra (c).” Formuleringen er retorisk elegant, idet Danmark bruger ‘sin suveræne ret’ til at afgive suveræniteten. Men man mærker hensigten og bliver forstemt.

Under den kolde krig var sikkerhedssituationen betydeligt mere anspændt, alligevel gik Danmark ikke så langt som at tillade andre lande at have baser på (syd)dansk jord. Med Grønland var det som bekendt en anden sag.

B. Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, herunder bilag 1 (DCA).

Lovforslaget er i sig selv ganske kortfattet, og der er kun substans i de første 14 paragraffer, der handler mest om undtagelser fra dansk lovgivning, mens de sidste 10 er konsekvensrettelser i forhold til eksisterende lovgivning.

Lovforslaget er konsekvent til fordel for USA og til ulempe for danske borgere (skatteydere og lønmodtagere).

§ 3. “Forvolder medlemmer af de amerikanske styrker under udøvelsen af tjenstlige pligter i Danmark skader, som efter dansk ret medfører erstatningspligt, udbetaler forsvarsministeren erstatningen. Forsvarsministeren udbetaler tilsvarende krav på pengebeløb, der følger af administrative sanktioner, som medlemmer af de amerikanske styrker er blevet pålagt som led i udøvelsen af tjenstlige pligter i Danmark.”

§ 11. Lønmodtageres rettigheder og pligter sættes ud af kraft.

§ 12 åbner for at fravige “regler på bygge-, plan- natur- og miljøområdet i det omfang, det er nødvendigt for amerikanske styrkers opgavevaretagelse i Danmark efter forsvarssamarbejdsaftalen”

§ 13. “Databeskyttelsesloven gælder ikke for aktiviteter omfattet af forsvarssamarbejdsaftalen.”

§ 14. Både amerikanske og danske leverandører får væsentlige undtagelser fra våbenlovens bestemmelser.

§ 16. Arbejdsmiljøloven sættes ud af kraft.

(Mine understregninger).

Disse undtagelser fra dansk lovgivning finder jeg provokerende. De økonomiske privilegier er måske ikke ret store i sammenligning med forsvarrets økonomi, og undtagelserne fra våbenloven etc. blegner selvfølgelig i forhold til de meget store våben, der vil blive placeret på dansk territorium.

- Bestemmelserne signalerer kun underdanighed i forhold til supermagten.
- Forsvarssamarbejdet giver ikke Danmark større sikkerhed og bidrager ikke til en fredeligere verden.

Forsvarssamarbejdsaftalen, DCA

Artikel 1,2 i DCA 1 forsikrer om, at aktiviteter iflg. aftalen “udføres med fuld respekt for Danmarks suverænitæt, grundlov og forfatningsmæssige sædvane, lovgivning samt folkeretlige forpligtelser,”

herunder i forhold til oplagring af visse våbentyper på dansk territorium. Intet i denne aftale ændrer dansk politik i forhold til oplagring eller deployering af atomvåben på dansk territorium.”

Det er formuleringer, der virker betryggende. Men med et tilpas langt og bredt historisk tilbageblik kan vi alligevel ikke føle os trygge. USA har aldrig villet oplyse, om deres flådefartøjer og fly havde atomvåben om bord, når de anløb allierede havne og landede på allierede landingsbaner. Grønlands og Danmarks erfaringer med USA har også været blakkede mht. kernevåben (Thuleulykken i 1968) og de hemmelige amerikanske projekter Camp Century og Project Iceworm.

Artikel 3,3 i DCA lyder: “Efter anmodning skal Danmark i rimeligt omfang bestræbe sig på at facilitere midlertidig, vederlagsfri adgang til og brug af privat og offentlig ejendom og anlæg (herunder veje, havne og flyvepladser), som ikke er omfattet af de aftalte anlæg og områder.” (Vores understregning)

Det er igen svært at forstå, at de amerikanske styrker skal have vederlagsfri adgang til privat ejendom, og at staten skal ‘facilitere’ denne adgang. DCA er fuld af den slags økonomiske fordele for USA.

- Med de nylige trusler fra USA’s nye præsident, inviterer DCA så en ‘femte kolonne’ ind?
- Hvis USA træder ud af NATO, hvordan vil DCA så tage sig ud?

§ 25 i lovforslaget er en gammel kending: Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Den paragraf tager sig anderledes ud, end da lovforslaget blev sendt i høring lillejuleaftensdag.

Med venlig hilsen

Palle Bendsen

[1] David Vine, <https://www.davidvine.net/bases.html>

[2] Queen Mary University of London
[https://www.qmul.ac.uk/sbm/media/sbm/documents/Confronting-military-greenhouse-gas-emissions,-Neimark-et-el,-Interactive-policy-brief-\(2024\)-%5bDigital%5d.pdf](https://www.qmul.ac.uk/sbm/media/sbm/documents/Confronting-military-greenhouse-gas-emissions,-Neimark-et-el,-Interactive-policy-brief-(2024)-%5bDigital%5d.pdf)

From: Per Feldballe Eriksen <per.f.eriksen@mail.dk>
Sent: 17-01-2025 17:16:56 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: sagsnummer 2024/009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Hej

Vi skal under ingen omstændigheder have udenlandske tropper på dansk jord hverken amerikanske eller andre tropper, og hverken med eller uden atomvåben.

Det vil jo nærmest, i tilfælde af krig, være en direkte opfordring til "fjenden" (underforstået Rusland) om at bombe København og andre byer i Danmark.

M.v.h.

Per og Erna Eriksen

Jonas Lies Vej 12, 1. sal

2860 Søborg

--

Denne mail er blevet tjekket for vira af Avast-antivirussoftware.

www.avast.com

From: 'Sekretariat@VestreLandsret.dk' <Sekretariat@VestreLandsret.dk>
Sent: 20-01-2025 13:05:14 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: 'Domstolsstyrelsen' <post@domstolsstyrelsen.dk>; 'Praesident@Oestrelandsret.dk' <Praesident@Oestrelandsret.dk>; Anders Raagaard <AndersRaagaard@VestreLandsret.dk>; Carsten Kristian Vollmer <CarstenKristianVollmer@Oestrelandsret.dk>; Christian Schou <chri@domstol.dk>; Helle Fløystrup <HELFL@domstol.dk>; Henrik Gjørup <HEG@domstol.dk>; Karen Thegen <KATH@domstol.dk>; Laila Nitschke <lanit@domstol.dk>; Malene Urup <MAUR@domstol.dk>; Martin Møller-Heuer <MARH@domstol.dk>; Mette Fuglsang Mortensen <MEMO@domstol.dk>; Mette Lyster Knudsen <MetteLysterKnudsen@Oestrelandsret.dk>; Nikolaj Aarø-Hansen <NAH@domstol.dk>; Peter Ulrik Urskov <PEU@domstol.dk>; Rikke Holler <RIHO@domstol.dk>; Steen Friis Nielsen <SFN@domstol.dk>; Trine Poulsen <Tripo@domstol.dk>
Subject: Høringssvar fra Vestre Landsret - lovforslag om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. - ønsker ikke at udtale sig

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Med venlig hilsen

Lars B Olesen
Kontorfuldmægtig

Vestre Landsret
Sekretariatet
Asmildklostervej 21
8800 Viborg.
Tlf.: + 45 99 68 80 00
www.VestreLandsret.dk

Vestre Landsret Præsidenten

Forsvarsministeriet
Lovgivning
Holmens Kanal 9
1060 København K

20. januar 2025

Sendt pr. mail til fmn@fmn.dk og jhb@fmn.dk

J.nr.: 25/00532-2

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Forsvarsministeriet har ved brev af 23. december 2024 (sagsnr. 2024/009895) anmodet om eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Jens Røn

From: 'Praesident@OestreLandsret.dk' <Praesident@OestreLandsret.dk>
Sent: 17-01-2025 10:47:26 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: 'Sekretariat@VestreLandsret.dk' <Sekretariat@VestreLandsret.dk>
Subject: Høringsvar fra Østre Landsret (ønsker ikke udtale sig) - Høring over lovudkast om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (2024-009895) FRIST 20. JANUAR 2025
Categories: Christina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Med venlig hilsen

Dorte Hansen
chefsekretær
Direkte: + 45 99 68 62 15

Østre Landsret
Præsidentsekretariatet
Østre Landsrets Plads 1
2150 Nordhavn
Tlf.: + 45 99 68 62 00
www.OestreLandsret.dk

Østre Landsret
Præsidenten

Forsvarsministeriet

15. januar 2025

Sendt til: fmn@fmn.dk og jhb@fmn.dk

J.nr.: 25/01342-2

Sagsbehandler: Dorte Hansen

Forsvarsministeriet har ved brev af 23. december 2024 (sagsnr. 2024/009895) anmodet om eventuelle bemærkninger til lovudkast om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

From: Sekretær <sekretaer.retspolitik@gmail.com>
Sent: 19-01-2025 19:12:11 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JBH Holm, Jon Bach <JBH@1net.fmn.dk>
Subject: Sagsnr. 2024/009897 - Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til rette vedkommende,

Vedhæftet er Retspolitisk Forenings høringssvar til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og USA.

Med venlig hilsen
Julie Blom Christensen

Sekretær og bestyrelsesmedlem

Retspolitisk Forening
www.retspolitik.dk

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Til Justitsministeriet

Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Modtaget ved høringsbrev af 23. December 2024 - med svarfrist 20. Januar 2025

Svar fremsendt pr. mail til fmn@fmn.dk med kopi til jbh@fmn.dk.

Sagsnr. 2024/009897.

RPFs overordnede opgave er at virke for borgernes retssikkerhed samt sociale og demokratiske rettigheder med særlig vægt på at bedre svagere stilledes retlige situation. Vor aktive deltagelse i høringsprocessen på det udenrigs- og sikkerhedspolitiske område, hvor der jo generelt set forekommer ganske få høringer, har hidtil fokuseret på spørgsmål om afgivelse af dansk suverænitet i henhold til grundlovens § 20.

Nærværende høring udspringer af en aftale mellem Danmark og USA om stationering af amerikanske tropper og militært udstyr i baser på dansk territorium, som RPF ikke været foranlediget til at forholde sig til, herunder om, hvorvidt sådan stationering var tilrådelig ud fra vurderinger af, om arrangementet måtte antages at gavne international fred og undgåelse af væbnede og andre konflikter. Alt i alt er det vores klare opfattelse, at der her er tale om en sådan overdragelse af dansk suverænitet, herunder straffemyndighed, at RPF ønsker at forholde sig til spørgsmålet. I modsætning til tidligere tilfælde i den gældende grundlovs funktionstid er der jo i øvrigt her tale om suverænitetsafgivelse til et andet land og ikke til en mellemstatslig organisation som omhandlet i § 20.

I den udsendte tekst står der på side 44 ff.:

Forsvarssamarbejdsaftalens artikel 12 om strafferetlig jurisdiktion fastsætter bl.a., at Danmark frafalder fortrinsretten til at udøve strafferetlig jurisdiktion over medlemmer af de amerikanske styrker for ikke tjenstlige lovovertrædelser på dansk territorium i overensstemmelse med NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra c. De danske myndigheder kan dog i konkrete tilfælde af særlig vigtighed for Danmark vælge at tilbagekalde frafaldelsen ved afgivelse af en skriftlig erklæring over for de kompetente amerikanske militære myndigheder. De amerikanske militære myndigheder skal hurtigst praktisk muligt underrette de danske myndigheder om enhver sag, der er omfattet af artikel 12, stk. 1, bortset fra ved mindre lovovertrædelser.

.....

En attestering fra de relevante amerikanske militære myndigheder på dansk territorium om, at en handling eller undladelse foretaget af et medlem af de amerikanske styrker er begået under udøvelsen af tjenstlige pligter i henhold til NATO SOFA artikel VII, stk. 3, litra a, nr. ii, udgør et endeligt bevis herfor.

Ordningen, der her foreslås indført, går altså ud på, at kompetencen til at placere evt. ansvar, herunder også strafferetligt, hos udsendt amerikansk militært personel mv. for handlinger, såvel tjenstlige som ikke-tjenstlige, udført eller undladt i Danmark i princippet ikke tilkommer danske myndigheder, men amerikanske.

Vi vurderer, at den forudsete ordning alt i alt vil skabe utryghed, usikkerhed og forvirring hos borgerne, herunder i forhold til dansk myndighedsudøvelse og til, hvad der er gældende ret og praksis her i landet.

Fornemmelsen af utryghed befæstes af bestemmelsen i forslagets § 13 om, at databeskyttelsesloven ikke gælder for aktiviteter omfattet af forsvarssamarbejdsaftalen, og af bestemmelsen i § 14 om, at amerikanske leverandører og danske leverandører i overensstemmelse med forsvarssamarbejdsaftalen til brug for de amerikanske styrker kan indføre, besidde, bære, transportere og udføre genstande omfattet af lov om våben og eksplosivstoffer m.v. og genstande omfattet af lov om knive og blankvåben m.v. uden en særlig tilladelse.

Alt i alt efterlades befolkningen i uvished og manglende forudsigelighed i et omfang, der ikke hører hjemme i en demokratisk retsstat. Det har i øvrigt næppe undgået nogens opmærksomhed, hvorledes den allerseneste tids udmeldinger fra USA's kommende præsident har skabt røre om forholdet til Danmark. Hvorledes det på længere sigt, herunder også udover den kommende 4-års præsidentperiode, præcist vil udvikle sig, forekommer noget uvist. Men det er svært helt at se bort fra den labilitet, det giver ved vurderingen af det emne, som her er i høring.

Bjørn Elmquist
medlem af RPF's høringspanel

From: Louise Solgård Hvas <loshv@rodekors.dk>
Sent: 20-01-2025 17:35:54 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (Sagsnummer 2024/009897)

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til rette vedkommende

Røde Kors vedhæfter hermed vores høringssvar til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (Sagsnummer 2024/009897).

Venlig hilsen

Louise Solgård Hvas
Public Affairs konsulent
Kommunikation og Fortaler
Mob +45 2310 1934
loshv@rodekors.dk

Røde Kors
Blegdamsvej 27
2100 København Ø
Tlf. 3525 9200
Danmark
rodekors.dk

NOTAT

20. januar 2025

Til:
Forsvarsministeriet
fmn@fmn.dk
jhb@fmn.dk

Fra:
Røde Kors

Vedr. Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. (Sagsnummer 2024/009897)

Røde Kors har med interesse læst udkastet til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v., og takker for muligheden for at afgive bemærkninger hertil.

Røde Kors har bemærkninger til den foreslåede indførelse af § 14 i Lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.; de foreslåede ændringer til Lov om våben og eksplosivstoffer § 8, stk. 1 og 2; samt til Bemærkningerne til Lovforslagets afsnit 3.2 om udførelsen af våben m.v. af militære styrker og militært personale.

Undtagelse i henhold til artikel 2.3 i FN's våbenhandelstraktat

Røde Kors bemærker, at det i 'Bemærkningerne til lovforslaget' konkluderes, at: "Det afgørende i disse situationer er således – i overensstemmelse med våbenhandelstraktaten – hvornår ejerskabet til det pågældende materiel overgår" (s. 88-89) samt "Det bør være ejerskabet på tidspunktet for udførelsen, der er afgørende for, om der skal gælde et krav om eksportkontrol efter våbenloven, medmindre den udførende styrke på tidspunktet for udførelsen er vidende om, at ejerskabet skal overdrages til en bestemt tredje stat, eller dette er formålet med udførelsen" (s. 91).

Røde Kors bemærker, at der er to 'kumulative faktorer', der er afgørende i vurderingen af om et krav om eksportkontrol gør sig gældende. Ud over ejerskab kræver våbenhandelstraktatens artikel 2.3, at det pågældende udstyr er *til eget brug*. Derfor er det ikke afgørende, om der på eksporttidspunktet er kendskab til, om ejerskabet vil blive overført til et bestemt tredje land, eller om ejerforholdet vil blive overført i det hele taget. Undtagelsen i artikel 2.3 gælder kun, hvis den pågældende stat kan påvise, at udstyret er til eget brug.

Den beskrevne sag om F35-overførsler (se også *Orientering om F-35-reservedelslageret i Skrydstrup, Forsvarsministeren, Sagsnr. 2024/005930*) involverer flere deltagende stater som potentielle brugere af reservedelene. Det ville ikke være muligt generelt at fastslå, at udstyret fortsat ville blive brugt af den stat, der ejer det.

Det er således Røde Kors' vurdering, at undtagelsen i artikel 2.3 ikke gælder, når der på eksporttidspunktet er en rimelig sandsynlighed for, at udstyret vil blive brugt af en anden part end af ejerstaten, også selvom udstyret fortsat er i statens ejerskab på leveringsdestinationen.

Dele og komponenter i henhold til artikel 4 i FN's våbenhandelstraktat

Selv om Røde Kors ikke har kendskab til alle detaljer i de i *Bemærkningerne til lovforslagets* nævnte dele og komponenter til at afgøre, om en given eksport er omfattet af artikel 4 i våbenhandelstraktaten, ønsker vi at gøre opmærksom på *The common military list of the European Union*, som henviser til *'equipment, related equipment, and components, as follows, specially designed or modified for military use'*, og som dermed bør vejlede afgørelsen.

Opsummerende er det Røde Kors' vurdering, at hvis lovforslagets § 14 og de foreslåede ændringer til § 8 af Lov om våben og eksplosiver gennemføres, vil det give anledning til væsentlige bekymringer om Danmarks overholdelse af forpligtelserne under FN's våbenhandelstraktat.

Røde Kors står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående.

Venlig hilsen

Anders Ladekarl

Generalsekretær
Røde Kors

From: Malene Welin <MWA@domstol.dk>
Sent: 17-01-2025 13:03:50 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; 'Domstolsstyrelsen' <post@domstolsstyrelsen.dk>; Alex Elisiussen <AEL@domstol.dk>; Anders Herping Nielsen <AHE@domstol.dk>; Betina Heldmann <BJH@domstol.dk>; Carsten Kristian Vollmer <CarstenKristianVollmer@OestreLandsret.dk>; Christian Lundblad <CHL@domstol.dk>; Christian Schou <chri@domstol.dk>; Elisabet Michelsen <ELMI@domstol.dk>; Helle Fløystrup <HELFL@domstol.dk>; Henning Larsen <HLA@domstol.dk>; Henrik Engell Rhod <HER@domstol.dk>; Henrik Gjørup <HEG@domstol.dk>; Henrik Johnsen <HJ@domstol.dk>; Jens Røn <JensRon@VestreLandsret.dk>; Jes Kjølbø Brems <KJB@domstol.dk>; Jørgen Lougart <JLO@domstol.dk>; Karen Thegen <KATH@domstol.dk>; Laila Nitschke <lanit@domstol.dk>; Mads Bundgaard Larsen <MadsBundgaardLarsen@Shret.dk>; Malene Urup <MAUR@domstol.dk>; Martin Møller-Heuer <MARH@domstol.dk>; Mette Fuglsang Mortensen <MEMO@domstol.dk>; Peter Ulrik Urskov <PEU@domstol.dk>; Rasmus Damm <RAD@domstol.dk>; Rikke Holler <RIHO@domstol.dk>; Steen Friis Nielsen <SFN@domstol.dk>; Susanne Skotte Wied <WIED@domstol.dk>; Trine Poulsen <Tripo@domstol.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar - J.nr. 2024/009895 - Ønsker ikke at udtale sig
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Med venlig hilsen

Malene Welin
kontorfuldmægtig
Direkte: 99687015
mwa@domstol.dk

Københavns Byret
administrationsafdelingen
Domhuset, Nytorv
1450 København K.
Tlf.: 9968 7015
www.kobenhavnsbyret.dk

Forsvarsministeriet

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
adm.kbh@domstol.dk
J.nr. 25/00025

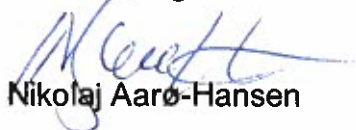
Den 17. januar 2025

Ved mail af 23. december 2024 har Forsvarsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Jeg skal i den anledning på byretspræsidenternes vegne oplyse, at byretterne ikke har bemærkninger til udkastet.

Der henvises til J.nr. 2024/009895.

Med venlig hilsen

Nikolaj Aarø-Hansen

From: Teleindustrien Post <post@teleindu.dk>
Sent: 20-01-2025 16:06:01 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: Jakob Willer <jw@teleindu.dk>
Subject: Teleindustriens bidrag til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet, Enhed for Lovgivning
FMN j.nr. 2024/009895

Vedhæftet Teleindustriens bidrag til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Med venlig hilsen

Jakob Juul
Chefkonsulent, Teleindustrien
e-mail: jhj@teleindu.dk
Mobil: 2133 3404

Fra: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>
Sendt: 23. december 2024 12:25
Til: horingshenvendelser@3f.dk; postkasse@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; dn@dn.dk; da@da.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danishshipping.dk; regioner@regioner.dk; dkuni@dkuni.dk; danva@danva.dk; dt@datatilsynet.dk; dkr@dkr.dk; info@dignity.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; fh@fho.dk; mail@finansdanmark.dk; jl@nhglaw.dk; ff@faengselsforbundet.dk; ro@fo.stm.dk; hk@hk.dk; post@hoejesteret.dk; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org; kl@kl.dk; pt@strafferetsadvokaten.dk; ro@gl.stm.dk; post@vestrelandsret.dk; post@oestrelandsret.dk; info@retspolitik.dk; info@rodekors.dk; bornholm@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk; frederiksberg@domstol.dk; glostrup@domstol.dk; Helsingor@domstol.dk; herning@domstol.dk;

hillerod@domstol.dk; hjorring@domstol.dk; holbaek@domstol.dk;
holstebro@domstol.dk; horsens@domstol.dk; kobenhavn@domstol.dk;
kolding@domstol.dk; lyngby@domstol.dk; naestved@domstol.dk;
nykobing@domstol.dk; odense@domstol.dk; randers@domstol.dk;
roskilde@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk; svendborg@domstol.dk;
viborg@domstol.dk; aalborg@domstol.dk; aarhus@domstol.dk; post@shret.dk;
Teleindustrien Post <post@teleindu.dk>

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET

Hølmens Kanal 9, DK-1060 København K

Telefon + 45 72 81 00 00

Fax + 45 72 81 03 00

E-mail: fmn@fmn.dk

www.fmn.dk

Vedhæftningen oledata.mso er fjernet da den er ikke tilladt. -4

Filtypen er ikke på listen over tilladte filtyper (FIINV2-31961 Filtyper-Ovs)

Hvis du ønsker, at filen skal kunne sendes igennem, anbefales det at ændre filtypen til én af de tilladte filtyper på listen.

F.eks. kan et .doc format ændres til .docx eller .pdf

Denne fil kan slettes.

Forsvarsministeriet
Enhed for Lovgivning
Email: fmn@fmn.dk, jhb@fmn.dk

FMN j.nr. 2024/009895

20.01.2025

Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Teleindustrien (TI) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til implementeringen af det indgåede forsvarssamarbejde mellem Danmark og USA.

Generelle bemærkninger

TI bakker op om aftalens formål om at støtte de danske og amerikanske regeringers indsats for at fremme fred og sikkerhed inden for områder af fælles interesse og om at deltage i en fælles forsvarsindsats.

TI har noteret sig, at aftalen bl.a. vedrører anvendelse af frekvenser i Danmark og foreløbig har til hensigt at give amerikanske styrker adgang til flyvestationerne i Karup, Skrydstrup og Aalborg med henblik på "besøg, træning, øvelser, manøvrer, gennemrejse, støtte og hermed forbundne aktiviteter, optankning af luftfartøjer, bunkring af skibe, landing og hjemføring af luftfartøjer, midlertidig vedligeholdelse af køretøjer, skibe og luftfartøjer, indkvartering af personel, kommunikation, samling og deployering af styrker og materiel, præpositionering af materiel, forsyninger og udstyr, bistand og samarbejdsaktiviteter i forbindelse med sikkerhed, fælles og kombinerede træningsaktiviteter, aktiviteter i forbindelse med humanitær bistand og nødhjælp, beredskabsoperationer, byggerier til understøttelse af fælles aftalte aktiviteter samt eventuelle øvrige formål, som Parterne eller deres administrative repræsentanter måtte aftale, herunder formål, som ligger inden for rammerne af Den Nordatlantiske Traktat". Det ses af de relativt omfattende mulige aktiviteter for amerikanske styrker i Danmark, at anvendelsen af frekvenser i hvert fald i de nævnte geografiske områder potentielt kan blive påvirket i længere perioder.

TI repræsenterer telebranchen bredt set. Mange af medlemmerne leverer kommunikationstjenester, som udgør det digitale fundament for helt centrale og samfundskritiske funktioner. Nogle af disse tjenester

benytter frekvenser. Det er afgørende, at det sikres ved implementeringen af forsvarssamarbejdsaftalens bestemmelser om amerikansk brug af frekvenser, at der tages størst muligt hensyn til opretholdelse af kommunikationstjenesterne i Danmark. For at kunne begrænse påvirkningen af disse samfundskritiske tjenester er der brug for grundig inddragelse af branchen og/eller telemyndigheder. TI havde derfor gerne set, at branchen var blevet inddraget i processen om indgåelse og implementering af aftalen på et tidligere tidspunkt og med bedre frist for at gennemgå udkastet til regulering. TI står til rådighed for drøftelser af justering af udkastet og ikke mindst også fremover, når amerikanske styrker måtte ytre ønske om at anvende frekvenser i Danmark. TI's medlemmer kan bidrage med detaljeret viden om den danske anvendelse af frekvenser, herunder påvirkningen af kommunikationstjenester, som er afgørende for at forstå effekten af eventuel amerikansk frekvensanvendelse.

TI ønsker at gøre opmærksom på, at der er visse kategorier af frekvenser, hvor det vil være særligt problematisk, hvis de amerikanske styrker ønsker at benytte disse. Det er primært frekvenser, der anvendes til mobilnet eller broadcast. Teleudbyderne er pålagt at løse samfundsmæssige forpligtelser, som afhænger af adgangen til at bruge de frekvensressourcer, udbyderne er blevet tildelt i frekvenstilladelser:

- Sikre, at alle kan ringe gratis til 112, jf. telelovens § 3 som udmøntet i alarmbekendtgørelsens § 3.
- Udsende offentlige advarsler til mobilbrugere (S!renen) om overhængende eller truende alvorlige nødsituationer og katastrofer til berørte slutbrugere på vegne af beredskabsaktører, jf. telelovens § 62 og udkastet til NIS2-lovs § 14.
- Prioritering af beredskabsaktørers kommunikation i beredskabs- og andre ekstraordinære situationer, jf. net- og informationssikkerhedslovens § 5.

Disse funktioner udføres ved brug af mobilenettene og stiller både krav om adgang til dækningslagene og kapacitetslagene i frekvensressourcerne, der er afsat til mobilkommunikation.

Det bemærkes i lighed hermed, at beredskabsmyndighederne anvender DR og TV2 til information i krisesituationer, og disse broadcast-frekvenser er derfor også vigtige for samfundskritiske funktioner. Ligeledes benytter beredskabet frekvenser til samfundskritiske tjenester via SINE-nettet.

Ud over disse meget kritiske funktioner er stort set alle andre sektorer i et vist omfang afhængige af, at mobilnettene er tilgængelige og fungerer som normalt. Det kan være til afvikling af betalingstjenester, identifikationstjenester eller de mange andre almindelige forretningsfunktioner og øvrig interaktion mellem mennesker, som afhænger af, at både dæknings- og kapacitetslagene i mobilnettene er tilgængelige for netejerne, som det fremgår af deres frekvenstilladelser.

TI støtter som nævnt formålet med forsvarssamarbejdsaftalen. Samtidig er det dog vigtigt, at de rettigheder, indehavere af frekvenstilladelser har opnået, beskyttes mest muligt. Ikke mindst for frekvenser, der er tildelt på baggrund af auktion eller udbud, har tilladelsesindehaverne allerede investeret meget store summer i erhvervelse af frekvenstilladelser, planlægning, etablering, drift og videreudvikling af nettene. Disse investeringer er baseret på, at de tildelte rettigheder kan benyttes fuldt ud og kun i meget begrænset omfang kan ændres eller tilbagekaldes. Med den foreslåede udvidelse af mulighederne for at ændre vilkår for frekvenstilladelser eller at tilbagekalde disse med kort frist ændres forudsætningerne for disse investeringer. TI finder det afgørende, at implementeringen af aftalen om et forsvarssamarbejde sker på en måde, så påvirkningen af tilladelsesindehavere begrænses mest muligt, og hvor det sikres, at tilladelsesindehaverne kompenseres fuldt ud for omkostninger, der er relateret til de ændrede rammevilkår. Det kan fx være tabte investeringer, øgede omkostninger til fx replanlægning af netværk og kundehåndtering samt mistet indtjening. Der bør derfor ske en tilføjelse til lovforslaget om kompensation, som ikke udelukkende er afhængig af, om der er tale om ekspropriation.

Specifikke bemærkninger

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det fremgår af bemærkningerne til udkastet til lovforslag (s. 92), at de foreslåede ændringer af frekvensloven kan medføre økonomiske konsekvenser for indehavere af frekvenstilladelser, hvis disse bliver ændret, får nye vilkår eller tilbagekaldes for at tilvejebringe frekvenser til amerikanske styrker.

TI bemærker hertil, at ændringer af vilkår eller tilbagekaldelse af tilladelser kan have meget store økonomiske og administrative konsekvenser for teleudbydere, da grundlaget for allerede lagte investeringer kan mindskes eller forsvinde, og ændringerne kan forudsætte ny planlægning af netværk og udbud af tjenester, herunder håndtering af eksisterende kunder. Såfremt det måtte være nødvendigt for amerikanske styrker at anvende frekvenser, for hvilke der er udstedt tilladelser, bør tilladelsesindehaverne kompenseres fuldt ud for disse omkostninger, tabt fortjeneste osv.

§ 19, nr. 2: Koordinering af frekvensbrug

Den foreslåede bestemmelse tilføjer et nyt stk. 6 til frekvenslovens § 6 stk. 6, som giver amerikanske styrker mulighed for at anvende frekvenser uden tilladelse i forbindelse med deres opgavevaretagelse efter forsvarssamarbejdsaftalen. Det fremgår af bemærkningerne (s. 144), at de amerikanske styrker koordinerer brugen af frekvenser med den administrative repræsentant for Danmark, med mindre dette ikke er muligt på grund af presserende operationelle forhold. I så fald underretter de amerikanske styrker hurtigst muligt den administrative repræsentant.

Det fremgår ikke af forslaget, hvem den administrative repræsentant vil være, eller om denne har adgang til frekvensteknisk viden. For at

forhindre en utilsigtet indgribende påvirkning af den danske frekvensbrug er den forudsatte koordinering af amerikanske styrkers brug af frekvenser afgørende. Digitaliseringsstyrelsens telekontor samt Center for Cybersikkerhed i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab bør som minimum inddrages i sådan en koordinering. Digitaliseringsstyrelsen vil kunne bidrage med kendskab til den generelle frekvensanvendelse i Danmark, herunder allerede afsatte frekvenser til militært brug eller eventuelle ledige frekvensressourcer, der kan kunne anvendes i stedet for påvirkning af udstedte frekvenstilladelser. Digitaliseringsstyrelsen (daværende Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur) har derudover erfaring fra anvendelsen af frekvenser under Tour de France i Danmark, som demonstrerede udfordringerne, hvis tilladelsesindehaverne ikke får præcis og tidlig kommunikation, når frekvenserne skal bruges af andre.

Center for Cybersikkerhed ville kunne bidrage vedr. hensynet til opretholdelse af kommunikationstjenester af hensyn til samfundssikkerheden. Begge hensyn bør inddrages i forbindelse med koordineringen. Teleudbyderne deltager også meget gerne i drøftelserne for at kunne bidrage med konkrete løsninger og oplysninger om den specifikke effekt af eventuel amerikansk brug af frekvenser. Udbyderne vil kunne bidrage med detaljer om den faktiske effekt på net og tjenester, herunder omfanget af påvirkning af brugere og overholdelse af forpligtelser for udbyderne, som er fastlagt af samfundshensyn, herunder adgang til 112, beredskabsinformation og prioritering af beredskabsaktørers kommunikation. TI foreslår, at en forpligtelse til at inddrage Digitaliseringsstyrelsen, Center for Cybersikkerhed og tilladelsesindehaverne i forbindelse med koordineringen tilføjes til bemærkningerne, samt at der på forhånd udarbejdes overordnede retningslinjer for, hvad det kan tillades at afskære brugen af, for at teleudbyderne kan sikre et minimums niveau af tilgængelige tjenester.

§ 19, nr. 5: Ændring af vilkår i frekvenstilladelser

Den foreslåede bestemmelse er en tilføjelse til frekvenslovens § 23, stk. 2, som vil betyde, at vilkår for frekvenstilladelser kan ændres med kortere frist end 1 år, hvis det er nødvendigt for amerikanske styrkers anvendelse af frekvenser, jf. den foreslåede ændrede § 6, stk. 6 i frekvensloven.

I bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse (s. 146) omtales den ovenfor nævnte koordinering af amerikansk frekvensbrug. TI finder koordineringen central for at myndighederne kan vurdere, hvorvidt det er nødvendigt at ændre vilkår i eksisterende tilladelser, eller om der kan anvises øvrige frekvenser eller andre tekniske løsninger. Frekvenslovens afgørelser træffes af Digitaliseringsstyrelsen. Dette sikrer tilstedeværelsen af generel frekvensteknisk viden, herunder viden om allerede udstedte tilladelser. TI foreslår, at det tilføjes i bemærkningerne, at Digitaliseringsstyrelsen skal konsultere Center for Cybersikkerhed i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, før afgørelsen træffes for at sikre, at der tages højde for evt. samfundskritisk, dansk anvendelse af frekvenser. Det bør også understreges, at tilladelsesindehaverne skal inddrages efter forvaltningslovens al-

mindelige principper, samt at denne inddragelse skal ske på så tidligt et tidspunkt som muligt for netop at afsøge alternative løsninger og forstå den praktiske betydning af en ønsket amerikansk anvendelse af frekvenser.

TI noterer sig, at det i bemærkningerne (s. 147) understreges, at vilkår skal ændres, hvis det vurderes påkrævet for at imødekomme amerikanske styrkers ønsker, og der ikke kan anvises ledige, teknisk substituerbare radiofrekvenser, som opfylder de amerikanske ønsker. TI foreslår, at det tilføjes i bemærkningerne, at den ønskede amerikanske anvendelse skal være proportionel i forhold til en eventuel påvirkning af samfundskritisk, dansk anvendelse, hvis ønsket om anvendelse af frekvenser skal imødekommes med den konsekvens, at vilkår for tilladelser ændres. Dette skal bl.a. sikre, at amerikansk frekvensanvendelse ikke påvirker muligheden for at foretage 112 alarmopkald, modtage beredskabsmeddelelser fra Sirenen via frekvenser til mobilnet eller beredskabsoplysninger på DR og TV2 via broadcast-frekvenser, medmindre dette er absolut nødvendigt for at beskytte Danmark eller danske interesser.

TI henviser i øvrigt til bemærkningerne om, at tilladelsesindehaverne bør sikres fuld compensation, hvis tilladelser ændres på baggrund af et amerikansk ønske om brug af frekvenser.

§ 19, nr. 6: Tilbagekaldelse af frekvenstilladelser

Den foreslåede bestemmelse er en tilføjelse til frekvenslovens § 24, som vil betyde, at vilkår for frekvenstilladelser kan tilbagekalde tilladelser med kortere frist end 1 år, hvis det er nødvendigt for amerikanske styrkers anvendelse af frekvenser, jf. den foreslåede ændrede § 6, stk. 6 i frekvensloven.

TI noterer sig, at det i bemærkningerne (s. 148) understreges, at tilladelser ikke skal tilbagekaldes, medmindre det vurderes påkrævet for at imødekomme amerikanske styrkers ønsker, og der ikke kan anvises ledige, teknisk substituerbare radiofrekvenser, som opfylder de amerikanske ønsker.

I lighed med det nævnte i forhold til ændring af tilladelser, finder TI, at det er centralt, at der sker en koordinering for at vurdere, hvorvidt det er nødvendigt at tilbagekalde tilladelser, eller om der kan anvises øvrige frekvenser eller andre tekniske løsninger. Ud over Digitaliseringsstyrelsens involvering i at træffe afgørelsen, foreslår TI, at det tilføjes i bemærkningerne, at Digitaliseringsstyrelsen skal konsultere Center for Cybersikkerhed i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, før afgørelsen træffes for at sikre, at der tages højde for evt. samfundskritisk, dansk anvendelse af frekvenser. Det bør også understreges, at tilladelsesindehaverne skal inddrages efter forvaltningslovens almindelige principper, samt at denne inddragelse skal ske på så tidligt et tidspunkt som muligt for netop at afsøge alternative løsninger og forstå den praktiske betydning af en ønsket amerikansk anvendelse af frekvenser.

TI foreslår, at det tilføjes i bemærkningerne, at den ønskede amerikanske anvendelse skal være proportionel i forhold til en eventuel påvirkning af samfundskritisk, dansk anvendelse, hvis ønsket om anvendelse af frekvenser skal imødekommes med den konsekvens, at tilladelser tilbagekaldes. Dette skal bl.a. sikre, at amerikansk frekvensanvendelse ikke påvirker muligheden for at foretage 112 alarmopkald, modtage beredskabsmeddelelser fra SIrenen via frekvenser til mobilnet eller beredskabsoplysninger på DR og TV2 via broadcast-frekvenser, medmindre dette er absolut nødvendigt for at beskytte Danmark eller danske interesser.

TI henviser i øvrigt til bemærkningerne om, at tilladelsesindehaverne bør sikres fuld kompensation, hvis tilladelser tilbagekaldes på baggrund af et amerikansk ønske om brug af frekvenser.

§ 19, nr. 7: Umiddelbar anvendelse pga. presserende operationelle forhold

Den foreslåede, nye bestemmelse i frekvenslovens § 32a vil give amerikanske styrker mulighed for at anvende frekvenser uden den forudgående koordinering, som er nævnt ovenfor i forhold til ændring af vilkår eller tilbagekaldelser af tilladelser. Det nævnes i bemærkningerne (s. 149), at presserende operationelle forhold fx er krise, krig samt katastrofer og andre ekstraordinære situationer i fredstid.

TI har forståelse for, at der kan være særligt presserende forhold i de nævnte situationer, men for at vurdere, om den amerikanske anvendelse af frekvenser vil medvirke til at håndtere eller forværre situationen, er det nødvendigt at have viden om, hvad de danske frekvenser anvendes til på baggrund af eksisterende tilladelser. Da adgang til mobilkommunikation, alarmopkald samt beredskabsmeddelelser og -information normalt anses for at være samfundskritisk, bør mobilnet og broadcast-tjenester som udgangspunkt ikke tillades negativt påvirket af amerikanske styrkers anvendelse af frekvenser, medmindre netop denne frekvensbrug er nødvendig og proportional i forhold til den eventuelle negative påvirkning, anvendelsen kan have på den ordinære frekvensanvendelse.

Det bemærkes, at selv en akut nedlukning af dele af netværkene kan tage flere timer at effektuere for netværksudbydere, hvis der er klare end-to-end processer på plads på forhånd. Uden forhåndskendskab til de potentielle ændringer kan denne proces blive mere vanskelig og langvarig at gennemføre.

TI henviser i øvrigt til bemærkningerne om, at tilladelsesindehaverne bør sikres fuld kompensation, hvis anvendelsen af frekvenser i medfør af udstedte tilladelser påvirkes negativt af et amerikansk ønske om brug af frekvenser.

§ 19, nr. 8: Afskæring af administrativ klageadgang

Det foreslås i udkastet til lovforslag, at afgørelser efter de foreslåede nye bestemmelser i frekvensloven ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Det fremgår af bemærkningerne (s. 150), at

dette sker, da der vil ligge en militærfaglig og ikke en tele- eller frekvensfaglig vurdering bag afgørelserne, og at vurderingen foretages som udgangspunkt af de amerikanske styrker i samarbejde med det danske forsvar.

Den nævnte ansvarsfordeling er ikke omtalt i de bestemmelser, det foreslås at indsætte i frekvensloven i øvrigt, og TI finder ikke, at der bør ændres på, hvem der har ansvaret for vurderinger i forbindelse med afgørelser efter frekvensloven. Sådanne afgørelser træffes af Digitaliseringsstyrelsen som teledmyndighed på frekvensområdet. Som nævnt er det afgørende for at sikre, at amerikansk frekvensanvendelse ikke unødvendigt eller utilsigtet påvirker samfundsvigtige kommunikationstjenester, at der anlægges en helhedsvurdering af nødvendigheden af den amerikanske anvendelse set i forhold til den potentielt negative effekt, som ændring af vilkår, tilbagekaldelse af tilladelser m.v. kan have. TI finder derfor ikke, at der udelukkende kan være tale om en militærfaglig vurdering, men at den militærfaglige vurdering kan indgå som et element i teledmyndighedens beslutning, som også bør inkludere involvering af Center for Cybersikkerhed i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab i forhold til påvirkningen af samfundskritiske funktioner samt teledmyndighedens egne tele- og frekvenstekniske kompetencer.

Det nævnes i bemærkningerne, at de amerikanske styrkers frekvensanvendelse ikke bør afvente en eventuel klage til Teleklagenævnet. TI ser ikke, at almindelig ventetid på en prøvelse af så potentielt indgribende afgørelser bør føre til afskæring af den administrative klageadgang ud over i tilfælde af de presserende operationelle forhold, der er nævnt i den foreslåede § 32a. Ved sådanne presserende operationelle forhold bør der sikres adgang til efterfølgende prøvelse.

TI står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringsvaret og besvarelse af eventuelle spørgsmål.

Med venlig hilsen

Jakob Willer
Direktør

From: Jakob Henrik Juul <jhj@teleindu.dk>
Sent: 21-01-2025 13:34:57 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>; FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Cc: Jakob Willer <jw@teleindu.dk>; Poul Noer <pno@danskerhverv.dk>
Subject: SV: Teleindustriens bidrag til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.
Categories: Mille

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Til Forsvarsministeriet, Enhed for Lovgivning
FMN j.nr. 2024/009895

I forlængelse af Teleindustriens høringsbidrag af gårs dato vedhæftes et revideret høringsbidrag til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Høringsbidraget er ligelydende med det høringsbidrag, som blev fremsendt i går, dog med den forskel, at der nu er tale om et fælles høringsbidrag fra Dansk Erhverv og Teleindustrien, således at Dansk Erhverv er inkluderet i brevhovedet og Dansk Erhverv fremgår sammen med Teleindustrien i selve brødteksten.

Med venlig hilsen

Jakob Juul
Chefkonsulent, Teleindustrien
e-mail: jhj@teleindu.dk
Mobil: 2133 3404

Fra: Teleindustrien Post
Sendt: 20. januar 2025 16:06
Til: 'Forsvarsministeriet' <fmn@fmn.dk>; 'jhb@fmn.dk' <jhb@fmn.dk>

Cc: Jakob Willer <jw@teleindu.dk>

Emne: Teleindustriens bidrag til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Til Forsvarsministeriet, Enhed for Lovgivning
FMN j.nr. 2024/009895

Vedhæftet Teleindustriens bidrag til høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Med venlig hilsen

Jakob Juul
Chefkonsulent, Teleindustrien
e-mail: jhj@teleindu.dk
Mobil: 2133 3404

Fra: Forsvarsministeriet <fmn@fmn.dk>

Sendt: 23. december 2024 12:25

Til: horingshenvendelser@3f.dk; postkasse@advokatsamfundet.dk; amnesty@amnesty.dk; dn@dn.dk; da@da.dk; hoeringssager@danskerhverv.dk; hoering@di.dk; mail@danskeadvokater.dk; info@danishshipping.dk; regioner@regioner.dk; dkuni@dkuni.dk; danva@danva.dk; dt@datatilsynet.dk; dkr@dkr.dk; info@dignity.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; fh@fho.dk; mail@finansdanmark.dk; jl@nhglaw.dk; ff@faengselsforbundet.dk; ro@fo.stm.dk; hk@hk.dk; post@hoejesteret.dk; info@humanrights.dk; info@justitia-int.org; kl@kl.dk; pt@strafferetsadvokaten.dk; ro@gl.stm.dk; post@vestrelandsret.dk; post@oestrelandsret.dk; info@retspolitik.dk; info@rodekors.dk; bornholm@domstol.dk; esbjerg@domstol.dk; frederiksberg@domstol.dk; glostrup@domstol.dk; Helsingor@domstol.dk; herning@domstol.dk; hillerod@domstol.dk; hjorring@domstol.dk; holbaek@domstol.dk; holstebro@domstol.dk; horsens@domstol.dk; kobenhavn@domstol.dk; kolding@domstol.dk; lyngby@domstol.dk; naestved@domstol.dk; nykobing@domstol.dk; odense@domstol.dk; randers@domstol.dk; roskilde@domstol.dk; sonderborg@domstol.dk; svendborg@domstol.dk; viborg@domstol.dk; aalborg@domstol.dk; aarhus@domstol.dk; post@shret.dk; Teleindustrien Post <post@teleindu.dk>

Emne: Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Se venligst vedhæftede dokumenter.

FORSVARSMINISTERIET

Holmens Kanal 9, DK-1060 København K

Telefon + 45 72 81 00 00

Fax + 45 72 81 03 00

E-mail: fmn@fmn.dk

www.fmn.dk

Forsvarsministeriet
Enhed for Lovgivning
Email: fmn@fmn.dk, jhb@fmn.dk

FMN j.nr. 2024/009895

20.01.2025

Høring over udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

Teleindustrien og Dansk Erhverv (TI/DE) takker for muligheden for at komme med bemærkninger til implementeringen af det indgåede forsvarssamarbejde mellem Danmark og USA.

Generelle bemærkninger

TI/DE bakker op om aftalens formål om at støtte de danske og amerikanske regeringers indsats for at fremme fred og sikkerhed inden for områder af fælles interesse og om at deltage i en fælles forsvarsindsats.

TI/DE har noteret sig, at aftalen bl.a. vedrører anvendelse af frekvenser i Danmark og foreløbig har til hensigt at give amerikanske styrker adgang til flyvestationerne i Karup, Skrydstrup og Aalborg med henblik på "besøg, træning, øvelser, manøvrer, gennemrejse, støtte og hermed forbundne aktiviteter, optankning af luftfartøjer, bunkring af skibe, landing og hjemføring af luftfartøjer, midlertidig vedligeholdelse af køretøjer, skibe og luftfartøjer, indkvartering af personel, kommunikation, samling og deployering af styrker og materiel, præpositionering af materiel, forsyninger og udstyr, bistand og samarbejdsaktiviteter i forbindelse med sikkerhed, fælles og kombinerede træningsaktiviteter, aktiviteter i forbindelse med humanitær bistand og nødhjælp, beredskabsoperationer, byggerier til understøttelse af fælles aftalte aktiviteter samt eventuelle øvrige formål, som Parterne eller deres administrative repræsentanter måtte aftale, herunder formål, som ligger inden for rammerne af Den Nordatlantiske Traktat". Det ses af de relativt omfattende mulige aktiviteter for amerikanske styrker i Danmark, at anvendelsen af frekvenser i hvert fald i de nævnte geografiske områder potentielt kan blive påvirket i længere perioder.

TI/DE repræsenterer telebranchen bredt set. Mange af medlemmerne leverer kommunikationstjenester, som udgør det digitale fundament for helt centrale og samfundskritiske funktioner. Nogle af disse tjenester benytter frekvenser. Det er afgørende, at det sikres ved implementeringen af forsvarssamarbejdsaftalens bestemmelser om amerikansk brug af frekvenser, at der tages størst muligt hensyn til opretholdelse af kommunikationstjenesterne i Danmark. For at kunne begrænse påvirkningen af disse samfundskritiske tjenester er der brug for grundig inddragelse af branchen og/eller telemyndigheder. TI/DE havde derfor gerne set, at branchen var blevet inddraget i processen om indgåelse og implementering af aftalen på et tidligere tidspunkt og med bedre frist for at gennemgå udkastet til regulering. TI/DE står til rådighed for drøftelser af justering af udkastet og ikke mindst også fremover, når amerikanske styrker måtte ytre ønske om at anvende frekvenser i Danmark. TI/DE's medlemmer kan bidrage med detaljeret viden om den danske anvendelse af frekvenser, herunder påvirkningen af kommunikationstjenester, som er afgørende for at forstå effekten af eventuel amerikansk frekvensanvendelse.

TI/DE ønsker at gøre opmærksom på, at der er visse kategorier af frekvenser, hvor det vil være særligt problematisk, hvis de amerikanske styrker ønsker at benytte disse. Det er primært frekvenser, der anvendes til mobilnet eller broadcast. Teleudbyderne er pålagt at løse samfundsmæssige forpligtelser, som afhænger af adgangen til at bruge de frekvensressourcer, udbyderne er blevet tildelt i frekvenstilladelser:

- Sikre, at alle kan ringe gratis til 112, jf. telelovens § 3 som udmøntet i alarmbekendtgørelsens § 3.
- Udsende offentlige advarsler til mobilbrugere (S!renen) om overhængende eller truende alvorlige nødsituationer og katastrofer til berørte slutbrugere på vegne af beredskabsaktører, jf. telelovens § 62 og udkastet til NIS2-lovs § 14.
- Prioritering af beredskabsaktørers kommunikation i beredskabs- og andre ekstraordinære situationer, jf. net- og informationssikkerhedslovens § 5.

Disse funktioner udføres ved brug af mobilenettene og stiller både krav om adgang til dækningslagene og kapacitetslagene i frekvensressourcerne, der er afsat til mobilkommunikation.

Det bemærkes i lighed hermed, at beredskabsmyndighederne anvender DR og TV2 til information i krisesituationer, og disse broadcast-frekvenser er derfor også vigtige for samfundskritiske funktioner. Ligeledes benytter beredskabet frekvenser til samfundskritiske tjenester via SINE-nettet.

Ud over disse meget kritiske funktioner er stort set alle andre sektorer i et vist omfang afhængige af, at mobilnettene er tilgængelige og fungerer som normalt. Det kan være til afvikling af betalingstjenester, identifikationstjenester eller de mange andre almindelige forretningsfunktioner og øvrig interaktion mellem mennesker, som afhænger af,

at både dæknings- og kapacitetslagene i mobilnettene er tilgængelige for netejerne, som det fremgår af deres frekvenstilladelser.

3

TI/DE støtter som nævnt formålet med forsvarssamarbejdsaftalen. Samtidig er det dog vigtigt, at de rettigheder, indehavere af frekvenstilladelser har opnået, beskyttes mest muligt. Ikke mindst for frekvenser, der er tildelt på baggrund af auktion eller udbud, har tilladelsesindehaverne allerede investeret meget store summer i erhvervelse af frekvenstilladelser, planlægning, etablering, drift og videreudvikling af nettene. Disse investeringer er baseret på, at de tildelte rettigheder kan benyttes fuldt ud og kun i meget begrænset omfang kan ændres eller tilbagekaldes. Med den foreslåede udvidelse af mulighederne for at ændre vilkår for frekvenstilladelser eller at tilbagekalde disse med kort frist ændres forudsætningerne for disse investeringer. TI/DE finder det afgørende, at implementeringen af aftalen om et forsvarssamarbejde sker på en måde, så påvirkningen af tilladelsesindehavere begrænses mest muligt, og hvor det sikres, at tilladelsesindehaverne kompenseres fuldt ud for omkostninger, der er relateret til de ændrede rammevilkår. Det kan fx være tabte investeringer, øgede omkostninger til fx replanlægning af netværk og kundefølgelse samt mistet indtjening. Der bør derfor ske en tilføjelse til lovforslaget om kompensation, som ikke udelukkende er afhængig af, om der er tale om ekspropriation.

Specifikke bemærkninger

Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Det fremgår af bemærkningerne til udkastet til lovforslag (s. 92), at de foreslåede ændringer af frekvensloven kan medføre økonomiske konsekvenser for indehavere af frekvenstilladelser, hvis disse bliver ændret, får nye vilkår eller tilbagekaldes for at tilvejebringe frekvenser til amerikanske styrker.

TI/DE bemærker hertil, at ændringer af vilkår eller tilbagekaldelse af tilladelser kan have meget store økonomiske og administrative konsekvenser for teleudbydere, da grundlaget for allerede lagte investeringer kan mindskes eller forsvinde, og ændringerne kan forudsætte ny planlægning af netværk og udbud af tjenester, herunder håndtering af eksisterende kunder. Såfremt det måtte være nødvendigt for amerikanske styrker at anvende frekvenser, for hvilke der er udstedt tilladelser, bør tilladelsesindehaverne kompenseres fuldt ud for disse omkostninger, tabt fortjeneste osv.

§ 19, nr. 2: Koordinering af frekvensbrug

Den foreslåede bestemmelse tilføjer et nyt stk. 6 til frekvenslovens § 6 stk. 6, som giver amerikanske styrker mulighed for at anvende frekvenser uden tilladelse i forbindelse med deres opgavevaretagelse efter forsvarssamarbejdsaftalen. Det fremgår af bemærkningerne (s. 144), at de amerikanske styrker koordinerer brugen af frekvenser med den administrative repræsentant for Danmark, med mindre dette ikke er muligt på grund af presserende operationelle forhold. I så fald underretter de amerikanske styrker hurtigst muligt den administrative repræsentant.

Det fremgår ikke af forslaget, hvem den administrative repræsentant vil være, eller om denne har adgang til frekvensteknisk viden. For at forhindre en utilsigtet indgribende påvirkning af den danske frekvensbrug er den forudsatte koordinering af amerikanske styrkers brug af frekvenser afgørende. Digitaliseringsstyrelsens telekontor samt Center for Cybersikkerhed i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab bør som minimum inddrages i sådan en koordinering. Digitaliseringsstyrelsen vil kunne bidrage med kendskab til den generelle frekvensanvendelse i Danmark, herunder allerede afsatte frekvenser til militært brug eller eventuelle ledige frekvensressourcer, der kan kunne anvendes i stedet for påvirkning af udstedte frekvenstilladelser. Digitaliseringsstyrelsen (daværende Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur) har derudover erfaring fra anvendelsen af frekvenser under Tour de France i Danmark, som demonstrerede udfordringerne, hvis tilladelsesindehaverne ikke får præcis og tidlig kommunikation, når frekvenserne skal bruges af andre.

Center for Cybersikkerhed ville kunne bidrage vedr. hensynet til opretholdelse af kommunikationstjenester af hensyn til samfundssikkerheden. Begge hensyn bør inddrages i forbindelse med koordineringen. Teleudbyderne deltager også meget gerne i drøftelserne for at kunne bidrage med konkrete løsninger og oplysninger om den specifikke effekt af eventuel amerikansk brug af frekvenser. Udbyderne vil kunne bidrage med detaljer om den faktiske effekt på net og tjenester, herunder omfanget af påvirkning af brugere og overholdelse af forpligtelser for udbyderne, som er fastlagt af samfundshensyn, herunder adgang til 112, beredskabsinformation og prioritering af beredskabsaktørers kommunikation. TI/DE foreslår, at en forpligtelse til at inddrage Digitaliseringsstyrelsen, Center for Cybersikkerhed og tilladelsesindehaverne i forbindelse med koordineringen tilføjes til bemærkningerne, samt at der på forhånd udarbejdes overordnede retningslinjer for, hvad det kan tillades at afskære brugen af, for at teleudbyderne kan sikre et minimums niveau af tilgængelige tjenester.

§ 19, nr. 5: Ændring af vilkår i frekvenstilladelser

Den foreslåede bestemmelse er en tilføjelse til frekvenslovens § 23, stk. 2, som vil betyde, at vilkår for frekvenstilladelser kan ændres med kortere frist end 1 år, hvis det er nødvendigt for amerikanske styrkers anvendelse af frekvenser, jf. den foreslåede ændrede § 6, stk. 6 i frekvensloven.

I bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse (s. 146) omtales den ovenfor nævnte koordinering af amerikansk frekvensbrug. TI/DE finder koordineringen central for at myndighederne kan vurdere, hvorvidt det er nødvendigt at ændre vilkår i eksisterende tilladelser, eller om der kan anvises øvrige frekvenser eller andre tekniske løsninger. Frekvenslovens afgørelser træffes af Digitaliseringsstyrelsen. Dette sikrer tilstedeværelsen af generel frekvensteknisk viden, herunder viden om allerede udstedte tilladelser. TI/DE foreslår, at det tilføjes i bemærkningerne, at Digitaliseringsstyrelsen skal konsultere Center for Cybersikkerhed i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Bered-

skab, før afgørelsen træffes for at sikre, at der tages højde for evt. samfundskritisk, dansk anvendelse af frekvenser. Det bør også understreges, at tilladelsesindehaverne skal inddrages efter forvaltningslovens almindelige principper, samt at denne inddragelse skal ske på så tidligt et tidspunkt som muligt for netop at afsøge alternative løsninger og forstå den praktiske betydning af en ønsket amerikansk anvendelse af frekvenser.

TI/DE noterer sig, at det i bemærkningerne (s. 147) understreges, at vilkår skal ændres, hvis det vurderes påkrævet for at imødekomme amerikanske styrkers ønsker, og der ikke kan anvises ledige, teknisk substituerbare radiofrekvenser, som opfylder de amerikanske ønsker. TI/DE foreslår, at det tilføjes i bemærkningerne, at den ønskede amerikanske anvendelse skal være proportionel i forhold til en eventuel påvirkning af samfundskritisk, dansk anvendelse, hvis ønsket om anvendelse af frekvenser skal imødekommes med den konsekvens, at vilkår for tilladelser ændres. Dette skal bl.a. sikre, at amerikansk frekvensanvendelse ikke påvirker muligheden for at foretage 112 alarmopkald, modtage beredskabsmeddelelser fra Sirenen via frekvenser til mobilnet eller beredskabsoplysninger på DR og TV2 via broadcast-frekvenser, medmindre dette er absolut nødvendigt for at beskytte Danmark eller danske interesser.

TI/DE henviser i øvrigt til bemærkningerne om, at tilladelsesindehaverne bør sikres fuld kompensation, hvis tilladelser ændres på baggrund af et amerikansk ønske om brug af frekvenser.

§ 19, nr. 6: Tilbagekaldelse af frekvenstilladelser

Den foreslåede bestemmelse er en tilføjelse til frekvenslovens § 24, som vil betyde, at vilkår for frekvenstilladelser kan tilbagekalde tilladelser med kortere frist end 1 år, hvis det er nødvendigt for amerikanske styrkers anvendelse af frekvenser, jf. den foreslåede ændrede § 6, stk. 6 i frekvensloven.

TI/DE noterer sig, at det i bemærkningerne (s. 148) understreges, at tilladelser ikke skal tilbagekaldes, medmindre det vurderes påkrævet for at imødekomme amerikanske styrkers ønsker, og der ikke kan anvises ledige, teknisk substituerbare radiofrekvenser, som opfylder de amerikanske ønsker.

I lighed med det nævnte i forhold til ændring af tilladelser, finder TI/DE, at det er centralt, at der sker en koordinering for at vurdere, hvorvidt det er nødvendigt at tilbagekalde tilladelser, eller om der kan anvises øvrige frekvenser eller andre tekniske løsninger. Ud over Digitaliseringsstyrelsens involvering i at træffe afgørelsen, foreslår TI/DE, at det tilføjes i bemærkningerne, at Digitaliseringsstyrelsen skal konsultere Center for Cybersikkerhed i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, før afgørelsen træffes for at sikre, at der tages højde for evt. samfundskritisk, dansk anvendelse af frekvenser. Det bør også understreges, at tilladelsesindehaverne skal inddrages efter forvaltningslovens almindelige principper, samt at denne inddragelse skal ske på så tidligt et tidspunkt som muligt for netop at afsøge al-

ternative løsninger og forstå den praktiske betydning af en ønsket amerikansk anvendelse af frekvenser.

6

TI/DE foreslår, at det tilføjes i bemærkningerne, at den ønskede amerikanske anvendelse skal være proportionel i forhold til en eventuel påvirkning af samfundskritisk, dansk anvendelse, hvis ønsket om anvendelse af frekvenser skal imødekommes med den konsekvens, at tilladelser tilbagekaldes. Dette skal bl.a. sikre, at amerikansk frekvensanvendelse ikke påvirker muligheden for at foretage 112 alarmopkald, modtage beredskabsmeddelelser fra Sirenen via frekvenser til mobilnet eller beredskabsoplysninger på DR og TV2 via broadcast-frekvenser, medmindre dette er absolut nødvendigt for at beskytte Danmark eller danske interesser.

TI/DE henviser i øvrigt til bemærkningerne om, at tilladelsesindehaverne bør sikres fuld kompensation, hvis tilladelser tilbagekaldes på baggrund af et amerikansk ønske om brug af frekvenser.

§ 19, nr. 7: Umiddelbar anvendelse pga. presserende operationelle forhold

Den foreslåede, nye bestemmelse i frekvenslovens § 32a vil give amerikanske styrker mulighed for at anvende frekvenser uden den forudgående koordinering, som er nævnt ovenfor i forhold til ændring af vilkår eller tilbagekaldelser af tilladelser. Det nævnes i bemærkningerne (s. 149), at presserende operationelle forhold fx er krise, krig samt katastrofer og andre ekstraordinære situationer i fredstid.

TI/DE har forståelse for, at der kan være særligt presserende forhold i de nævnte situationer, men for at vurdere, om den amerikanske anvendelse af frekvenser vil medvirke til at håndtere eller forværre situationen, er det nødvendigt at have viden om, hvad de danske frekvenser anvendes til på baggrund af eksisterende tilladelser. Da adgang til mobilkommunikation, alarmopkald samt beredskabsmeddelelser og -information normalt anses for at være samfundskritisk, bør mobilnet og broadcast-tjenester som udgangspunkt ikke tillades negativt påvirket af amerikanske styrkers anvendelse af frekvenser, medmindre netop denne frekvensbrug er nødvendig og proportional i forhold til den eventuelle negative påvirkning, anvendelsen kan have på den ordinære frekvensanvendelse.

Det bemærkes, at selv en akut nedlukning af dele af netværkene kan tage flere timer at effektuere for netværksudbydere, hvis der er klare end-to-end processer på plads på forhånd. Uden forhåndskendskab til de potentielle ændringer kan denne proces blive mere vanskelig og langvarig at gennemføre.

TI/DE henviser i øvrigt til bemærkningerne om, at tilladelsesindehaverne bør sikres fuld kompensation, hvis anvendelsen af frekvenser i medfør af udstedte tilladelser påvirkes negativt af et amerikansk ønske om brug af frekvenser.

§ 19, nr. 8: Afskæring af administrativ klageadgang

Det foreslås i udkastet til lovforslag, at afgørelser efter de foreslåede nye bestemmelser i frekvensloven ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed. Det fremgår af bemærkningerne (s. 150), at dette sker, da der vil ligge en militærfaglig og ikke en tele- eller frekvensfaglig vurdering bag afgørelserne, og at vurderingen foretages som udgangspunkt af de amerikanske styrker i samarbejde med det danske forsvar.

Den nævnte ansvarsfordeling er ikke omtalt i de bestemmelser, det foreslås at indsætte i frekvensloven i øvrigt, og TI/DE finder ikke, at der bør ændres på, hvem der har ansvaret for vurderinger i forbindelse med afgørelser efter frekvensloven. Sådanne afgørelser træffes af Digitaliseringsstyrelsen som telemyndighed på frekvensområdet. Som nævnt er det afgørende for at sikre, at amerikansk frekvensanvendelse ikke unødvendigt eller utilsigtet påvirker samfundsvigtige kommunikationstjenester, at der anlægges en helhedsvurdering af nødvendigheden af den amerikanske anvendelse set i forhold til den potentielt negative effekt, som ændring af vilkår, tilbagekaldelse af tilladelser m.v. kan have. TI/DE finder derfor ikke, at der udelukkende kan være tale om en militærfaglig vurdering, men at den militærfaglige vurdering kan indgå som et element i telemyndighedens beslutning, som også bør inkludere involvering af Center for Cybersikkerhed i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab i forhold til påvirkningen af samfundskritiske funktioner samt telemyndighedens egne tele- og frekvenstekniske kompetencer.

Det nævnes i bemærkningerne, at de amerikanske styrkers frekvensanvendelse ikke bør afvente en eventuel klage til Teleklagenævnet. TI/DE ser ikke, at almindelig ventetid på en prøvelse af så potentielt indgribende afgørelser bør føre til afskæring af den administrative klageadgang ud over i tilfælde af de presserende operationelle forhold, der er nævnt i den foreslåede § 32a. Ved sådanne presserende operationelle forhold bør der sikres adgang til efterfølgende prøvelse.

TI/DE står naturligvis til rådighed for en uddybning af høringssvaret og besvarelse af eventuelle spørgsmål.

Med venlig hilsen

Poul Noer
Fagchef for telepolitik
Dansk Erhverv

Jakob Willer
Direktør
Teleindustrien

From: Tove Hummel <tovehummelart@gmail.com>
Sent: 19-01-2025 19:38:05 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar 2024009897
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Sagsnr 2024/009897

Vedr:høringssvar vedr amerikanske baser på dansk jord

Til rette vedkommende

Jeg vil sige nej til amerikanske baser op dansk jord. Man fjerner Danmarks suverænitet og vesten er hen over hovedet på den danske befolkning, ved at tillade amerikanske baser i Danmark.

Derfor mener jeg der burde afholdes en folkeafstemning om baser på dansk jord.

Med Venlig Hilsen,

Tove Hummel

From: Troels Laier <tlaier@webspeed.dk>
Sent: 17-01-2025 16:53:23 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar vedr. sagsnummer 2024/009897 - Aftale om USA baser i Danmark
Categories: Tina

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Danmark bør ikke ratificere aftale om USA baser i Danmark.

Aftalen om amerikanske baser i Danmark betyder ikke større sikkerhed for Danmark, tværtom. Udtalelser fra USA's kommende præsident om mulig anvendelse af militær magt i Grønland, må have til følge at Danmark IKKE ratificerer baseaftalen.

Med venlig hilsen

Troels Laier

Langkærvej 25,

2720 Vanløse

From: Carsten andersen <carstenand@hotmail.dk>
Sent: 20-01-2025 12:10:39 (UTC +01)
To: FMN-MYN-Forsvarsministeriet <fmn@1net.fmn.dk>
Cc: FMN-JHB Brams, Jakob Halkjær <JHB@1net.fmn.dk>
Subject: Høringssvar, lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v. sagsnummer 2024/009897
Categories: Alena

(FMI-CD besked: Denne mail kommer fra Internettet.)

Århus den 20. januar 2025

til: forsvarsministeriet

fmn@fmn.dk

cc: jhb@fmn.dk

Høringssvar til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

sagsnummer 2024/009897

Høringssvar fra Århus mod Krig og Terror.

Formålet med dette lovforslag er, at folketinget skal skabe det retlige grundlag for opfyldelse af aftalen om forsvarssamarbejde med USA (forslagets bilag 1, efterfølgende omtalt som baseaftalen).

Det er dermed også folketingets mulighed for at forholde sig til indholdet i baseaftalen og dermed folketingets mulighed for at forhindre baseaftalen eller dele heraf.

Baseaftalen giver USA ret til at bruge områder på 3 jyske lufthavne som amerikanske baser til at varetage USA interesser, uden at hverken regering eller folketing eller NATO kan blande sig i, hvad USA gør på og med udgangspunkt i baserne.

USA's præsident kan, når baseaftalen er trådt i kraft, uhindret vælge at bruge baserne til at lægge militært pres på Danmark i spørgsmålet om Grønland.

Dette eksempel viser, at USA's sikkerhedspolitiske interesser ikke nødvendigvis er de samme som Danmarks.

Geografien giver ikke blot en forskel i de sikkerhedspolitiske interesser vedrørende Grønland, men også vedrørende Europa, Østersøen og Danmark.

Hvis USA fra baserne i Danmark truer eller angriber Rusland, eller hvis USA fra baserne spærrer de danske bæltter og stræder, fordi det på et tidspunkt er i USA's interesser, så er det i første række Danmark og ikke USA, der risikerer ødelæggelse.

Erfaringerne fra andre lande viser, at USA bruger deres baser til at fremme USA's interesser, uafhængigt af hvad værtslandene mener.

Basen i Ramstein i Tyskland er blevet brugt til krige, bombninger og likvideringer med droner, som den tyske regering var udtrykkeligt imod.

Udbygningen af USA's netværk af baser i hele verden, som baseaftalen er en del af, skal ses i sammenhæng med at USA's og Europas sikkerhedspolitiske interesser er forskellige, hvilket Trump forstærker med sit 'USA first'.

Ved at indgå bilaterale aftaler i stedet for værtslandsaftaler igennem NATO kobler USA de europæiske NATO-lande fra, så USA fra baser i hele Europa kan handle selvstændigt ud fra egen interesse uden at skulle søge accept hos NATO-landene.

Det, at Danmark ikke kan kontrollere, hvilke militære aktiviteter, der udgår fra Danmark, er, selv om Baseaftalen søger at skjule det, en væsentlig suverænitetssafgivelse.

Suveræne stater har et ansvar for de aktiviteter, der udgår fra deres territorium, og som forvolder skade i andre lande. Derfor kører der aktuelt retssager i Tyskland om tysk erstatningsansvar til ofre for dronelikvideringer udført af USA fra Ramstein.

Folketinget må forhindre, at noget tilsvarende kan ske for Danmark.

Det er alene Danmarks regering og folketing, der skal bestemme, hvilke militære aktiviteter, der skal udgå fra Danmark.

Ud over at baseaftalen forringer regeringens, folketingets og NATO's muligheder for at styre Danmarks sikkerhedspolitiske situation, er der en række andre problemer i lovforslaget og i baseaftalen.

Afgivelsen af jurisdiktion vil svække retssikkerheden. Selv om det i baseaftalens §12 opfindsomt er formuleret som, at Danmark gør brug af sin suveræne ret til at opgive sin jurisdiktion, er det i realiteten en væsentlig suverænitetssafgivelse, at lade udenlandske myndigheder og domstole overtage retshåndhævelsen i Danmark og gøre det i henhold til udenlandsk lovgivning.

F.eks. vil det betyde, at samtykkeloven, der jo ikke er amerikansk lov, ikke gælder i sager om seksuelt samvær med amerikanske soldater. Vil man advare danske unge om det?

Tilsvarende gælder for en lang række andre gode danske love, der ikke har gyldighed i amerikanske retssale.

Det, at der i baseaftalens § 12 så pudsigt står, at afgivelsen af jurisdiktion er noget, Danmark gør frivilligt, må betyde, at folketinget kan vælge at sige nej til denne bestemmelse.

Det er alene folketinget, der skal bestemme, og dansk politi og danske domstole, der skal håndhæve, hvad der er lov og ret i Danmark.

Århus mod Krig og Terror håber at Folketinget vil varetage Danmarks interesser, og forhindre baseaftalens forringelse af danskernes retssikkerhed og militære sikkerhed.

se mere om Århus mod Krig og Terror, hvad vi mener, vores grundlag mv
på <https://aarhusmodkrigogterror.dk/>
og <https://aarhusmodkrigogterror.dk/index.php/om/>

med venlig hilsen
Carsten Andersen
Stenkelbjergvej 41, 8381 Tilst
tlf 22385234

for Århus mod Krig og Terror
cvr 0035198016

Virusfri www.avast.com

Århus den 20. januar 2025

til: forsvarsministeriet

fmn@fmn.dk

cc: jhb@fmn.dk

Høringssvar til udkast til forslag til lov om forsvarssamarbejde mellem Danmark og Amerikas Forenede Stater m.v.

sagsnummer 2024/009897

Høringssvar fra Århus mod Krig og Terror.

Formålet med dette lovforslag er, at folketingets skal skabe det retlige grundlag for opfyldelse af aftalen om forsvarssamarbejde med USA (forslagets bilag 1, efterfølgende omtalt som baseaftalen).

Det er dermed også folketingets mulighed for at forholde sig til indholdet i baseaftalen og dermed folketingets mulighed for at forhindre baseaftalen eller dele heraf.

Baseaftalen giver USA ret til at bruge områder på 3 jyske lufthavne som amerikanske baser til at varetage USA interesser, uden at hverken regering eller folketing eller NATO kan blande sig i, hvad USA gør på og med udgangspunkt i baserne.

USA's præsident kan, når baseaftalen er trådt i kraft, uhindret vælge at bruge baserne til at lægge militært pres på Danmark i spørgsmålet om Grønland.

Dette eksempel viser, at USA's sikkerhedspolitiske interesser ikke nødvendigvis er de samme som Danmarks.

Geografien giver ikke blot en forskel i de sikkerhedspolitiske interesser vedrørende Grønland, men også vedrørende Europa, Østersøen og Danmark.

Hvis USA fra baserne i Danmark truer eller angriber Rusland, eller hvis USA fra baserne spærrer de danske bæltter og stræder, fordi det på et tidspunkt er i USA's interesser, så er det i første række Danmark og ikke USA, der risikerer ødelæggelse.

Erfaringerne fra andre lande viser, at USA bruger deres baser til at fremme USA's interesser, uafhængigt af hvad værtslandene mener.

Basen i Ramstein i Tyskland er blevet brugt til krige, bombninger og likvideringer med droner, som den tyske regering var udtrykkeligt imod.

Udbygningen af USA's netværk af baser i hele verden, som baseaftalen er en del af, skal ses i sammenhæng med at USA's og Europas sikkerhedspolitiske interesser er forskellige, hvilket Trump forstærker med sit 'USA first'.

Ved at indgå bilaterale aftaler i stedet for værtslandsaftaler igennem NATO kobler USA de europæiske NATO-lande fra, så USA fra baser i hele Europa kan handle selvstændigt ud fra egen interesse uden at skulle søge accept hos NATO-landene.

Det, at Danmark ikke kan kontrollere, hvilke militære aktiviteter, der udgår fra Danmark, er, selv om Baseaftalen søger at skjule det, en væsentlig suverænitetsafgivelse.

Suveræne stater har et ansvar for de aktiviteter, der udgår fra deres territorium, og som forvolder skade i andre lande. Derfor kører der aktuelt retssager i Tyskland om tysk erstatningsansvar til ofre for dronelikvideringer udført af USA fra Ramstein.

Folketinget må forhindre, at noget tilsvarende kan ske for Danmark.

Det er alene Danmarks regering og folketing, der skal bestemme, hvilke militære aktiviteter, der skal udgå fra Danmark.

Ud over at baseaftalen forringer regeringens, folketingets og NATO's muligheder for at styre Danmarks sikkerhedspolitiske situation, er der en række andre problemer i lovforslaget og i baseaftalen.

Afgivelsen af jurisdiktion vil svække retssikkerheden. Selv om det i baseaftalens §12 opfindsomt er formuleret som, at Danmark gør brug af sin suveræne ret til at opgive sin jurisdiktion, er det i realiteten en væsentlig suverænitetsafgivelse, at lade udenlandske myndigheder og domstole overtage retshåndhævelsen i Danmark og gøre det i henhold til udenlandsk lovgivning.

F.eks. vil det betyde, at samtykkeloven, der jo ikke er amerikansk lov, ikke gælder i sager om seksuelt samvær med amerikanske soldater. Vil man advare danske unge om det?

Tilsvarende gælder for en lang række andre gode danske love, der ikke har gyldighed i amerikanske retssale.

Det, at der i baseaftalens § 12 så pudsigt står, at afgivelsen af jurisdiktion er noget, Danmark gør frivilligt, må betyde, at folketinget kan vælge at sige nej til denne bestemmelse.

Det er alene folketinget, der skal bestemme, og dansk politi og danske domstole, der skal håndhæve, hvad der er lov og ret i Danmark.

Århus mod Krig og Terror håber at Folketinget vil varetage Danmarks interesser, og forhindre baseaftalens forringelse af danskernes retssikkerhed og militære sikkerhed.

Se gerne mere om Århus mod Krig og Terror, hvad vi mener, vores grundlag mv

på <https://aarhusmodkrigogterror.dk/>

og <https://aarhusmodkrigogterror.dk/index.php/om/>

med venlig hilsen

Carsten Andersen

Stenkelbjergvej 41, 8381 Tilst

tlf 22385234

for Århus mod Krig og Terror

cvr 0035198016